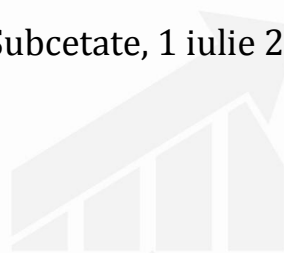

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ A COMUNEI SUBCETATE

2014-2020

Subcetate, 1 iulie 2014

DG CONSULTING

www.dgroupconsulting.ro

Cuprins

1. SINTEZA COORDONATORULUI	5
2. METODOLOGIA APLICATĂ	8
3. ANALIZA DE MEDIU	12
3.1. Așezarea geografică și caracteristici urbanistice	12
3.2. Caracteristici urbanistice	14
3.3. Infrastructura tehnico-edilitară	17
3.3.1. Rețeaua de apă și canalizare	17
3.3.2. Gestionarea deșeurilor și educația ecologică	22
3.4. Resurse naturale	23
4. VIAȚA COMUNITARĂ-CULTURALĂ	26
4.1. Procese demografice	26
4.2. Situația educației locale	30
4.3. Locații, evenimente și actori comunitari și culturali	32
4.4. Situația sistemului local sanitar și social	35
4.5. Patrimoniul (construit) material, spiritual și cultural și valorificarea lor	37
5. SITUAȚIE ȘI PROCESE ECONOMICE	39
5.1. Context economic-geografic și resurse	39
5.2. Resurse naturale locale și utilizarea lor	42
5.2.1. Utilizarea terenurilor agricole	42
5.2.2. Gospodărirea pădurilor	50
5.3. Situație și procese în sectoarele economice	51
5.3.1. Structura economică a județului	51
5.3.2. Situația și procese pe piața muncii	52
5.4. Structura și activitatea antreprenorială	54
5.4.1. Economia locală și spiritul antreprenorial	57
5.5. Atragerea de fonduri	59
5.6. Rolul administrației publice locale în dezvoltarea economiei	60

6. ANALIZA SWOT	62
7. VIZIUNEA DE VIITOR	67
8. OBIECTIVE DE DEZVOLTARE	71
9. PRIORITĂȚI	72
10. AXE PRIORITARE ȘI MĂSURI DE DEZVOLTARE	73
10.1. Prioritatea 1: Infrastructura și spațiile publice – dezvoltarea infrastructurii rutiere, comunale, a infrastructurii tehnologiei și comunicațiilor, dezvoltarea clădirilor publice și a imaginii satului	73
10.1.1. Măsura 1.1: Modernizarea infrastructurii rutiere	73
10.1.2. Măsura 1.2: Realizarea sistemului de apă potabilă, canalizare și stație de epurare	74
10.1.3. Măsura 1.3: Dezvoltarea și modernizarea rețelei de iluminat public, dezvoltarea infrastructurii TIC, extinderea sistemului de supraveghere stradal	75
10.1.4. Măsura 1.4: Dezvoltarea, întreținerea spațiilor publice	76
10.2. Prioritatea 2: Agricultori și întreprinderi – Susținerea accesului pe piață a Agricultorilor și a întreprinderilor, dezvoltarea competențelor de colaborare, competențelor de afaceri și a informării	78
10.2.1. Măsura 2.1: Stimularea întreprinderilor (agricole) și a colaborărilor	78
10.2.2. Măsură 2.2: Formare și Informare:	79
10.2.3. Măsură 2.3: Dezvoltarea produselor locale și marketing	81
10.2.4. Măsură 2.4: Dezvoltare agroturistică	82
10.3. Prioritatea 3: Tinerii și comunitatea – Creșterea forței de menținere a populației a infrastructurii sociale și de învățământ, activizarea tinerilor	84
10.3.1. Măsura 3.1: Stimularea dezvoltării organizațiilor și programelor de tineret, sprijinirea tinerelor talente	84
10.3.2. Măsura 3.2: Dezvoltarea ofertei liceului local – programe opționale, facultative, program after school	85
10.3.3. Măsura 3.3: Modernizarea infrastructurii/dotării instituțiilor locale de învățământ	86
10.3.4. Măsura 3.4: Lansarea programelor de formare pentru adulți	87
10.4. Prioritatea 4: Dezvoltarea serviciilor sociale și dezvoltarea vieții comunitare și culturale prin implicarea diferitelor generații	89
10.4.1. Măsura 4.1: Dezvoltarea capacității administrației publice locale și întărirea rolului administrației în dezvoltarea comunității	89
10.4.2. Măsura 4.2: Dezvoltarea infrastructurii culturale și reînvișorarea vieții culturale	91
10.4.3. Măsura 4.3: Dezvoltarea și extinderea serviciilor sociale și de sănătate	93
10.4.4. Măsura 4.4: Dezvoltare comunitară, solidaritate și parteneriat între generații	94
11. MONITORIZARE ȘI EVALUARE	96
11.1. Activități de monitorizare	96
11.2. Evaluarea	97

12. CATALOGUL SURSELOR DE FINANȚARE

98

13. PORTOFOLIUL DE PROIECTE

106

1. SINTEZA COORDONATORULUI

Una dintre cele mai importante valori vizibile ale democrației este autonomia decizională a comunităților locale în dezvoltarea locală. Problemele comunitare pot fi observate și rezolvate pe plan local. Însă, este important ca resursele locale să fie utilizate în cel mai eficient mod posibil, iar comunitatea locală să găsească un consens în drumul spre viitorul viabil al localității. Planificarea, ca proces și rezultat are un dublu beneficiu pentru comunitatea locală: pe de o parte asigură spațiu pentru armonizarea punctelor de vedere, pentru rezolvarea consensuală a problemelor, pe de altă parte, arată direcția spre utilizarea concentrată a resurselor în favoarea comunității locale. În zilele noastre planificarea este foarte importantă, atunci când majoritatea resurselor pentru dezvoltare vin din afară, prin programele Uniunii Europene sau a Guvernului României. Posibilitatea atragerii de fonduri UE reprezintă cea mai mare motivație pentru comunitățile locale în vederea elaborării strategiei de dezvoltare locală, care deși are o logică inversă, este benefică pentru comunitățile locale din România.

Printre politicile de dezvoltare a Uniunii Europene principiul subsidiarității a câștigat treptat un spațiu din ce în ce mai mare, ceea ce înseamnă dezvoltarea și extinderea abordării LEADER mai ales în dezvoltarea programelor de planificare și dezvoltare a teritoriilor rurale. Principiile abordării (strategii locale de dezvoltare bazate pe teritorii, elaborarea și implementarea strategiilor bottom-up, parteneriatul dintre sfera publică și cea privată, stimularea inovației, măsuri trans-sectoriale integrate, și construcția de rețele) și metodologia planificării bazate pe participare până astăzi s-au scurs și în bara de instrumente de dezvoltare a spațiilor urbane, sub denumirea de Dezvoltare Locală Bazată pe Comunitate. Abordarea pune mare accent pe implicarea comunităților locale, pe perspectiva integrată și colaborarea în rețea, care sunt capabile să aducă la suprafață soluții locale inovative. Toate acestea servesc prioritatea de creștere a eficienței, care stă la baza Strategiei Europa 2020. Planificarea strategiei așadar reprezintă și întărirea comunității, prin faptul că în centrul ei stă o imagine de viitor reală și susținută de societate. Din cauza premiselor istorice, este important, ca planificarea teritorială să fie urmată de o conștientizare cât mai largă, pentru ca, localnicii să nu aștepte din afară soluții la rezolvarea problemelor lor. Așadar, pe parcursul planificării am urmat principalele principii ale participării publice, implicând actorii de bază, care și în perioada de implementare vor trebui să-și asume roluri importante. Această perspectivă apare și în obiectivele și în monitorizarea și evaluarea implementării strategiei.

Strategia de dezvoltare a comunei Subcetate a fost realizată în primăvara anului 2014 cu scopul de a reprezenta baza pentru proiectele perioadei dintre anii 2014-2020. Scopul strategiei

este astfel, să se elaboreze și să se depună proiecte de finanțare atât la nivelul localității, cât și la nivel de societate și individual, care să asigure utilizarea eficientă a resurselor și să se întărească reciproc. De aceea, în cadrul planificării, toate grupurile sociale și economice au fost implicate, problemele și exigențele acestora apar printre obiective și printre măsurile strategice.

Analizând factorii de competitivitate a comunei, am ajuns la concluzia, conform căreia comuna Subcetate se confruntă cu probleme asemănătoare cu alte localități din zonă, însă posibilitățile sale datorită poziționării periferice sunt mai restrânse. Problema primordială este lipsa infrastructurii rețelei de apă și canalizare, care reprezintă un dezavantaj și față de localitățile din zonă. Deși a fost implementat un proiect de reabilitare, drumurile comunale (DC 65, DC 66, DC 68) și rețeaua stradală necesită intervenții de modernizare, de asemenea calitatea proastă a drumurilor de exploatare agricolă trebuie dezvoltată.

Economia comunei este caracterizată de dependența prea mare de agricultură, care deocamdată nu reprezintă o sursă de venit satisfăcătoare pentru mase, este necesară modernizarea acesteia. În momentul de față sunt puține locuri de muncă - majoritatea acestora fiind asigurate de industria de prelucrare a lemnului și de către diferite instituții publice -, rata întreprinderilor se situează mult sub medie, de aceea o parte importantă a populației este obligată să accepte munci ocazionale sau muncă în străinătate, sau să practice în agricultura de subzistență. Rezolvarea ar sta în dezvoltarea agriculturii, în valorificarea resurselor locale, în procesarea de produse tipice zonei, și în dezvoltarea spiritului antreprenorial.

Din punct de vedere demografic, populația poate fi caracterizată de un proces de îmbătrânire ireversibilă, care periclitează funcționarea instituțiilor locale de învățământ și duce la probleme sociale grave. Un alt domeniu căruia trebuie să i se acorde atenție, este viața culturală locală. În ultimii ani au scăzut numărul evenimentelor culturale și comunitare, care va atrage după sine slăbirea comunității.

Sistemul de obiective a strategiei se integrează în rezolvarea problemelor mai importante identificate și formulează obiectivele realizabile până în anul 2020. Realizarea obiectivelor face posibilă dezvoltarea echilibrată a comunei în toate domeniile calității de viață:

- Îmbunătățirea calității vieții populației locale, creșterea atractivității localității prin dezvoltarea serviciilor sociale și de sănătate
- Comunitate locală solidară, puternică în identitatea ei, care își respectă în mod adecvat tradițiile culturale
- Integrarea comunei în economia regiunii printr-un sistem de producție și de servicii locale unice și autentice

- Întreținerea și punerea în valoare a mediului construit și natural
- Implicarea resurselor neutilizate în procesele de creare de valori locale

În formularea obiectivelor, măsurilor și schițelor de proiecte care servesc implementarea, modelul care se construiește bottom-up se arată cel mai viabil. În multe domenii întărirea legăturilor dintre membrii comunității, crearea posibilităților de comunicare și învățare este primul pas spre gestionarea eficientă a resurselor. Cele mai importante sarcini ale dezvoltării în comuna Subcetate cuprind: dezvoltarea capacității comunei de menținere a populației locale prin crearea unui ambient funcțional, bine dotat din punct de vedere al serviciilor socio-sanitare și al infrastructurii, frumos și liniștit pentru locuit; și prin crearea premiselor necesare dezvoltării vieții economice prin stimularea investițiilor în modernizarea agriculturii și prin stimularea înființării de noi întreprinderi cu scopul utilizării resurselor existente.

Sarcina nu este nicidecum una ușoară. Pentru lansarea comunei pe o cale de dezvoltare viabilă și sustenabilă, este nevoie de adoptarea mentalității strategice și a principiului buneii guvernări de către administrația locală. În același timp, este nevoie de transformarea sistemului de valori a comunității, recunoașterea faptului că, punerea intereselor individuale după cele ale comunității poate rezulta soluții mai viabile. Pentru sfârșit este important ca orientându-se spre sistemul de politici de dezvoltare actuale, localitatea să beneficieze de cât mai multe posibilități de atragere de fonduri, având însă în vedere exigențele reale, evitând investițiile, care pe termen lung nu pot fi durabile.

2. METODOLOGIA APLICATĂ

Strategia de dezvoltare locală, ca manifestare a voinței și a încrederii în viitor a comunității locale, bazându-se pe exigențele locale, formulează sarcini pentru nivelul local și, în vederea îndeplinirii scopurilor propuse, încearcă să pună în mișcare resursele locale. Acest lucru înseamnă, că în dirijarea procesului de planificare este binevenit ca pe scară largă să se țină seama de competențele locale. Toate acestea aduc după sine un șir de întrebări metodologice. Cum pot fi evaluate în mod eficient exigențele locale? Cum să fie concepute obiectivele de dezvoltare și sarcinile privind îndeplinirea obiectivelor? Cum putem valorifica resursele intelectuale locale în cursul procesului de planificare? etc. sunt numai câteva dintre întrebările mai importante, la care, pe baza diferitelor poziții metodologice, se pot da răspunsuri diferite.

În cursul elaborării strategiei de dezvoltare a comunei Subcetate am urmat abordarea planificării comunitare și am ales din bara ei de instrumente. Lista beneficiilor asigurate de planificarea comunitară este una cât se poate de lungă, dintre acestea trebuie evidențiate următoarele:

- Susține evaluarea, cunoașterea exactă și reală a situației, asigură o bază solidă pentru procesul de proiectare
- În cursul proiectării aduce în mod continuu în prim plan exigențele și punctele de vedere locale
- Face acceptabile necesitatea, obiectivele și direcția proiectării, îndeamnă spre o proiectare în viitor la nivel individual și organizațional
- Mobilizează resurse încă din etapa timpurie, respectiv le pregătește pentru perioada următoare, cea de executare
- Poate lua seamă despre existența unor conflicte sociale latente, respectiv poate genera noi consensuri în legătură cu câte o problemă.

Elementul central al planificării comunitare este principiul participării publice, conform căreia trebuie asigurată tuturor grupurilor sociale interesate și vizate posibilitatea de participare la procesul de proiectare. Nici din punctul de vedere al rezultatelor proiectării, nici din cel al gradului de impunere a beneficiilor de mai sus nu-i indiferent ce fel de metode de participare se pun în aplicare. În cursul elaborării strategiei de dezvoltare a localității Subcetate am aplicat următoarele tehnici de participare:

- Culegere de informații în cadrul populației prin aplicarea de chestionare în rândul populației: în baza evidențelor locale s-a folosit un eșantion reprezentativ care conține 410 de persoane, repartizate proporțional cu numărul populației satelor care

compun localitatea. În gospodăriile alese au fost chestionate persoanele adulte, cu ajutorul operatorilor de interviu. Perioada de chestionare a fost de 5 zile, în intervalul 10-14 martie 2014. Chestionarul a fost construit în jurul a șase subiecte mari: analiza gospodăriilor, agricultură, situația veniturilor, subiecte legate de dezvoltare, probleme actuale și analiza nivelului de încredere. Rezultatele oferă o bază solidă atât pentru analiza situației cât și pentru planificarea acțiunilor viitoare.

- Realizarea de interviuri semi-structurate: am luat legătura cu liderii de opinii locali (agenți economici și agricoli, angajați ai instituțiilor de învățământ, reprezentanți ai organizațiilor culturale, angajați ai administrației locale etc) grupându-i pe domenii de specialitate, folosind un ghid de interviu care conținea întrebări specifice domeniului respectiv și întrebări care se refereau în general la comunitatea locală.
- Organizare sesiuni de focus grup: tehnica de grup a fost folosită în cazul a două segmente de populație. Un grup a fost compus din cei care lucrează în agricultură și întreprinzătorii locali, iar cel de al doilea grup a fost compus din reprezentanții instituțiilor locale și a ONG-urilor. Aici, în cadrul unor condiții controlate și având în vedere caracteristicile grupului țintă, am pornit de la evidențierea situației actuale și am ajuns până la problemele care necesită rezolvare în viitor și la posibilitățile care vor trebui exploatate. În cea de-a doua parte a forumului a avut loc o discuție creativă, generatoare de multe idei, a cărui scop principal a fost identificarea proiectelor de dezvoltare.
- Atelier interactiv pentru viitor: după analiza situației a fost organizat un atelier interactiv pentru definirea vectorului strategiei. În cadrul acestui atelier au fost sistematizate propunerile de dezvoltare și obiectivele pentru viitor. Atelierul s-a desfășurat cu participarea reprezentanților conducerii administrației publice locale, a sferei civile și a mediului de afaceri.
- Deschidere și transparență continuă: grupul de specialiști care a coordonat elaborarea strategiei a primit pe toată perioada de planificare observațiile, propunerile cu intenție de îmbunătățire venite fie personal, fie prin telefon sau email, scrisoare sau în alt format, pe care mai apoi le-a prelucrat. Executantul a informat în mai multe rânduri administrația locală și locuitorii în legătură cu procesul de proiectare, și despre situația atunci actuală.

Cu ajutorul celor de mai sus am reușit să elaborăm o strategie, care sintetizează propunerile specialiștilor și a comunității locale, armonizează cu interesele locale și avem speranța că este o strategie cu care comunitatea locală se poate identifica și o simte ca fiind a ei.

Pe lângă coordonarea tehnicilor de participare, printre sarcinile grupului de specialiști care a elaborat strategia s-a aflat și ordonarea și prelucrarea datelor din evidențele locale și de la diferitele instituții județene (ORC, APIA, APDRP, Direcția Generală a Finanțelor Publice, AJOFM etc.), precum și cunoașterea pe bază de experiență a terenului. În scopul cunoașterii terenului au avut loc de mai multe ori vizite pe teren, în cadrul cărora, pe lângă colectarea informațiilor pe bază de date concrete, am încercat să ne concentrăm și asupra diferitelor impresii, experiențe și sentimente. Toate acestea le-am rezumat în primul capitol al strategiei, având titlul „Analiza situației”. Din punct de vedere tematic, capitolul care evaluează situația se construiește de-a lungul a trei dimensiuni, astfel am analizat în cadrul unor subcapitole independente condițiile de mediu ale comunei, caracteristicile vieții comunitare locale și principalele caracteristici ale proceselor economice. După toate acestea, grupate tematic în tabelul SWOT, am evidențiat acei factori locali precum și acele condiții externe, la care am fost atenți și în timpul formulării obiectivelor și priorităților care reprezintă drumul spre imaginea de viitor. În cadrul formulării obiectivelor am fost atenți de asemenea și la sistemele de obiective ale documentelor de proiectare de la nivel mai înalt. Pe lângă compatibilitatea cu politicile de cadru (politica agrară, politica de mediu, politica economică) ale Uniunii Europene referitoare la perioada 2014-2020, am pus accent și pe conformitatea cu obiectivele de dezvoltare naționale și județene. Putem deci spune că documentul se încadrează în ierarhia sistemului nivelurilor de planificare, aflându-se la nivelul cel mai apropiat de comunitate. În ceea ce privește structura strategiei, aceasta îndeplinește cele formulate de reglementările comune referitoare ale Parlamentului și Consiliului European (COM 2011/618 FINAL 2).

Planul de acțiune formulat sub formă de obiective și măsuri prezentat în capitolul Strategie converge cu Imaginea de viitor. Între acestea pot fi descoperite mai multe puncte de legătură, măsurile și submăsurile – care abordează prin prisma „localitatea, ca un sistem holistic” – au fost elaborate construindu-se unele pe altele, sprijinindu-se reciproc, mărinđ în acest fel eficiența intervențiilor și sinergia efectelor așteptate. În cadrul capitolului Evaluare și Monitorizare facem propuneri pentru urmărirea și prelucrarea acestor efecte și intervenții.

Deși considerăm ca fiind prea simplistă și cu orizontul prea îngustat abordarea, conform căreia strategia de dezvoltare este în primul rând instrumentul pentru atragere de resurse exterioare, însă este clar că acest rol a crescut foarte mult odată cu aplicarea politicilor de dezvoltare și de finanțare a Uniunii Europene în țara noastră. Tocmai de aceea am elaborat strategia de dezvoltare a comunei Subcetate luând în considerare previziunile politicilor de finanțare pe următorii șapte ani. Posibilele surse de finanțare legate de unele măsuri/proiecte sunt prezentate în Catalogul surselor de finanțare.

Măsurile de dezvoltare formulate pe parcursul planificării strategice au fost elaborate în conformitate cu parametri impuși de domeniul elaborării proiectelor de finanțare, contribuind astfel la facilitarea convertirii măsurilor în proiecte de finanțare. Pe parcursul realizării portofoliului de proiecte nu am avut ca obiectiv integralitatea, am luat în considerare importanța, realizabilitatea unor măsuri, pe care le-am convertit în schițe de proiecte, cu scopul de a prezenta logica procesului de elaborare a proiectelor de finanțare.

3. ANALIZA DE MEDIU

Condițiile de mediu, protecția mediului și a naturii reprezintă unul din cei trei piloni al dezvoltării durabile, principiu care își regăsește marcant locul în Strategia Europa 2020, și primește un rol deosebit de important în Programul Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020. În cadrul prezentului capitol vom putea observa că, una dintre principalele probleme, lacune ale comunei Subcetate se leagă de acest domeniu și se concretizează în lipsa rețelei de apă și canalizare, și în depozitarea necorespunzătoare a deșeurilor menajere.

În prezentul capitol, destinat integral pilonului de mediu, vom dezbate domenii precum așezarea geografică, condițiile de climă și sol, caracteristicile urbanistice, infrastructura tehnico-edilitară, gestionarea deșeurilor, valorile și resursele naturale din comuna Subcetate etc. La baza analizei de mediu vor sta datele oficiale ale Recensământului din anul 2011, datele Planului Urbanistic General al comunei Subcetate, datele obținute din evidențele locale, și rezultatele sondajului de opinie realizat în comuna Subcetate pe un eșantion de 387 de persoane.

3.1. Așezarea geografică și caracteristici urbanistice

Comuna Subcetate, care cuprinde în structura teritorial-administrativă satele Subcetate, Călnaci, Duda și Filpea, este situată în valea Mureșului superior la o distanță de 90 de km de municipiul Miercurea Ciuc, la 27 de km de municipiul Gheorgheni și la 15 km de municipiul Toplița. Satele care alcătuiesc comuna s-au dezvoltat de-a lungul râului Mureș și se întind aprox. 13-16 km de la valea Mureșului spre munții Gurghiului.

Teritoriul administrativ al comunei se învecinează spre nord-est cu municipiul Toplița, la nord cu comuna Gălăuțaș, la nord-est cu comuna Sărmaș, la sud și sud-est cu comuna Remetea iar la vest cu județul Mureș.

Deși comuna Subcetate face parte din microregiunea Giurgeului împreună cu localitățile situate în nordul județului Harghita, în scopul creșterii ratei de absorbție a fondurilor europene prin Axa LEADER din Programul Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020, în momentul elaborării prezentei strategii de dezvoltare locală, Consiliul Local al Comunei Subcetate a aprobat o Hotărâre privind participarea comunei Subcetate în Grupul de Acțiune Locală Leader „Prietenia Mureș-Harghita” împreună cu comunele Sărmaș, Gălăuțaș din județul Harghita și alte 8 unități administrativ-teritoriale din județul Mureș. Despre acest pas important în viața economico-socială vom face referiri și în cadrul capitolelor destinate analizei vieții economice și cultral-comunitare din Subcetate.

Cea mai importantă cale de comunicare a comunei este reprezentată de DJ 153D, având o distanță de 4,65 km în comună, drum care face legătura spre nord-est cu comuna Sârmaș și spre sud cu Remetea.

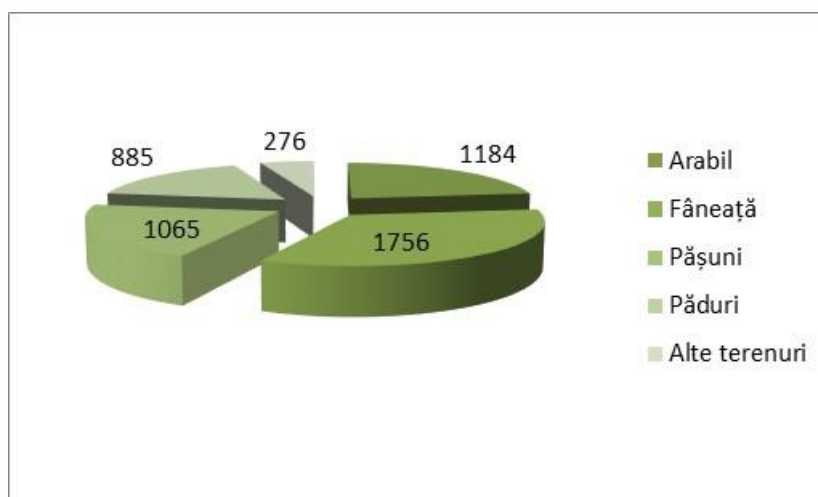
Cele mai importante dealuri din comună sunt: Coasta Rusului, Plămâna (700m), Duda (750m), Bâtca, Dealul Văcăriei (743m), Dealul Crucii, Dealul Săștiului (950m).

Satele comunei Subcetate se întind de-a lungul văilor pâraielor dintre care cele mai importante sunt pârâul Călnaci, pârâul Duda, pârâul Ieruga Șestinii, acestea traversează localitățile pe direcția vest-est.

Din punct de vedere geomorfologic comuna este o unitate teritorială eterogenă, puternic ascendentă începând din valea Mureșului atât spre est cât și spre vest începând de la 750m la 1700m spre munții Gurghiului. Râul Mureș străbate comuna pe direcția nord sud iar principalele văi de la vest spre est, iar condițiile de relief sunt specifice atât zonei depresionare intramontane cât și zonei montane. Teritoriul este reprezentat de zona montană cu păduri, pășuni, fânețe și terenuri slab productive arabile cât și de lunca majoră fertilă a Mureșului. Pădurile se situează în partea nord vestică a comunei.

Suprafața totală a teritoriului administrativ al comunei Subcetate este de 5166 ha, care se compune din 1184 ha teren arabil, 1756 fâneță, 1065 ha pășuni, 885 ha păduri și 276 ha alte terenuri. Cele 276 ha se compun din: ape 28 ha, drumuri 68 ha, construcții 110 ha, teren nereproductiv 15 ha și 55 ha diferență teren „RELUAT”.

Grafic nr. 1: Suprafață totală a teritoriului administrativ-teritorial, pe baza utilizării

Sursa: Oficiul Județean de Cadastru, Geodezie și Cartografie a județului Harghita

Pe baza graficului de mai sus se poate calcula că suprafața fondului forestier are o pondere de 17,14%, iar suprafața totală agricolă de 77,53% din totalul teritoriului administrativ.

Din punct de vedere al accesibilității și mobilității are o importanță relevantă faptul că Subcetate este traversată pe porțiuni de magistrala 316 Brașov-Deda-Războieni, gara fiind situată în localitatea Hodoșa, care aparține de comuna Sărmaș.

Deși DN 12 nu traversează comuna Subcetate, acest drum este cea mai importantă legătură rutieră prin care pot fi accesate municipiile Toplița și Gheorgheni, iar mulțumită așezării sale, comuna are legături rutiere rapide și cu localitățile din jur. Din drumul județean DJ 153D se ramifică mai multe drumuri comunale, acestea făcând legătura cu satele componente ale comunei în felul următor: DC 68 face legătura cu satul Filpea, DC 67 cu satul Călnaci și DC 66 cu satul Duda, distanța totală a drumurilor comunale fiind de 17,90, în afară de drumul județean și drumurile comunale, teritoriul administrativ al comunei cuprinde și drumuri de exploatare agricolă cu o suprafață totală de 56,28 ha.

Unul din cele mai importante proiecte implementate de Consiliul Local Subcetate în perioada 2007-2013 a fost reabilitarea drumului comunal 67, Subcetate-Călnaci, prin Programul Național de Dezvoltare Rurală PNDR, datorită acestei investiții, și altor intervenții realizate în ultima perioadă putem spune că starea infrastructurii rutiere este variabilă, există drumuri comunale asfaltate pe care se poate circula în condiții bune, însă o proporție însemnată a drumurilor necesită intervenții imediate. O proporție importantă a populației locale (19,6% din persoanele care au participat la sondajul de opinie) consideră că una din cele mai acute probleme ale comunei Subcetate este starea proastă a drumurilor, marea lor majoritate (63,3% din respondenți) consideră că cea mai mare problemă în momentul de față este reprezentată de lipsa rețelei de apă și canalizare. Despre sistemele de apă și canalizare vom discuta în subcapitolele destinate acestui domeniu, acum vom trece la descrierea principalelor caracteristici urbanistice ale comunei.

3.2. Caracteristici urbanistice

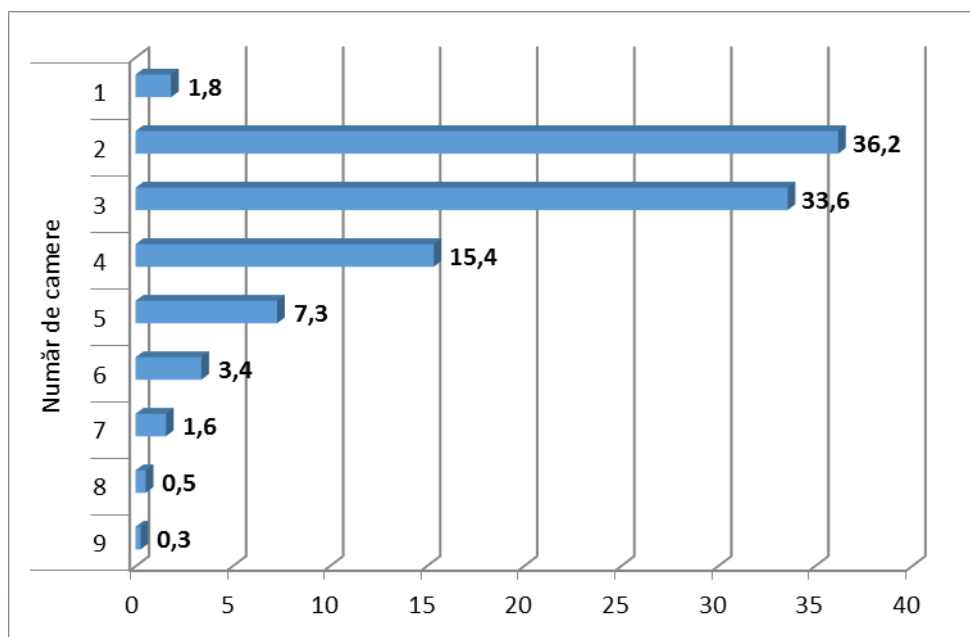
Teritoriul intravilan al comunei Subcetate cuprinde în prezent o suprafață de 528,72 ha, din care satul Subcetate 190,02 ha, cătunul „Peste Mureș” 13,81 ha, sat Călnaci 94,17 ha, sat Filpea 163,01 ha și sat Duda 67,71ha. Cătunul „Peste Mureș” aparține de satul Subcetate dar formează o enclavă separată în cadrul intravilanului.

Zona de locuit a comunei Subcetate cuprinde o suprafață de 110 hectare, în cele 4 localități care alcătuiesc comuna, numărul locuințelor este de 864, numărul gospodăriilor 1078, iar totalul suprafeței locuibile fiind de 1.100.000 mp.

Graficul de mai jos arată numărul de camere din gospodăriile comunei, care au participat la sondajul de opinie reprezentativ, efectuat în toate localitățile comunei Subcetate.

DG CONSULTING

Grafic nr. 2. Numărul de camere din gospodăriile comunei

Sursa: Sondaj de opinie realizat în comuna Subcetate, Martie-Aprilie 2014

Pe baza datelor graficului, putem observa că majoritatea caselor de locuit dispun de două (36,2%) și 3 camere (33,6), 15,4% din case dispun de 4 camere, 7,3% de cinci camere, fiind redusă ponderea caselor cu peste șase camere din totalul caselor de locuit din comuna Subcetate. Regimul de înălțime al caselor de locuit este: subsol + parter; parter; parter + etaj sau parter + mansarda, regimul blocurilor fiind de P+2.

Din punct de vedere al aspectului stradal, și al așezării locuințelor în spațiu se poate concluziona că de-alungul drumului județean (DJ 153D) și a străzilor mai importante cum ar fi DC 68, DC 66, DC 67 și DC 65 în cadrul localității Subcetate locuințele sunt amplasate mai dens, iar în zonele tentaculare mai rar. Localitățile Subcetate și Călnaci se caracterizează printr-o structură mai ordonată iar satul Filpea este o așezare caracteristică zonei de munte cu locuințe răsfirate în cadrul unor loturi mari de teren. Localitatea Duda are un caracter mai ordonat însă cu locuințe răsfirate în cadrul unor loturi medii de teren.

Conform datelor din Planul Urbanistic General al comunei, 50% din clădirile de locuit din comună sunt într-o stare foarte bună și bună, 35% se află într-o stare mediocră, iar 15% dintre aceste clădiri se află într-o stare rea.

Următorul tabel cuprinde bilanțul teritorial al suprafețelor cuprinse în intravilanul existent, în localitățile care alcătuiesc comuna Subcetate (Subcetate, Cătunul Peste Mureș, Călnaci, Duda, Filpea).

Tabel nr. 1.

Zonificarea teritoriului intravilan	Suprafața (ha)				
	Localitate principală	Localități componente/ aparținătoare	Trupuri izolate	TOTAL	Procent % din total intravilan
INSTITUȚII ȘI SERVICII	4	0,62	0	4,62	0,87
LOCUIȚE	115,95	154,21	4,95	275,11	52,03
UNITĂȚI INDUSTRIALE ȘI DEPOZITE	1,69	0,3	0	1,99	0,38
UNITĂȚI AGRO- ZOOTEHNICE	0,14	0	0	0,14	0,03
CĂI DE COMUNICAȚIE RUTIERE	11,72	12,78	1,05	25,55	4,83
FEROVIAR	0	0	0	0	0
SPAȚII VERZI AMENAJATE NEAMENAJATE, SPORT	0	0	0	0	0
AGREMENT, PROTECȚIE					
CONSTRUCȚII TEHNICO- EDILITARE	0,36	0,38	0	0,74	0,14
GOSPODĂRIE COMUNALĂ CIMITIRE	2,06	0,2	0	2,26	0,43
ALTE DESTINAȚII	0,1	0	0	0,1	0,02
TERENURI NEAFECTATE DE AMENAJĂRI URBANISTICE (agricole, neproductive)	54	156,4	7,81	218,21	41,27
TOTAL INTRAVILAN EXISTENT	190,02	324,89	13,81	528,72	100

Sursa: Plan Urbanistic General Subcetate

Conform tabelului din Planul Urbanistic General al comunei putem concluziona că majoritatea instituțiilor și serviciilor se concentrează în localitatea Subcetate, localitățile componente sunt dotate mult mai slab în această privință. Acest aspect trebuie să fie luat în considerare de către reprezentanții instituțiilor, ai Primăriei locale, și locuitorilor din localitățile componente ale comunei trebuie să li se asigure un acces ușor la informații și la soluționarea problemelor cu caracter administrativ. Datele tabelului de mai sus arată că, 52% din totalul intravilanului este ocupat de zona de locuit (275 ha), și din punct de vedere al așezării caselor de locuit putem observa o concentrație mai mare în zonele centrale și de-alungul drumurilor.

În comuna Subcetate nu există o zonă industrială bine delimitată, sunt zone mici în localitățile componente, care în majoritatea cazurilor influențează negativ aspectul localităților respective (de ex. depozitarea lemnului la marginea drumului, la intrarea în localitatea Subcetate).

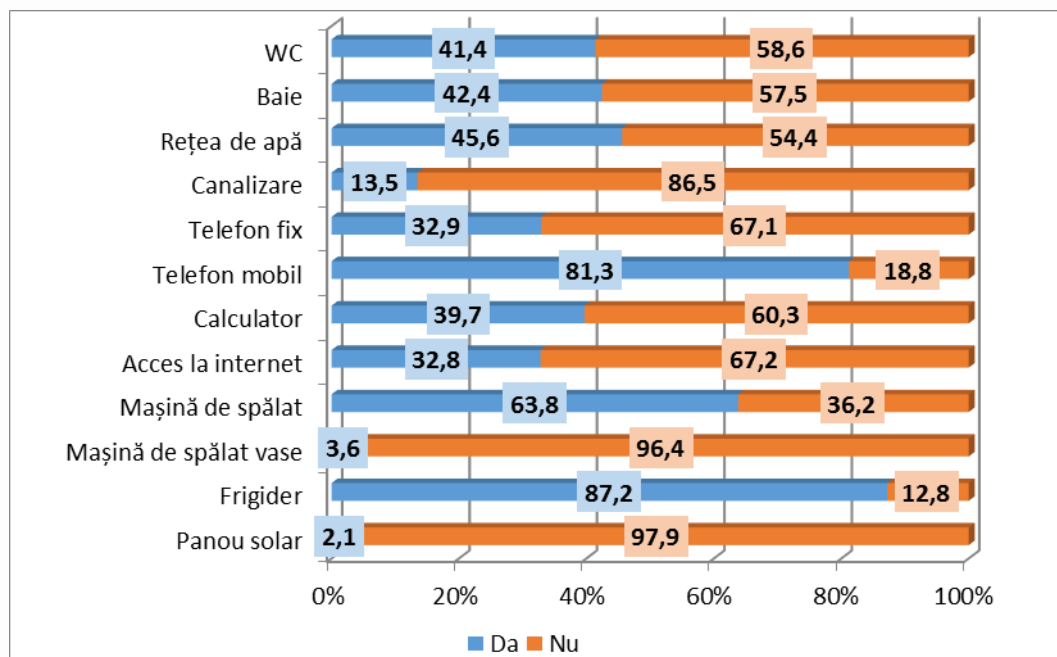
3.3. Infrastructura tehnico-edilitară

3.3.1. Rețeaua de apă și canalizare

În momentul de față, una dintre principalele probleme cu care se confruntă comunitatea și conducerea locală este lipsa sistemului de apă și canalizare în sistem centralizat. Gospodăriile locale se alimentează din fântâni proprii și un procent important al gospodăriilor locale și-a construit sisteme proprii de canalizare. În majoritatea cazurilor însă, sursa de apă din fântânile gospodăriilor locale nu îndeplinesc indicatorii de calitate impuși de normele și standardele în vigoare, iar sistemele improvizate de canalizare au un efect deosebit de negativ asupra mediului, prin deversarea necorespunzătoare a apei reziduale se poluează pânza freatică, apele de suprafață și subsol de pe teritoriul administrativ al comunei. O altă activitate care are un efect de împovărare a mediului este depozitarea necorespunzătoare a deșeurilor provenite din activitatea agricolă, deoarece și acestea contribuie într-o măsură considerabilă la creșterea nitrizilor din sol, și la poluarea pânzei freactice.

Următorul grafic arată dotarea gospodăriilor locale, pe baza căruia putem observa că 58,6% din gospodăriile locale nu dispun de WC în interiorul locuinței, 57,5 nu dispun de baie, rețea de apă proprie au 45,6% din gospodării, iar sistem individual de canalizare 13,5% din gospodăriile care au fost cuprinse în eșantionul reprezentativ.

Grafic nr. 3. Dotarea gospodăriilor locale

Sursa: Sondaj de opinie realizat în comuna Subcetate, perioada Martie-Aprilie 2014

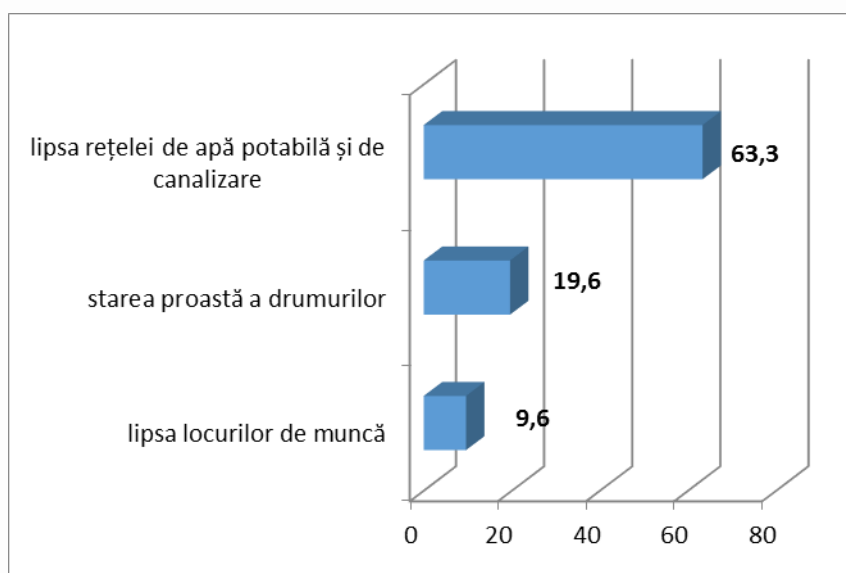
Consiliul Local al comunei Subcetate a conștientizat importanța construirii rețelei de apă și canalizare, astfel în perioada anterioară elaborării prezentului document strategic s-au născut

inițiative în ceea ce privește realizarea documentațiilor tehnice necesare obținerii de finanțare pentru realizarea sistemelor menționate.

Un mare semn de întrebare al conducerii locale a fost legat de atitudinea comunității locale în ceea ce privește necesitatea construirii rețelei de apă și canalizare, motiv pentru care în cadrul sondajului de opinie mai multe întrebări s-au referit la acest aspect. În primă instanță am rugat locuitorii comunei să formuleze principalele probleme la nivel local, probleme care necesită intervenții imediate.

Putem observa că, marea majoritate a respondenților (63,3%) consideră că cea mai importantă problemă la nivel local este lipsa rețelei de apă și canalizare, iar 19,6% au menționat ca problemă principală starea nesatisfăcătoare a drumurilor din localitățile ce alcătuiesc comuna Subcetate.

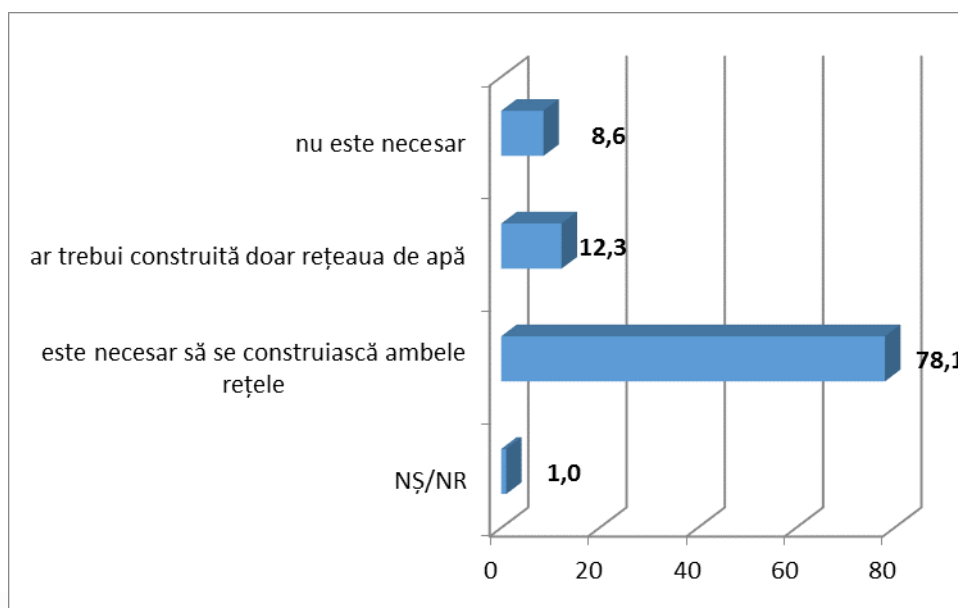
Grafic nr. 4 Cea mai importantă problemă la nivel local

Sursa: Sondaj de opinie realizat în comuna Subcetate, martie-aprilie 2014

Populația locală a fost întrebată dacă pe baza propriilor aprecieri în comună este necesară construirea doar a rețelei de apă, doar a rețelei de canalizare sau se necesită construirea în același timp a ambelor rețele de infrastructură tehnico-edilitară. Pe baza răspunsurilor obținute, se poate afirma că, 78,1% din persoanele intervievate consideră că în cazul în care Consiliul Local s-ar angrena în procesul de dezvoltare a infrastructurii de apă și canalizare, ar fi necesar construirea și punerea în funcțiune a ambelor rețele, 12,3% consideră că ar fi indicat construirea numai rețelei de apă, iar 8,6% din respondenți au afirmat că existența acestor rețele nu este necesară în comuna Subcetate.

Grafic nr. 5: Este necesar construirea rețelei de apă și canalizare?

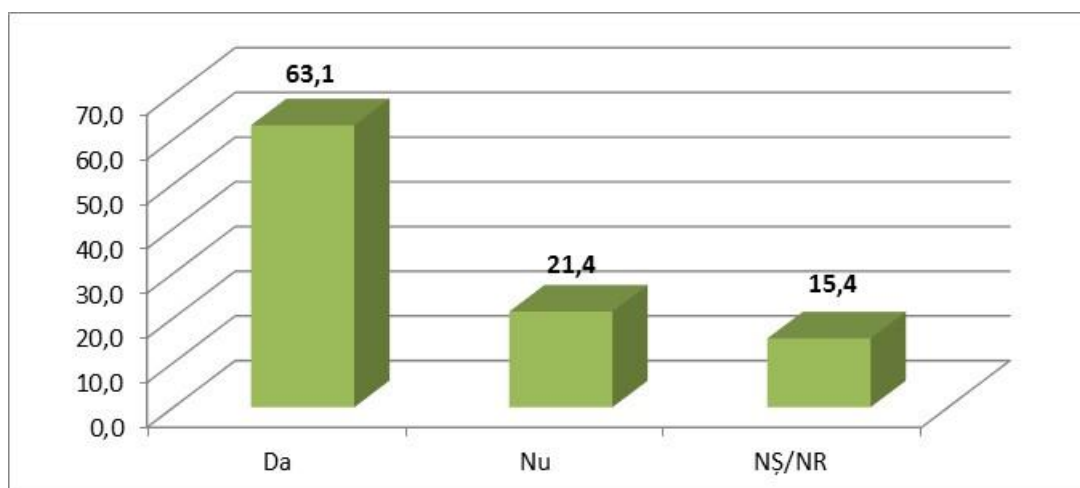

Sursa: Sondaj de opinie realizat în comuna Subcetate, martie-aprilie 2014

O altă nedumerire pe plan local s-a legat de intenția de racordare a gospodăriilor locale la sistemul de apă și canalizare. Aproape 80% din gospodăriile locale s-ar racorda la rețeaua de apă și canalizare, și 72,4% din gospodării ar plăti lunar o sumă cuprinsă între 10-50 RON și 18,9% între 51-100 RON pentru plata serviciilor de apă și canal.

Având în vedere faptul că în perioada dintre 2007-2013, Consiliul Local a reabilitat DC 67 prin intermediul fondurilor nerambursabile, timp de 5 ani pe această porțiune nu se pot realiza lucrări de construirea rețelei de apă și canalizare, astfel conducerea locală va fi nevoită să identifice și să implementeze soluții alternative prin intermediul cărora se va putea construi această rețea de apă și canalizare imperios necesară pentru bunăstarea comunității locale. O alternativă ar fi ca, locuitorii comunei să pună la dispoziția Consiliului Local din proprietatea privată suprafața necesară construirii rețelei. Pe baza răspunsurilor obținute din sondajul de opinie, reiese că 63,1% din cei intervievați ar fi dispuși să pună la dispoziția consiliului local a unui teren din proprietatea privată necesar rețelei de apă și canal, 21,4% nu ar fi de acord cu o asemenea idee, și un număr de 15,4% nu are un punct de vedere clar asupra acestei chestiuni.

Grafic nr. 6 Punerea la dispoziția Consiliului Local o suprafață pentru construirea rețelei, %

Sursa: Sondaj de opinie realizat în comuna Subcetate, Martie-Aprilie 2014

Ultima întrebare a sondajului de opinie, referitoare la acest domeniu a fost legată de intenția localnicilor de a participa ca voluntari la construirea sistemului de apă și canalizare. Mai mult de jumătate din respondenți (54,6%) au afirmat că ar participa prin muncă voluntară, un procent de 35,9% din respondenți nu are intenția de a contribui prin muncă în folosul comunității la realizarea rețelei de apă și canalizare.

Din răspunsurile celor 387 de persoane din populația cu vârsta peste 18 ani din comuna Subcetate a reieșit că, probabil cea mai mare provocare pentru conducerea locală este construirea rețelei de apă și canalizare, aceasta devenind prioritatea 0 pentru perioada de programare 2014-2020.

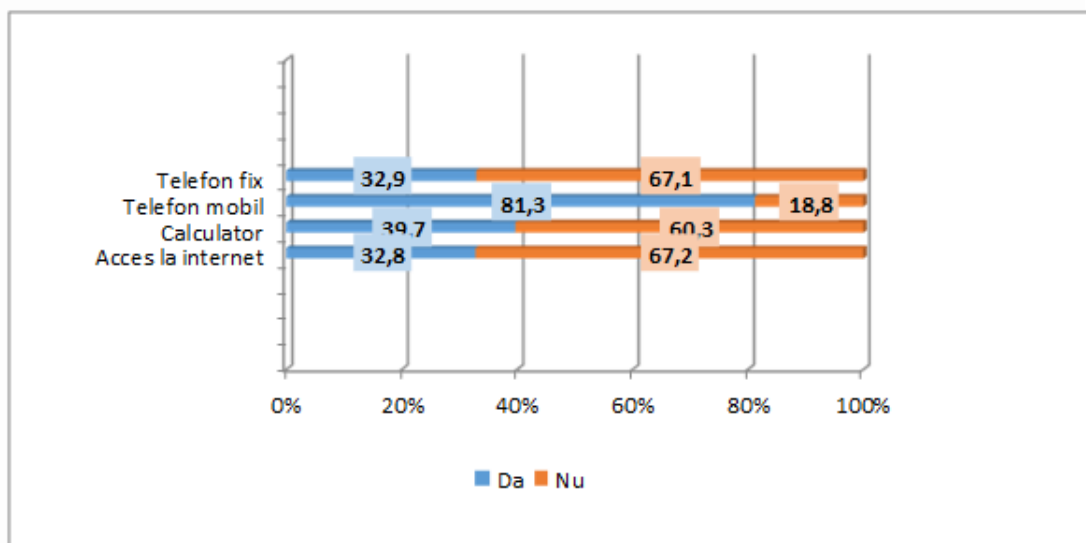
De infrastructura tehnico-edilitară aparține și canalizarea pluvială, alimentarea cu energie electrică, alimentarea cu căldură, rețeaua de telefonie și gestionarea deșeurilor.

În momentul de față niciuna din satele componente ale comunei nu dispune de **rețea de canalizare pluvială**, apa de ploaie se scurge în pârâurile locale, deseori se devarsă peste carosabil și pe terenuri, toate acestea având un efect de poluare a mediului. În cazul în care în perioada următoare se vor realiza investițiile de construire a rețelei de apă și canalizare, se necesită acordarea unei atenții sporite și domeniului canalizării pluviale, planurile, documentațiile, mai apoi proiectele să se elaboreze și să fie implementate încât să se soluționeze și această problemă de la nivel local.

În perioada de realizare a strategiei de dezvoltare locală pentru comuna Subcetate, 86,5% din totalul gospodăriilor locale erau racordate la **rețeaua de energie electrică**. În afară de gospodării, toate unitățile de producție și prestări servicii și instituțiile publice dispun de instalație electrică, energia electrică fiind distribuită către consumatori prin linii electrice aeriene de joasă tensiune. Una din investițiile importante implementate de Consiliul Local în

perioada anterioară, a fost electrificarea satului Duda, astfel singura localitate în care alimentarea cu energie electrică nu este rezolvată integral, este satul Filpea. Investițiile în domeniul dezvoltării infrastructurii de bază vor trebui să se orienteze și asupra acestei localități, ca parte a comunei Subcetate, iar o altă investiție majoră, care pe termen mediu trebuie să contribuie la scăderea semnificativă a cheltuielilor din domeniul alimentării cu energie, este modernizarea sistemului de iluminat public (mai ales în localitatea Subcetate) și a instituțiilor publice (școală, primărie) prin trecerea la sisteme moderne, economice. Conform sondajului de opinie realizat în perioada Martie-Aprilie 2014, în comuna Subcetate, putem observa că 67,1% din gospodăriile locale nu sunt conectate la **rețeaua de telefonie fixă**. O proporție covârșitoare (81,3%) din populația locală dispune de telefon mobil, utilizează servile operatorilor de telefonie mobilă din România. În ceea ce privește dotarea gospodăriilor cu calculatoare și acces la internet, se observă că 60,3 din gospodării nu au în dotare calculator, și 67,2% **nu au acces la internet**. Având în vedere așezarea comunei, caracterul predominant rural al acesteia și structura populației, această situație nu este foarte negativă, iar potrivit unui sondaj realizat de Institutul Național de Statistică, la sfârșitul anului 2013 69,8% din gospodăriile din mediul urban al României sunt dotate cu calculator, iar în rândul gospodăriilor din mediul rural proporția acestora fiind de 37,5%, astfel dotarea gospodăriilor din comuna Subcetate cu calculator este puțin peste media națională. În ceea ce privește accesul la internet, INS a concluzionat potrivit propriului studiu că 52,9% din gospodăriile din țară are acces la internet, majoritatea acestora fiind în mediul urban (73,2%), și din acest punct de vedere comuna Subcetate, cu valoarea de 32,8% se situează peste media națională.

Grafic nr. 7. gospodăria dispune de.., %

Niciuna din localitățile componente ale comunei Subcetate nu este racordată la rețeaua de gaze naturale, și în pofida faptului că comuna se situează în apropierea magistralei de gaze naturale Gheorgheni-Toplița, în comună nu există rețea de distribuție a gazului metan.

Majoritatea caselor de locuit sunt încălzite prin intermediul sobelor cu lemne, putem fi însă martorii creșterii numărului de clădiri încălzite prin sisteme individuale de încălzire centrală, principalul combustibil fiind lemnele de foc.

3.3.2. Gestionarea deșeurilor și educația ecologică

Una din punctele tari ale comunei Subcetate stă în frumusețea mediului natural, ce poate fi valorificat eficient în special în domeniul agroturismului. Pentru menținerea în curățenie a spațiilor publice, a întregii comune, se depun eforturi importante pe mai multe planuri. Pe deoparte, pe baza unui contract de servicii între Consiliul Local și firma SC Ave Huron SRL deșeurile menajere sunt colectate și transportate la o instalație de eliminare autorizată din punct de vedere al protecției mediului, iar prin intermediul unui alt contract, semnat între Consiliul Local și firma SC Protan SRL se rezolvă transportul cadavrul animalelor provenite din gospodăriile locale, sau a celor găsite moarte pe teritoriul administrativ al comunei.

În afară de activitățile de colectare, transportare și depozitare în condiții optime și în conformitate cu normele legislative în vigoare a deșeurilor provenite în urma activității umane, o importanță majoră le revine și proceselor, activităților de conștientizare a importanței prevenirii producerii deșeurilor, a educației ecologice. În comuna Subcetate, se realizează activități de educare, conștientizare de către Liceul Miron Cristea, unde în cadrul orelor de dirigiență elevii sunt îndrumați spre o atitudine ecologică, iar aceștia participă la proiecte și acțiuni precum „salvați natura”, „școala verde”, „salvați apa”, și sunt angrenați în acțiuni de voluntariat pentru curățirea spațiilor publice, a albiilor pâraurilor, etc. Considerăm că activitatea cadrelor didactice în acest domeniu este de remarcat, deoarece atitudinea, educația ecologică, prevenirea producerii deșeurilor și importanța protecției mediului și a naturii trebuie învățate de la o vârstă fragedă.

O altă instituție care acordă o atenție majoră educației ecologice este Consiliul Local și Primăria Locală, care prin intermediul publicațiilor locale (publicația bianuală „Viața la Subcetate”) și a rețelei locale de cablu publică îndrumări periodice, prin care se dorește atragerea atenției locuitorilor asupra importanței protecției mediului și a naturii și a menținerii în curățenie a comunei Subcetate.

La nivelul comunei Subcetate, probleme de mediu apar din pricina faptului că până în momentul de față nu s-a reușit conservarea cursurilor de apă curgătoare în așa fel încât calitatea apei să fie în conformitate cu standardele de mediu. Totodată și din pricina depozitării necorespunzătoare (în unele cazuri) a gunoierului menajer, a sistemelor individuale de canalizare care se deversă direct în pârairi mediul ambiant este poluat.

Probleme de mediu apar și din pricina defrișărilor de pădure, în consecința cărora apar fenomene precum secetă prelungită, furtuni violente, nespecifice zonei.

La nivelul comunei, zonele cu riscuri naturale sunt identificate, delimitate și reglementate de Planul Urbanistic General, conform acestui document în extravilanul comunei Subcetate, în lunca Mureșului există zone care sunt inundate ocazional de apele curgătoare, iar în localitățile Subcetate și Duda, există două zone cu alunecări de teren.

3.4. Resurse naturale

Așa cum am menționat de mai multe ori pe parcursul analizei situației, una din punctele forte ale comunei Subcetate stă în cadrul natural cu o valoare peisagistică ridicată, în care se regăsesc resurse naturale însemnate precum izvoarele de apă naturală și apă minerală. Potențialul forestier, ecosistemul, bogăția florei și faunei sunt resurse care în momentul de față nu sunt valorificate la adevărata lor valoare.

Cele mai importante pâraie din comună sunt pârâul Călnaci, pârâul Duda, pârâul Ieruga Șestinii. Aceste pâraie traversează localitățile pe direcția vest-est. Din punct de vedere biogeografic vegetația comunei este variată și bogată, dispusă etajat. Flora este formată din păduri de rășinoase, elementele dominante fiind bradul și molidul întrerupte de întinse pajiști montane secundare, mai ales în zonele defrișate și din păduri de amestec fag și molid. Fauna este și ea variată, printre animalele cele mai des întâlnite sunt: lupul, cerbul carpatin, mistrețul, ursul carpatin, vulpea, veverița, bursucul, dihorul, iepurele, etc.

Din rezultatele sondajului de opinie realizat la nivelul comunei, a reieșit faptul că aproximativ o treime din populația locală (30,6%) consideră că domeniul pe care se poate construi viitorul comunei Subcetate este turismul local, din acest motiv se necesită o mult mai bună valorificare a potențialului existent în acest domeniu.

Consiliul Județean Harghita, prin Hotărârea nr.162/2005 privind protecția valorilor naturale de pe teritoriul județului Harghita a declarat protejate prin art.4 terenurile din jurul izvoarelor de ape minerale carbogazoase, termale, sărate și din jurul emanațiilor gazoase și structurile de ape minerale, termale și dulci, iar prin art.5 și albiile mai multor râuri și pârâuri, printre care și râul Mureș. Această Hotărâre vizează și comuna Subcetate, trebuie să se acorde o importanță sporită ocrotirii acestor monumente ale naturii, și valorificării acestora în mod sustenabil în turismul aproape de natură.

Comuna Subcetate face parte din două arii naturale protejate Natura2000.

Situl ROSPA0033 Depresiunea și munții Giurgeului, care cuprinde în întregime Depresiunea Giurgeului și o parte din zonele înconjurătoare piemontane, aparținătoare Munților Giurgeului și

Gurghiului. Depresiunea Giurgeului este una tipic intramontană, cu caracter de șes înalt (700-800 m altitudine), care se desfășoară pe valea superioară a Mureșului. Băltirea apelor este foarte frecventă în depresiune, favorizând astfel instalarea unor întinse mlaștini eutrofii caracteristice întregului bazin intramontan, care sunt foarte asemănătoare cu cele din nordul Europei, fiind bogate în elemente de floră circumpolare. Cele mai mari înmlăștiniri sunt complexe de la Voșlăbeni, Joseni și Remetea. Munții Giurgeului sunt puternic cutați transversal prin numeroase văi și aparțin cristalinelui cu răzlețe petice de calcar. Munții Gurghiului fac parte din lanțul eruptiv Căliman-Harghita situat în vestul Carpaților Orientali și prezintă o creastă fragmentată de patru conuri vulcanice: Fâncel, Saca, Șoimuș și Ciumani. În interiorul căldărilor vulcanice de 300-400 m adâncime sunt pante abrupte pline de blocuri de stâncă și bolovăniș. Întregul sit se află în cea mai rece regiune a țării, cu ierni aspre și geroase de lungă durată și veri răcoroase care au favorizat conservarea relictelor glaciare în mlaștini și prezența a numeroase elemente circumpolare-arctice în depresiune și în munții învecinați. În aceste condiții climatice și geomorfologice domină molidișurile pure care ocupă suprafețe întinse din sit. Molidul apare în amestec și cu bradul, fagul și paltinul de munte. Situl are amenajate trasee turistice și poteci/drumuri pentru vizitare, fiindu-i necesare următoarele amenajări/dotări: panouri de avertizare/atenționare, panouri de informare, panouri cu hârți pentru orientare, centru de vizitare/informare și puncte de informare în comunitățile din raza sitului, amenajări pentru observare/supraveghere, bariere pentru limitarea accesului pe unele drumuri forestiere, puncte de intrare, trasee tematice, locuri de campare cu amenajări pentru colectarea deșeurilor și vetre de foc.

Cealaltă arie naturală protejată, din care comuna Subcetate face parte este *situl Natura2000 ROSCI0019*, care poate fi descris astfel:

Existența pădurilor naturale compacte pe mari întinderi (peste 100000 ha) a contribuit la conservarea unei diversități biologice remarcabile și reprezentative pentru munții vulcanici din Carpați. Arealul nu a fost alterat semnificativ de activitatea antropică și și-a păstrat diversitatea naturală a habitatelor și a speciilor. Regiunea reprezintă centrul genetic pentru una dintre cele mai importante populații de carnivore mari (urs, lup și râs), având o concentrare semnificativă de specii de floră și faună protejate la nivel național, european și internațional. Procentul habitatelor de interes european depășește 95% din suprafața sitului. Sunt prezente 13 habitate, dintre care patru prioritare, nouă specii de mamifere, două de reptile, cinci de pești (inclusiv lostrița), șase specii de nevertebrate și opt specii de plante de interes comunitar. Morfologia reliefului alături de caracteristicile bio-pedo-climatice specifice favorizează menținerea unei biodiversități deosebit de valoroase. De asemenea, situl se suprapune cu câteva rezervații naturale desemnate la nivel regional sau național printre care se pot aminti Parcul National

Călimani, Rezervațiile naturale Lacul Iezer, Molidul de rezonanță Lăpușna, Defileul Deda-Toplița, Jnepenișul cu Pinus Cembra-Călimani și Monumentul Naturii Doisprezece Apostoli. Atât în perimetrul sitului cât și în afara acestuia se desfășoară activități sportive, de pășunat, vânătoare, exploatarea pietrei, agricultură, turism, exploatarea nisipului. Elementele de impact negativ asupra sitului sunt generate de pășunatul în pădure, plantările artificiale (înlocuiesc vegetația autohtonă), braconajul, tăierile ilegale de pădure, turismul necontrolat, practicarea ski-ului în afara zonelor special marcate, poluarea și extragerea necontrolată a agregatelor (nisip, pietriș, rocă de diverse tipuri).

În sit sunt amenajate puncte de intrare (în partea de vest: Lunca Bradului, Eremitu, Brădețelu, Răstolița, Deda, Bistra Mureșului; în partea de nord: Dornișoara, Neagra Șarului, Gura Haitii, Poiana Stampei; în partea de est: Toplița, Ditrău, Remetea, Lăzarea, Voșlăbeni, Borzont, Stânceni; în partea de sud: Sovata, Praid), poteci pentru vizitare, trasee turistice și tematice, locuri de campare, vetre de foc și amenajări pentru colectarea deșeurilor. Acesta necesită atât dotarea cu panouri de avertizare, panouri de informare și pentru orientare (hârți), clădiri administrative, stațiuni științifice cât și amenajarea de noi trasee tematice, puncte de informare, centre de vizitare/informare și puncte pentru observare/supraveghere.

4. VIAȚA COMUNITARĂ-CULTURALĂ

În ceea ce privește esența proiectării strategiei, acesta indică sistemul cel mai optim de exploatare a resurselor. Tocmai de aceea merită o atenție mai deosebită omul și comunitatea, ca fiind cei mai importanți purtători de resurse. Următoarele capitole prezintă o imagine asupra resurselor care au o anumită legătură cu comunitatea locală. Pornind de la identificarea proceselor demografice, și atingând mai multe teme legate de acesta, ajungem la exercițiul valorificării producțiilor comunitar-culturale.

4.1. Procese demografice

În spatele proceselor demografice se pot ascunde mai multe fenomene sociale și economice complexe, și de asemenea schimbările produse în structura și numărul populației pot oferi informații relevante despre „capacitatea de viață” a unei comunități date.

Când este analizată evoluția numărului locuitorilor unei comune, nu se poate face abstracție de tendințele la nivel macro, produse pe plan național și regional, deși unele schimbări demografice (ca de exemplu migrația) indică și valoarea atractivă a regiunilor mai restrânse sau a localităților date.

Astăzi în politica de dezvoltare, perechile de noțiuni „capacitate de menținere a populației” și „populație care menține capacitatea” au devenit noțiuni centrale, ceea ce impune noi exigențe și față de liderii locali. Menținerea populației este o sarcină complexă, care se leagă de acoperirea cu servicii a exigențelor multilaterale individuale și colective ale populației, de starea localității și a mediului, de capacitatea administrației locale, și de multe alte componente, care influențează calitatea vieții locale.

Analiza amănunțită a rapoartelor sociale și economice din trecut, care au influențat schimbarea populației în Subcetate nu se constituie ca parte a analizei demografice a comunei, dar s-a realizat o analiză a situației actuale și sunt evidențiate procesele posibile din viitor bazându-ne pe tendințele actuale.

Este necesar să fie luat în considerare faptul că, din punct de vedere demografic situația comunei se leagă în mare parte de dezvoltarea industrială din așezările învecinate în timpul socialismului, chiar și de înființarea și funcționarea liceului local. Din punct de vedere demografic comuna și-a trăit „epoca de aur” în timpul socialismului, când comuna Subcetate avea în jur de 2500 de locuitori.

În ceea ce privește numărul de locuitori, se observă o scădere a acestuia la nivelul comunei Subcetate. La începutul anilor '90, comuna Subcetate, avea mai mult de 2300 de locuitori, dar până în zilele noastre, numărul acestora a scăzut cu 500 de persoane, conform datelor statistice

oferite de Recensământul populației din anul 2011, care consemnează o populație stabilă de 1832 persoane. Distribuția populației în satele componente ale comunei Subcetate poate fi observată în graficul următor.

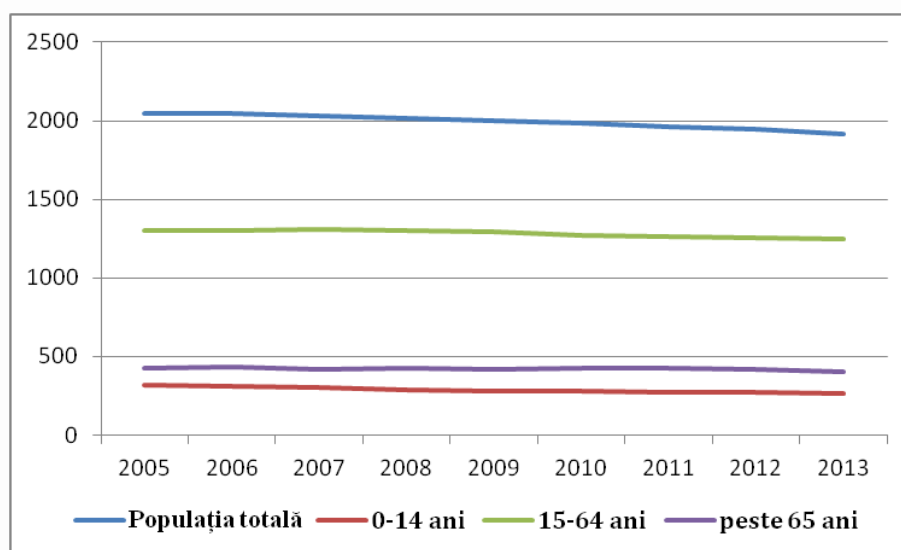
Tabel nr. 2: Distribuția pe sate a populației comunei Subcetate

Sat	Număr de populație 1992	Număr de populație 2011	Rata scăderii	Rata populației 2011
SUBCETATE	1276	1187	-6.8%	65%
CALNACI	429	258	-39,8	14%
DUDA	58	38	-34,5%	2%
FILPEA	342	349	+2%	19%

Sursă: redactare proprie pe baza datelor recensământului

În graficul de mai jos, pe baza datelor statistice poate fi urmărită evoluția numărului de locuitori în ultimii zece ani de-a lungul grupelor de vârstă selectate. Se poate observa că pe lângă stagnarea grupei de vârstă a persoanelor vârstnice, atât numărul celor aflați la vârsta activă, cât și a celor cuprinși între vârsta de 0-14 ani arată o tendință de scădere.

Grafic nr. 8: Evoluția numărului de locuitori între anii 2005 și 2013

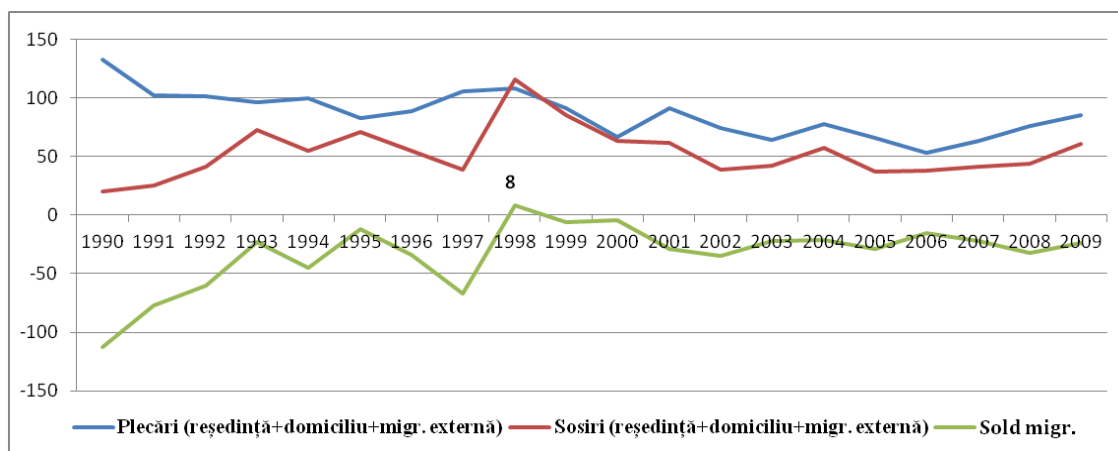

Sursă: redactare prop. pe baza datelor institutului de statistică

Diminuarea sporului natural cât și migrația au contribuit la scăderea numărului populației. În perioada analizată, de noi, se poate observa atât o rată a natalității în scădere continuă, cât și o rată a mortalității în creștere. Dacă în anul 1990 în comună se înregistrau 16,7 nașteri la 1000 de locuitori, întrecând cu mult media județeană, în anul 2013 acest indice este de numai 10,8 la mie. În paralel cu asta, indicele de mortalitate de 20,06 la mie este aproape dublul mediei județene (11 la mie). Un alt motiv al scăderii populației este bilanțul negativ al migrației înregistrate, astfel că, în ultimii douăzeci de ani, acest bilanț a fost pozitiv doar într-un singur an, respectiv

anul 1998, an în care numărul celor care s-au mutat în comună a fost mai mare, decât numărul celor care au plecat definitiv sau pentru o perioadă din comună.

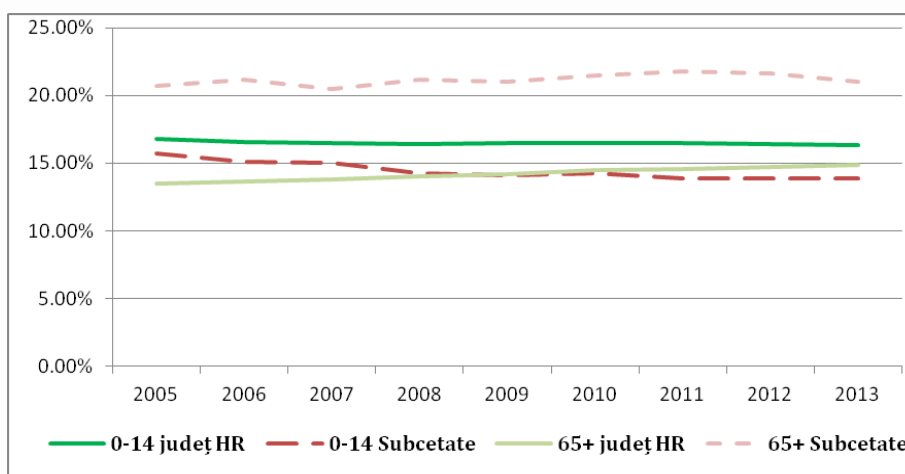
Grafic nr. 9: Bilanțul emigrărilor și imigrărilor între 1990-2009

Sursă: redactare prop. pe baza datelor institutului de statistică

În douăzeci de ani diferența dintre imigrarea și emigrarea din comună a contribuit într-o mare măsură la scăderea numărului populației, în anii, care au urmat schimbarea regimului politic, aceasta diferență s-a manifestat cu o intensitate vizibil mai mare. Fenomenul migrației influențează în mod negativ structura populației locale atât din punct de vedere numeric cât și din cel al alcătuirii, pentru că după cum se știe tendința de mobilizare în cadrul populației active și tinere este mult mai mare. Această concluzie a fost întărită și de concluziile sondajului nostru de opinie, pentru că în distribuția pe grupe de vârstă, se observa, că printre cei care doresc să se mute din comună se găsesc într-o rată mai mare persoane care dispun de un nivel educațional superior, respectiv grupuri sociale tinere.

Grafic nr. 10: Structura populației locale de-a lungul categoriilor principale

Sursă: redactare prop. pe baza datelor institutului de statistică

Graficul de mai sus pune în lumină mai multe aspecte legate de structura populație grupe de vârstă, astfel că se poate observa ca rată numerică a celor cu vârsta peste 65 de ani se situează

tot timpul la valori ce depășesc 20%, procent mult peste media județeană. În paralel se poate observa o scădere a ratei populației de vârstă copilăriei sub 15%.

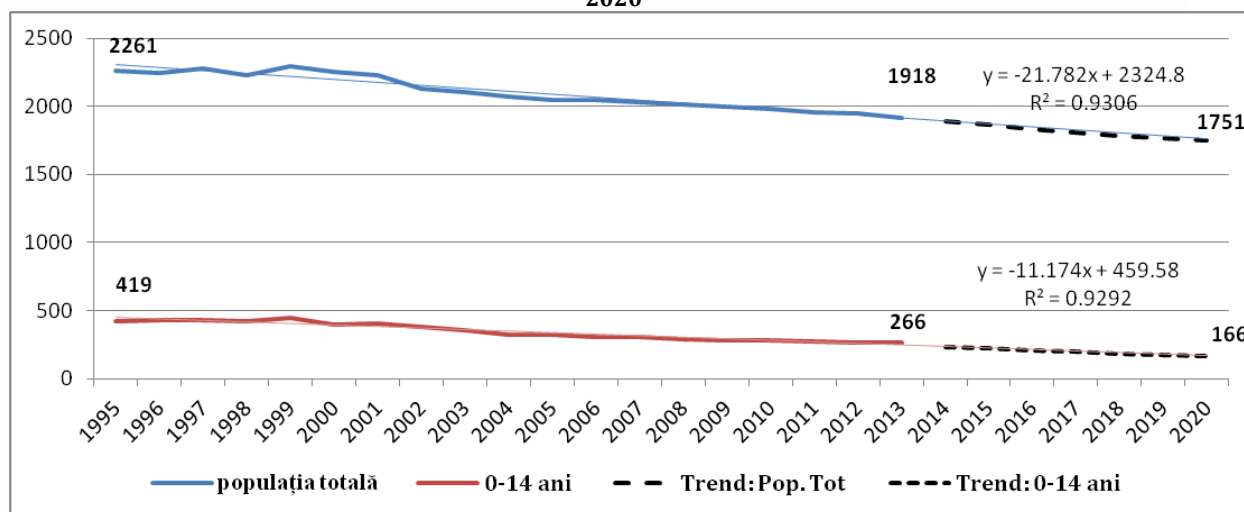
Acesta este dovada clară a schimbării structurii demografice ce determină îmbătrânirea ireversibilă a populației. Toate acestea duc la creșterea dependenței demografice a vârstnicilor. Acest indice a crescut în ultimii 10 ani de la 0,24 la 0,32, ceea ce arată presiunea demografică exercitată asupra persoanelor aflate la vârstă activă. Adică, dacă până acum în comună erau patru persoane active la o persoană vârstnică, acum aceasta s-a schimbat la trei la unu. În schimb în dependența demografică completă nu vedem o schimbare importantă, pentru că scăderea ratei de dependență în cadrul celor tineri o compensează aproape în totalitate (de la 0,28 la 0,21). În prezent, la fel că la mijlocul anilor 90 rata completă se situează la 0,53, ceea ce înseamnă că practic 2 persoane active „țin” un locuitor inactiv. Povara economică care cade pe umerii populației active în muncă se poate vedea și din rata dependenței economice, care a crescut în anul 2012 de la 7 (în 2000) la 8,6.

Se pune întrebarea: „Dacă pe termen mediu se impun tot tendințele actuale, atunci care sunt acele schimbări numerice și structurale care vor urma în viața populației locale?”

Așadar, atât îmbătrânirea populației cât și scăderea populației sunt posibile în continuare. În lipsa unei perspective locale, precum și din cauza libertății de mișcare rezultate din adâncirea integrării în UE există riscul ca migrația să decimeze în continuare grupurile sociale „potente”, destrămând astfel familii.

În graficul de mai jos vedem extrapolarea lineară a întregii populații și a numărului de copii pe baza tendințelor actuale

Grafic nr. 11: Evoluția probabilă a întregii populații și a numărului de copii până în anul 2020

Sursă: redactare prop. pe baza datelor institutului de statistică

DG CONSULTING

Deci, în cazul în care procesele actuale prevalează și pe termen mediu, atunci în anul 2020, anul ales drept an țintă al implementării strategiei de față, numărul de locuitori ai comunei va fi în jur de 1750 de persoane, iar numărul de copii va scădea în continuare cu nu mai puțin de 100 de persoane. Această scădere este importantă pentru că amenință funcționarea instituțiilor de învățământ locale, mai ales pe cea a liceului din comună. Drept consecință a scăderii populației comuna își va pierde puterea, resursele vor rămâne nevalorificate, iar existența instituțiilor va fi pusă sub semnul întrebării. Tocmai de aceea una dintre cele mai importante provocări strategice este stabilizarea numărului de locuitori, stoparea tendințelor de scădere.

4.2. Situația educației locale

Trecutul comunei Subcetate și cea a educației se leagă în mai multe puncte, mulți consideră că instituția care oferă educație liceală nu este numai podoaba trecutului și prezentului în comună, ci este și una dintre garanțiile pentru viitor. Procesele demografice defavorizate prezentate mai sus merită o atenție și mai mare dată fiind părerile descrise mai sus, pentru că existența și funcționarea liceului are o importanță enormă, chiar și astăzi în privința populației. Populația a depus un efort mare în trecut și depune și astăzi pentru înființarea și funcționarea instituțiilor de învățământ. Pe lângă acestea, de-a lungul anilor mulți pedagogi de seamă au activat în comună chiar dacă fluctuația a fost destul de mare întotdeauna.

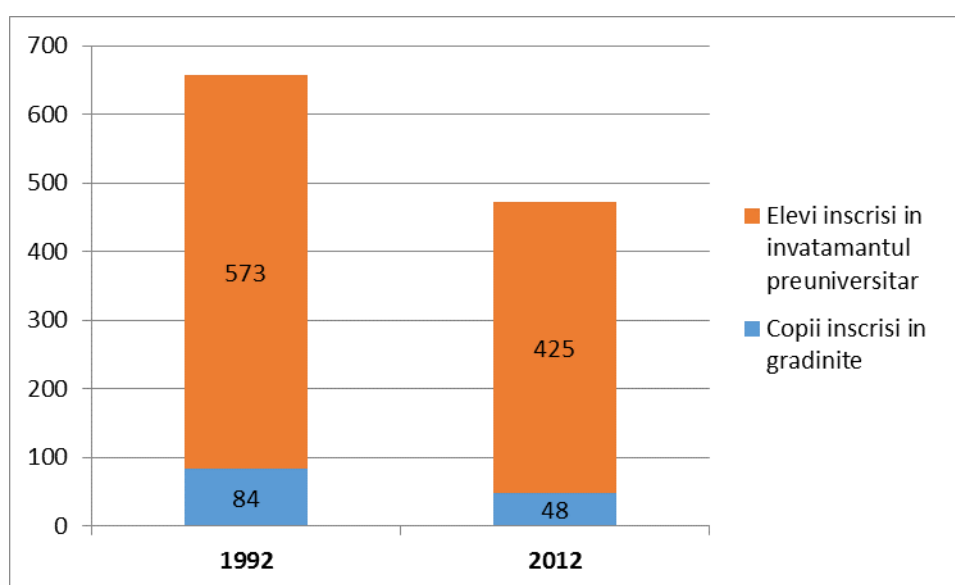
În cadrul vizitelor pe teren s-a constatat că sistemul local de învățământ (liceul) preocupă chiar și astăzi comunitatea locală, fiind una dintre principalele teme de discuție comună. Conform rezultatelor cercetării reprezentative realizate, localnicii sunt foarte mândri de liceu, iar măsura încrederii acordate cadrelor didactice, a angajaților instituțiilor de învățământ este cea mai mare după rude, prieteni și vecini.

Conform documentelor istorice prima însemnare scrisă referitoare la învățământul local datează din anul 1765. Cel mai probabil prima clădire, care funcționa ca instituție de învățământ și care oferea condiții modeste acestui scop, a fost construită la începutul secolului al XIX-lea. În urma cerințelor locale, tot în secolul al XIX-lea, deși la sfârșitul lui este aprobată construirea unei noi școli în Filpea, care apoi abia după cincizeci de ani, în anul 1930 va fi construită și predată, iar de atunci este o parte integrantă a infrastructurii educaționale locale. Conform însemnărilor, la începutul secolului XX, în comună funcționau trei instituții de învățământ, dintre care o instituție în centrul comunei, care asigura educație pentru clasele 1-7, o școală primară care dispunea de o singură clasă în Filpea și o școală primară în Calnaci (instituția care funcționează și astăzi a fost construită în anul 1925). În privința accesibilității grădinițelor și a școlilor generale comuna este relativ bine dotată chiar și astăzi, pentru că în afară de satul Duda în fiecare parte a comunei funcționează grădiniță, și deși numai în sistem simultan funcționează și școală generală. Trebuie amintit faptul că starea școlilor din Filpea și Calnaci este relativ proastă,

condițiile igienice, sanitare nu sunt adecvate pentru realizarea unui învățământ modern, și cea mai mare problemă este că instituțiile de învățământ funcționează fără autorizație sau aviz sanitar.

Numărul copiilor de grădiniță din comună este de 50, iar numărul școlărilor (inclusiv liceeni) este de 450. Majoritatea elevilor (aproape 400 de elevi) urmează cursurile Grupului Școlar Miron Cristea. Despre rolul liceului în regiune vorbește și numărul acelor elevi care fac naveta la școală (44 de copii). În graficul de mai jos putem observa scăderea numărului populației școlare în ultimii douăzeci de ani conform datelor statice. Scăderea numără 184 de persoane, dintre care scăderea numărului copiilor de la grădiniță din comună este de 36 de persoane.

Grafic nr. 12: Scăderea populației de școlari și de grădiniță între 1992 și 2012

Sursă: redactare prop. pe baza datelor institutului de statistică

Pe lângă scăderea numărului de elevi datorată proceselor demografice prezentate mai sus în ultimii doi ani (anul școlar 2011-2012 și anul școlar 2012-2013) numărul populației școlare a scăzut cu încă 26 de persoane din cauza abandonului școlar și a alegerii altei școli. Această este o problemă pentru rezolvarea căreia pe lângă măsurile administrative luate, va fi nevoie și de dialogul continuu cu părinții.

Cel mai important element al infrastructurii educaționale locale, liceul care se situează pe un teren de circa 3000 m² și-a început activitatea în anul 1955, iar după o pauză de funcționare forțată, din 1961 funcționează neîntrerupt până astăzi. De-a lungul anilor instituția de învățământ a suferit mai multe reorganizări și schimbări de profil, în privința schimbării și diversificării ofertei educaționale, în cadrul întâlnirilor de lucru organizate în vederea elaborării strategiei de dezvoltare au fost mai multe discuții aprinse. În anul școlar 2014-2015 elevii s-au putut înscrie la secția de matematică-informatică (au fost anunțate 28 de locuri), în același timp există posibilitate și pentru formarea de tehnicieni, în cadrul învățământului seral.

În ceea ce privește dotarea școlii compuse din 22 săli de clasă, acesta dispune de conexiune la internet, mai mult de 50 de calculatoare, laboratoare dotate cu instrumente didactice moderne, două ateliere, bibliotecă școlară, bază sportivă și sală de sport. În anul 2009 a fost înființat Centrul de Documentare și Informare, care dispune de un important efectiv de cărți și de materiale media audio-vizuale moderne, și care oferă o posibilitate bună elevilor pentru adâncirea și extinderea cunoștințelor dobândite în clasă. De-a lungul ultimilor ani pentru conservarea clădirii liceului s-au efectuat câteva lucrări de renovare: izolație termică parțială, schimbarea de uși și ferestre, însă este nevoie din ce în ce mai mare de o lucrare de renovare completă, mai ales în ceea ce privește acoperișul clădirii.

Numărul celor care lucrează în învățământ în comuna Subcetate este de 40 de persoane, iar împreună cu personalul auxiliar acest număr depășește 60 de persoane, ceea ce arată că rețeaua instituțională are un rol foarte important în asigurarea de locuri de muncă. Aproape 100% dintre profesori și învățători au diplomă de calificare.

Rolul școlilor și a liceului în viața comunității locale poate fi observat în cadrul programelor și evenimentelor culturale (ex: concursuri de cântece populare, teatre) precum și în cadrul programelor comunitare (ex: acțiuni de voluntariat, programul Școala Verde, programul Salvați Natura), care se organizează în cadrul instituției, precum și în conținuturile electronice (bloguri). Printre proiectele școlii figurează înființarea unui program de tip after school și înființarea unui centru de zi împreună cu Inspectoratul Școlar Județean, cu o capacitate de 40 de copii, în cadrul căreia vor fi organizate activități de după-amiaza pentru copiii aflați în situație socială defavorizată.

Despre asumarea rolului extra curricular al liceului, despre posibilitățile de a-și asuma un rol în organizarea vieții comunitare și culturale a comunei și în catalizarea (dezvoltărilor) acțiunilor de dezvoltare, se va vorbi mai pe larg în cadrul strategiei.

4.3. Locații, evenimente și actori comunitari și culturali

Analiza profundă a vieții comunitare locale ar presupune o prezență de lungă durată pe teren și aplicarea unor metode atât de complexe, care ar excede limitei de timp, care este alocat pentru elaborarea prezentului document (și bara de instrumente a muncii de proiectare). Luând în considerare acest fapt, în cele ce urmează vor fi enumerate numai elementele cele mai importante ale vieții culturale și comunitare locale, vizibile și pentru străini, evidențiind elementele care pot fi tratate drept resurse și sunt relevante în ceea ce privește realizarea proiecțiilor de viitor.

Recunoașterea și calificarea vieții comunitare reprezintă o provocare mare pentru cineva din afara comunității. Se reușește obținerea unei imagini mult mai utilă și de încredere despre

problematica abordată, dacă ne sprijinim pe părerile declarate ale celor interesați în mod direct, ale membrilor comunității locale. Întrebând localnicii despre coeziunea și solidaritatea caracteristică comunității locale, 60% din cei chestionați au răspuns că în acest sens, comuna Subcetate se află într-o situație bună. Relaționarea, acordarea de ajutor reciproc și evoluția încrederii urmează în mod normal principiul apropierii sociale și geografice, astfel se poate observa un nivel de încredere ridicat față de rude, prieteni și vecini (88,6%). Totodată atmosfera publică este percepută mai puțin pozitiv de către localnici, rata celor care cred că atmosfera în comunitate este bună sau foarte bună este de numai 52%. Pe baza acestui fapt putem trage concluzia că localnicii sunt mulțumiți de structurile sociale restrânse (vecini, grupuri de prieteni etc.), însă sunt mai puțin mulțumiți de funcționarea comunității “ca un întreg” la un nivel mai larg. Unul dintre motivele, care au determinat apariția acestei situații, alături de principiile individualiste care au pătruns și în regiunile rurale, este în strânsă legătură cu numărul mic sau chiar lipsa totală a programelor, care ar face posibilă manifestarea vieții comunitare, a locațiilor care ar face posibile interacțiunile comunitare mai largi.

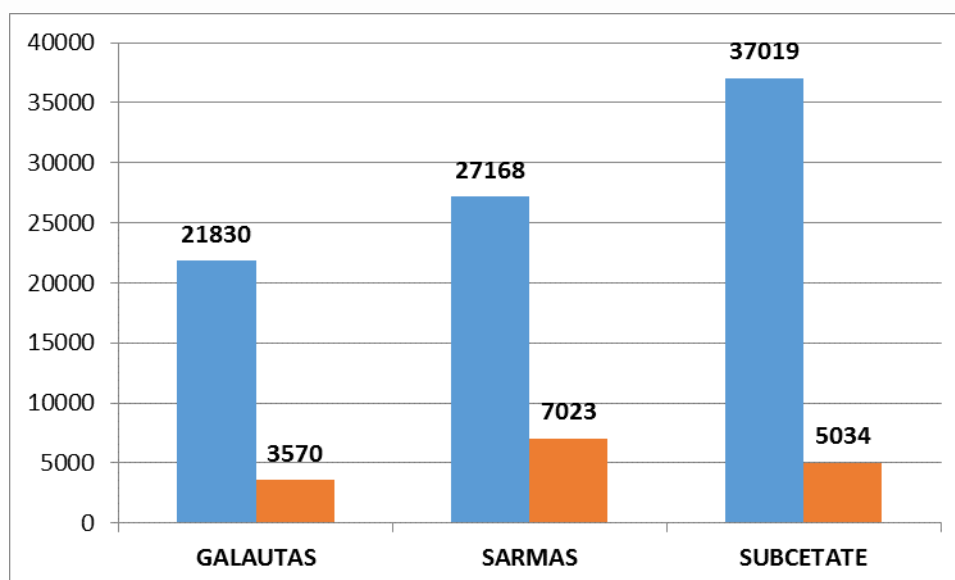
În situația actuală, anual se organizează foarte puține evenimente care să stimuleze revigorarea vieții comunitare, să contribuie la reluarea legăturilor sociale și să întărească identitatea locală. În cazul în care locurile publice sunt apreciate după funcția lor de a sprijini realizarea interacțiunilor sociale și desfășurarea vieții comunitare, situația este rea și din punct de vedere urbanistic. Practic în afară de terenul de fotbal nu există locuri – dotate cu mobilier de stradă – unde membrii comunității s-ar putea întâlni în timpul liber în condiții de calitate, și unde ar putea înmulți capitalul social. Siguranța publică în comună este bună, numărul infracțiunilor săvârșite prin violență este mic, iar o parte a comunei este supravegheată prin camere video.

Viața culturală, care în trecut a trăit zile mai frumoase, astăzi s-a îngustat. Localnicii își amintesc cu nostalgie de organizarea în trecut nu prea îndepărtat a întâlnirilor și concursurilor de dans și cântec popular de rang național, de grupul local de teatru amator, de viața culturală intensă. Părerile negative legate de viața culturală și comunitară sunt evidențiate și de rezultatele sondajului de opinie, realizat în vederea elaborării strategiei, fel ca doar 9,1 % dintre respondenți consideră că viața culturală, programele culturale, și calitatea acestora este bună sau foarte bună. Conform părerilor exprimate în sondajul de opinie, în spatele diminuării vieții culturale stă mai puțin reducerea resurselor, și mai mult retragerea, care se poate observa în domeniul managementului și organizării vieții culturale. Fără îndoială și incapacitatea de funcționare a căminului cultural din comună, care era locația evenimentelor și programelor culturale – se află în renovare de mai mulți ani – are un rol important în lipsa de conținut a vieții culturale. Deși, în lipsa unui spațiu adecvat au fost cazuri când s-au organizat programe culturale

și în curtea restaurantelor, a barurilor locale. Conform proiectului, căminul cultural renovat va fi nu numai vectorul și catalizatorul vieții culturale locale, dar va corespunde ca locație culturală și comunitară pentru o serie de alte activități cum ar fi: clubul pensionarilor, organizarea, prezentarea și învățarea de meșteșuguri tradiționale pentru tineri sau chiar pentru dotarea unui muzeu etnografic. Respectul și cunoștința de răspundere față de trecut și de locul natal al comunității locale se observa și în adunarea și îngrijirea a două colecții etnografice și de artă populară. Însă colecția liceului, precum și colecția privată a unui colecționar local entuziast, din cauza lipsei unui spațiu de expoziție nu au ajuns în circuitul vieții culturale locale și nici în cea a turismului.

Una dintre componentele infrastructurii culturale locale este biblioteca, care dispune de mai mult de 35,000 de volume, iar datele privind numărul de vizitatori se pot vedea în graficul de mai jos.

Grafic nr. 13: Numărul cărților din bibliotecă și a celor împrumutate în anul 2013

Sursă: redactare prop. pe baza datelor institutului de statistică

Datele privind numărul de vizitatori ai bibliotecii raportat la o mie de persoane sunt favorabile. Acest număr este de 240 de persoane, și ea depășește nivelul mediu județean (183 de persoane), precum și pe cel al comunelor învecinate (Gălăuțaș - 147, Sărmaș - 160). Popularizarea lecturii este stimulată și de către bibliotecarul local, pentru acest lucru este organizat și un eveniment cultural în cadrul liceului local. Tot aici trebuie să amintim și de cele patru jurnale electronice care se leagă de acest loc (blog), despre ziarul local - deși apare numai la o jumătate de an dar există și de cele aproape 15 publicații, în care o profesoară entuziastă publică amintiri de istorie a locului, curiozități de artă populară, amintiri legate de istorie, precum și amintiri individuale și colective. Conform planificărilor investiția, care are drept scop

înființarea unei biblioteci electronice și în cadrul căreia alte 6 calculatoare ar fi puse la dispoziția localnicilor ar răspunde nevoii și dorinței de a citi.

După părerea stakeholderilor locali chiar și oferta culturală a celui mai important eveniment comunitar și cultural din comună, ziua satului și bâlciul organizat cu ocazia zilei lui Sfântul Dumitru este mai săracă și în ultimul timp s-a limitat numai la ținerea unei liturghii. Celelalte evenimente culturale și comunitare se organizează în jurul liceului (ex. expoziții, teatru, concursuri și alte evenimente) și în jurul activității câtorva persoane entuziaste (ex. baluri, comemorări, comemorări istorice, târguri etc.)

Chiar dacă comunitatea locală nu le simte încă foarte mult prezența, este un fenomen încurajator faptul că încep să se organizeze structuri comunitare, asociații în diferite domenii – de exemplu în păstrarea tradițiilor, de tineret, sportive, agricole sau pentru cazuri de urgență. Aceste organizații au fost înființate datorită diferitelor exigențe existente și prin activitatea lor încearcă să compenseze diferite lipsuri, totodată dau un nou impuls revigorării vieții comunitare și locale, pot readuce în conștiința localnicilor aceea viață culturală comunitară și culturală, după care tânjesc.

În ciuda celor prezentate mai sus și ținând cont de migrația periodică sau definitivă, care este un fenomen întâlnit, mai ales în rândul tinerilor, s-a constatat existența atașamentului față de acest loc, o identitate de Subcetate, care a fost evidențiată de răspunsurile din chestionarele aplicate pe teren, cât și din răspunsurile date în cadrul interviurilor realizate în comună. Astfel, 71,8% dintre cei chestionați se simt bine ca locuitori ai comunei Subcetate, iar aproape 80% din cei întrebați nu s-ar muta de aici nici dacă ar avea posibilitatea. Dacă este luat în considerare și faptul că aproape două treimi (64,2%) din cei chestionați ar lua parte la activități lucrative în beneficiul comunității, fără îndoială, se poate opina, că spiritul comunitar care este considerat de către localnici în declin, poate fi folosit ca resursă în cadrul proiectelor de dezvoltare.

4.4. Situația sistemului local sanitar și social

Prezența serviciilor sociale și medicale, accesibilitatea acestora au o importanță crucială din punctul de vedere a calității vieții locale. Comuna Subcetate, la fel ca majoritatea comunelor din România, dispune numai de serviciile medicale de bază, ceea ce înseamnă serviciile medicilor de familie. Pe teritoriul comunei un medic de familie și un stomatolog își așteaptă pacienții, ambele cabinete se găsesc în centrul comunei. Serviciile medicale locale sunt completate de cabinetele ambulatorii de specialitate și serviciile spitalicești care se găsesc în cel mai apropiat oraș, Toplița. Durata de timp în care se poate ajunge la spitalul din municipiul Toplița este de 15 minute. Spitalul din municipiul Toplița dispune de 163 de paturi de spital și pacienții sunt

primiți de 25 de medici generaliști și specialiști. În cazuri de urgență angajații serviciului de ambulanță municipal sau ambulanța de la Remetea ajung în 10-15 minute în comună.

Un stil de viață sănătos presupune mișcare regulată și viață activă, conștientă în privința sănătății. În ceea ce privește posibilitățile de a practica diferite sporturi, localitatea este slab dotată. În afară de singurul teren de fotbal, vara nu există altă posibilitate de a face sport, nu sunt locuri de joacă, baza sportivă și sala de sport sunt folosite de liceeni. În perioada iernii, pe terenul de sport al liceului se face gheață, unde există posibilitatea patinajului public. În ceea ce privește posibilitățile de a practica diferite sporturi, elevii sunt într-o situație ușor avantajoasă, față de ceilalți locuitori ai comunei, pentru ei sunt accesibile unele instrumente sportive, pot participa la diferite activități sportive sau concursuri între școli. În privința organizării și conducerii vieții sportive înscrierea asociației sportive locale reprezintă un progres. Atât pentru asociația amintită, cât și pentru alte instituții lărgirea posibilităților sportului la nivel local și a sportului la nivel de hobby, precum și conștientizarea rolului pe care îl are sportul în menținerea sănătății sunt sarcini actuale.

Referitor la starea de sănătate a locuitorilor comunei. nu exista date statistice semnificative, dar din sondajul de opinie realizat, reiese că populația cheltuie mult mai mulți bani pe medicamente decât pe distracție, recreere. Nivelul de încredere acordat medicului de familie este ridicat, astfel că, 66,7% dintre cei chestionați cred că serviciile medicale din comună sunt bune sau foarte bune. În cazul posibilităților de a practica un sport, această rată este de numai 13,1%. Deși despre importanța rețelei de canalizare vom vorbi mai pe larg în capitolul dedicat stării mediului, trebuie să amintim aici, că lipsa acesteia reprezintă un risc de sănătate publică. Conform măsurărilor, în unele părți ale comunei straturile superioare ale apei freatică sunt deja contaminate.

În paralel cu îmbătrânirea populației crește cererea pentru serviciile medicale și sociale care vin odată cu vârsta înaintată. Îngrijirea socială, astăzi, înseamnă mai puțin o sarcină comunitară și mai mult una instituțională. În mod general actorii principali ai sistemului sunt, în acest moment, administrațiile publice, diferitele instituții publice, bisericile, serviciile și organizațiile civile care activează în domeniul social. Și în Subcetate s-a format până în acest moment un sistem instituțional și practica instituțională de asistență socială. Organizația Caritas, care funcționează cu sprijinul administrației publice locale asigură celor nevoiași atât îngrijire pentru bolnavi cât și asistență socială. În prezent beneficiază de serviciile organizației Caritas 74 de persoane, ceea ce presupune o contribuție din partea administrației locale de aproximativ 36.000 lei anual.

Datorită proceselor economice, demografice și a situației locurilor de muncă numărul celor care beneficiază de ajutoare sociale este destul de mare. În tabelul de mai jos arătăm situația în acest sens în anul 2012:

Tabel nr. 3: Situația socială din comună în anul 2012

Persoane/ familii beneficiare de ajutor social:	circa 30-35 cazuri
Familii fără venituri sau cu venituri reduse, care beneficiază de alocații de susținere:	circa 50 familii
Familii care beneficiază de alocații de stat pentru copii, indemnizații de naștere, dosare de creștere și îngrijire copii:	circa 35 cazuri
Copii ai căror părinți sunt plecați în străinătate:	8 cazuri
Părinți aflați în divorț:	5 cazuri
Familii beneficiare de ajutor pentru încălzirea locuinței:	cca. 85 cazuri
Familii beneficiare de ajutor de urgență:	2 cazuri
Persoane cu dizabilități sau handicap grav și accentuat:	circa 50 cazuri
Beneficiari de ajutoare alimentare (șomeri, pensionari, ajutor social și persoane cu handicap)	280 persoane

Sursa: <http://viatalasubcetate.blogspot.ro/2013/05/an-i-nr-1-mai-iunie-2013.html>

Cea mai importantă instituție socială din comună este centrul de plasament moștenit din trecutul socialist, dar transformat de-a lungul timpului, având funcții regionale. În momentul actual centrul aflat în subordinea Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului asigură servicii pentru 19 elevi și 3 studenți. În centru lucrează personal specializat și calificat, care pe lângă sarcinile de serviciu încearcă să facă viața copiilor mai colorată prin organizarea evenimentelor proprii. (ex: Festivalul Concurs Prietenia). Biserica locală își asumă rolul în organizarea acțiunilor caritabile, precum și în conștientizarea sensibilității sociale și a iubirii față de ceilalți.

4.5. Patrimoniul (construit) material, spiritual și cultural și valorificarea lor

În cercul de concepte relativ larg ale patrimoniului spiritual, cultural se regăsesc deopotrivă obiectele spirituale și fizice care definesc identitatea locală și culturală, momentele istorico-culturale locale, tradițiile și obiceiurile locale și elementele obiective ale patrimoniului construit. Nu dorim inventarierea tuturor acestor elemente, căci acest lucru ar depăși cadrul prezentului document, în schimb vom parcurge pe scurt resursele mai importante și modalitățile de valorificare a acestora din punctul de vedere al strategiei. Domeniul care se ocupă de valorificarea resurselor amintite, cu „convertirea în produs” folosește o abordare relativ nouă asupra bogăției culturale. În sensul paradigmei, convertirea în produs trebuie să se realizeze în așa fel încât să fie în acord cu identitatea comunității locale și pe cât se poate bunul cultural în cauză să nu se devalorizeze în urma vânzării. Particularitatea abordării este și faptul că în

sistemul de valorificare pot fi clasificate și elemente care nu ar fi trecute în această categorie de comunitatea locală (din cauza caracterului cotidian), și pe care nici definiția valorii culturale „tradiționale” nu le acoperă în toate cazurile.

Am amintit mai sus de identitatea locală, iar elemente importante ale sale sunt componentele istorice și culturale care se hrănesc din trecut. Patrimoniul spiritual-istoric al comunei Subcetate este alcătuit printre altele de trecutul creștin ortodox, de stilul de viață și modul de a gândi caracteristic locuitorilor zonei de munte, elementele de artă populară (modele specifice pe obiectele îmbrăcăminte), trăsături lingvistice arhaice, folclorul local și caracteristicile care se găsesc în modul ei de prezentare, în afișarea lingvistică etc. În privința documentării folclorului, limbii și artei populare locale, și în transmiterea ei la generației următoare, munca, activitatea de cercetare și de salvare a valorilor activități derulate de o doamna profesor din localitate, este foarte importantă.

Deși comuna nu dispune de elemente de patrimoniu construit cu valoare însemnată, în comună se găsesc multe case țărănești construite în mod tradițional, clădiri agricole, care au păstrat elementele care caracterizează modul de viață caracteristic zonei, utilizarea spațiului și proprietățile familiale-economice care în vremurile istorice trecute au caracterizat această zonă. Merită a fi vizitate în comună biserica ortodoxă construită în stil gotic, poarta construită în secolul al XVIII, aflată în curtea cimitirului și clopotnița din lemn greco-catolică Sf. Petru.

În cadrul procesului de elaborare a strategiei de dezvoltare s-a vehiculat ideea cumpărării unei case tradiționale țărănești și transformarea ei într-un muzeu, ceea ce ar reprezenta un pas concret spre valorificarea valorilor tradiționale. Având în vedere observațiile realizate, s-a constatat că valorificarea patrimoniului cultural tradițional și a valorilor tradiționale este domeniul, în care în acest moment, au fost identificate cele mai mari lipsuri. Elementele valorificabile ale patrimoniului, care sunt și mândria localnicilor, au ajuns să fie într-o oarecare măsură deja descoperite, o parte din elementele materiale fac parte din colecții locale, însă utilizarea lor pentru alte scopuri (scopuri care să servească comunitatea locală, sau expunerea lor turiștilor) se mai lasă așteptată.

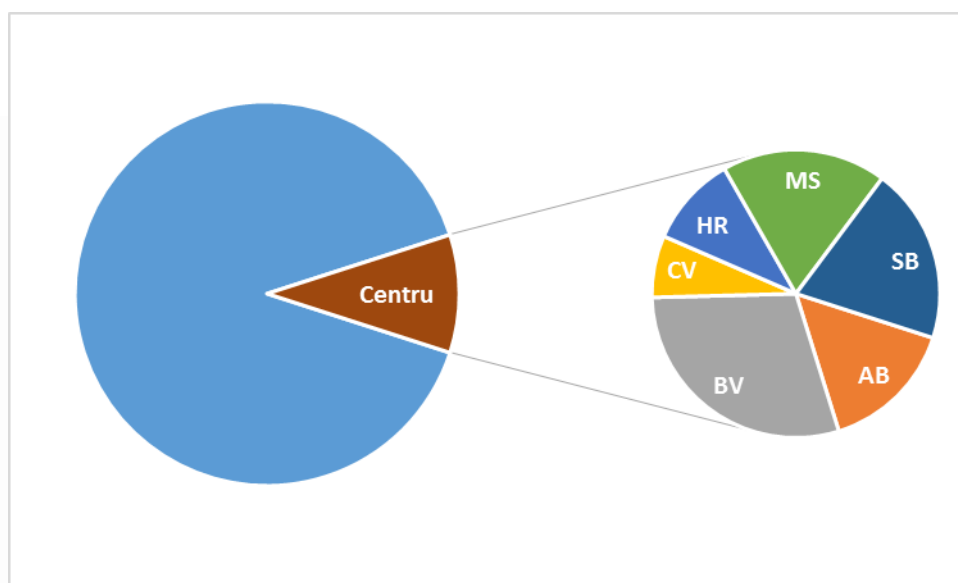
Una dintre resursele interesante, care se leagă de acest loc și ar putea fi valorificată, este descoperirea, conform căreia cetatea dacă Sangidava s-a aflat în această regiune, și e posibil ca numele acesteia să se fi păstrat în toponimia localității. Pe această idee s-ar putea organiza un festival mare, la fel cum și numele de „Dumitru” des întâlnit în comună ar putea fi exploatat, chiar prin organizarea unei Întâlniri Naționale a Dumitrilor.

5. SITUAȚIE ȘI PROCESE ECONOMICE

5.1. Context economic-geografic și resurse

Comuna Subcetate poate fi considerată o localitate marginală din mai multe puncte de vedere, lucru ce poate fi observat în capacitățile și posibilitățile economice. Datorită caracterului provincial și a densității scăzute a populației, județul Harghita nu reprezintă o zonă importantă din punct de vedere economic nici în plan regional, nici național. Cu puțin mai mult de o zecime(11%) din GDP-ul național este asigurat de Regiunea Centru, iar din acest procent Județul Harghita produce numai o zecime(10,2%).

Grafic nr. 14: Cota parte a județului Harghita din GDP-ul național și regional, 2011

Sursă: redactare prop. pe baza datelor institutului de statistică

Alături de aceste aspecte, în cadrul județului Harghita, comuna Subcetate este situată în regiunea Gheorgheni – Toplița, cărea se dovedește a fi regiunea din județ, cel mai puțin dezvoltată economic. Principalul domeniu economic dezvoltat în zona este cel al producției și prelucrării lemnului. Doar un sfert dintre firmele înregistrate la nivelul județului Harghita se afla în regiunea Gheorgheni - Toplița, iar conform cu datele statistice din anul 2011 numai 22% din producția totală a județului provine din aceasta zonă. În ceea ce privește accesul, comuna Subcetate are o singură ieșire și nu are nici un rol ca organizator în afara de îndeplinirea procedurilor administrative în cadrul satelor care o compun. Din punct de vedere economic localitatea Subcetate este cel mai strâns legată de orașul Toplița (15,9 km), de orașul Gheorgheni (26,8 km) și mai puțin de orașul reședință de județ, Miercurea-Ciuc (83,3 km), orașe care nu pot satisface cererea de locuri de muncă nici pentru proprii lor locuitori.

Legăturile comunei Subcetate cu orașele din jur și cu municipiul reședință de județ, Miercurea Ciuc, este satisfăcătoare. Există cai de acces atât pe drumul public (1 oră și 20

minute), cât și pe calea ferată (76 km aproximativ 2 ore). Noi perspective și posibilități de dezvoltare economică pot fi deschise pentru comuna Subcetate de faptul că, conform obiectivelor noii strategii guvernamentale de dezvoltare a autostrăzilor, un sector de autostradă va trece la numai 15-20 km distanță de comuna, însă termenul de realizare a autostrăzii este 2020 și prezintă un grad destul de ridicat de nesiguranță.

În județul Harghita nu există un aeroport internațional, iar dintre județele vecine numai în Bacău (183 de km, 3 ore de mers cu mașina) are un aeroport care asigură trafic internațional (cu legături spre Irlanda, Anglia, Franța, Belgia, Italia și Turcia). Aeroportul din capitală - București, care asigură legătură de trafic și peste ocean se află la 332 km de Subcetate, ceea ce înseamnă un drum cu mașina de aproximativ 5 ore. Cel mai aproape, ca și distanța, de comuna Subcetate se găsește aeroportul internațional din Târgu-Mureș (129 km, 2 ore de mers cu mașina), care asigură, însă, un trafic internațional minim. Aeroportul din Sibiu, care asigură legătură mai ales cu Germania se află la 3 ore și 29 de minute distanță (aproximativ 227 km), iar cel din Cluj-Napoca la 180 km (un drum cu mașina de 2 ore și 40 de minute). Accesibilitatea aeriană nu ar putea fi îmbunătățită în mod semnificativ nici de către aeroportul care se construiește lângă Brașov (190 de km, 3 oră de mers cu mașina), Subcetate nu va fi accesibil pe plan aerian nici în viitorul apropiat.

Județul Harghita beneficiază de legături feroviare slabe (densitatea căilor ferate este de 31 de km/1000 km², față de nivelul național unde este de 46 de km/1000 km²), însă din acest punct de vedere comuna Subcetate se află într-o situație mai bună decât celelalte comune din județ, pentru că are stație de tren. În direcția nord-sud trece o linie de cale ferată de trafic redus (99% dintre liniile de cale ferată sunt compuse dintr-o singură linie, 83% sunt electrice), lângă care se situează și localitatea Subcetate. În acest moment opt trenuri regionale de persoane opresc în gara din Subcetate zilnic: trei perechi de trenuri (Toplița-Brașov, Deda-Miercurea-Ciuc, Miercurea-Ciuc-Târgu-Mureș) și două trenuri care vin din Târgu-Mureș și merg până la Băile Tușnad, respectiv Brașov:

Tabel nr. 4

Tren	Sosiri în Subcetate	Pornire	Destinație
R - 4504	04:54	Toplița (04:35)	Brașov (08:46)
R - 4506	06:49	Deda (05:18)	Miercurea-Ciuc (08:30)
R - 4503	07:08	Miercurea Ciuc (05:14)	Târgu Mureș (10:12)
R - 4507	13:43	Miercurea Ciuc (12:07)	Deda (15:20)
R - 4508	14:26	Târgu Mureș (11:20)	Brașov (18:18)
R - 4514	17:31	Târgu Mureș (14:23)	Băile Tușnad (19:52)
R - 4511	18:06	Miercurea Ciuc (16:05)	Târgu Mureș (21:40)
R - 4513	21:14	Brașov (17:17)	Toplița (21:40)

Dupa tabelul de mai sus, se poate observa că în afară de orașele apropiate (Toplița, Gheorgheni), angajații au posibilitatea să facă navetă și în orașul reședință de județ Miercurea-Ciuc, și în Brașov (cheltuielile zilnice la momentul actual sunt 25 respectiv 45 de lei).

Diversitatea reliefului și a mediului natural ascunde un potențial turistic atât pentru județul Harghita, cât și pentru județele învecinate. Această posibilitate nu este valorificată la întregul sau potențial, în așa fel încât să reprezinte o sursă de venit semnificativă pentru locuitorii județului. Conform datelor din anul 2012, la nivel național județul Harghita se situează pe locul al treilea în ceea ce privește posibilitățile de cazare turistice (au fost înregistrat 344 de astfel de unități în județ). O caracteristica a acestor locuri de cazare, din județul Harghita, este aceea ca numărul mare al locurilor de cazare e reprezentat de locurile de cazare în unități ieftine, de categorie inferioară (pensiuni rurale, pensiuni agrare), iar în ceea ce privește locurile de cazare cu nivel înalt de servicii și de număr de paturi se situează numai pe locul 18. După numărul de primiri în unitățile de cazare și numărul de nopți de cazare petrecute, județul Harghita se află numai pe locul 19, respectiv 16, în rândul județelor din țară, ceea ce este cu un pic mai mult decât media națională.

Daca se face o comparație între județe, în județul Harghita turiștii străini petrec mai multe nopți decât turiștii veniți din țară. Repartizarea turiștilor (pe baza provenienței) în funcție de locul de domiciliu, aceasta este asemănătoare cu valorile naționale, astfel că, 78,6% dintre turiștii sosiți în județ sunt din țară, iar 21,4% sunt din străinătate. Și din acest punct de vedere situarea comunei Subcetate este una defavorabilă, deoarece nu se aflata în apropierea atracțiilor

turistice naturale și culturale, care atrag cel mai mare grup de turiști în județ (Lacul Roșu, Lacul Sfânta Ana, Șumuleu-Ciuc, pârtii de schi etc.), iar puterea de atracție locală este extrem de mică.

Așadar situația economico – geografică a comunei Subcetate, nu poate fi definită ca fiind una avantajoasă din nici un punct de vedere. Luând în considerare, tendințele pe termen lung, care proiectează întărirea regiunilor orășenești, din punct de vedere economic situația poate fi considerată una fără speranță. Având în vedere și faptul că în imediata vecinătate a comunei nu există un pol de dezvoltare economică dinamic. Ca urmare a acestui fapt principala sursă de venit pentru comuna Subcetate și locuitorii săi se află numai în exploatarea resurselor naturale, care pe termen lung nu oferă posibilități de schimbări majore (creșteri spectaculoase). Deci pentru o parte (mică) a populației exploatarea cât mai eficientă și optimă a resurselor locale (pământ fertil, păduri) ar reprezenta o sursă de venit pe termen lung, iar pentru cealaltă parte a populației numai părăsirea comunei ar putea reprezenta o cale de dezvoltare. Având în vedere condițiile date, economia localității s-ar putea baza pe mai multe resurse naturale: pe teritoriul comunei sunt zone de păduri, pășuni, fânețe și într-o măsură restrânsă și terenuri arabile.

În continuare vor fi analizate modalitățile în care sunt valorificate resursele locale și care sunt acele activități de producție și de servicii, care caracterizează economia comunei.

5.2. Resurse naturale locale și utilizarea lor

Conform cunoștințelor de până acum, comuna Subcetate nu beneficiază de bunuri subterane care pot fi extrase, astfel este caracteristică valorificarea prin producerea de alimente din agricultură, din industria lemnului (păduri) a resurselor naturale și valorificarea turistică. Conform datelor existente, până în acest moment, comuna Subcetate nu deține zăcăminte subterane ce pot fi extrase, astfel ca în ceea ce privește resursele naturale ce pot fi valorificate sunt cele legate de: producerea de alimente din produsele agricole, exploatarea masei lemnoase din zonele forestiere, resursele naturale și cele turistice. În ceea ce privește valorificarea turistică – deși o treime dintre localnicii chestionați consideră ca fiind a doua cea mai mare posibilitate în viitor - în momentul de față nu se poate vorbi de nici un fel de activitate în acest sens. Conform datelor statistice din 2008 în comună nu există locuri de cazare, iar din anul 2003 nu s-au înregistrat nici primiri de turiști (înainte media anuală a fost de 29 de persoane) și nici nopți de cazare petrecute în Subcetate.

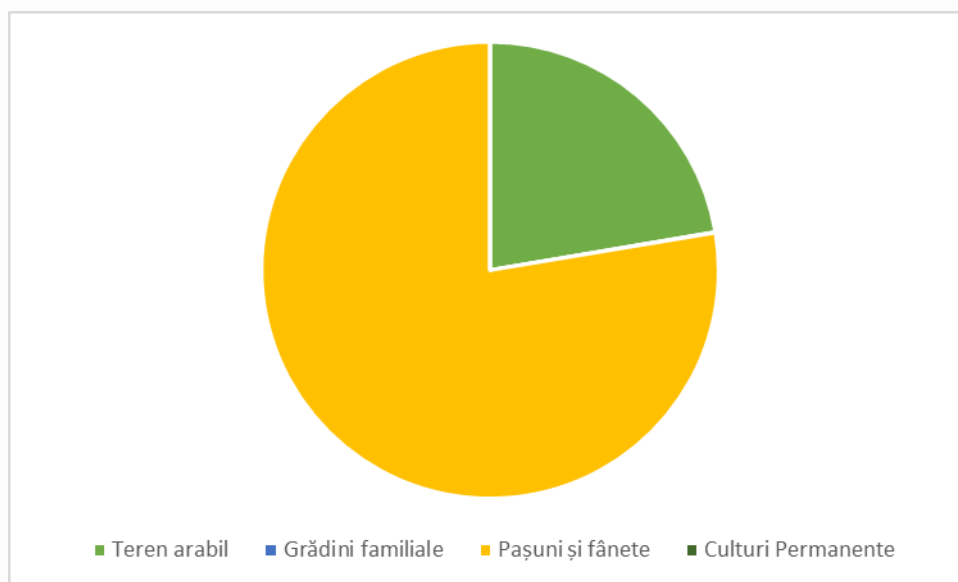
5.2.1. Utilizarea terenurilor agricole

Agricultura din comuna Subcetate este dominată de creșterea animalelor. Analiza de mai jos a activităților agricole se bazează pe recensământul agricol din anul 2010 și pe datele Institutului Național de Statistică, precum și pe datele evidențelor locale puse la dispoziția noastră. Conform (datelor de mai sus) datelor existente, comuna Subcetate dispune de 4531,9 hectare de teren

utilizabile în scop agricol (5111 de hectare în 2012), ceea ce reprezintă o suprafață mult mai mică decât media suprafețelor existente în comunele din județul Harghita care este de 7134 hectare. Din acesta suprafață, 3850,27 hectare sunt terenuri utilizate în scop agricol (4005 hectare în 2012). Suprafața aflată la dispoziția activităților agricole (suprafață neocupată de clădiri sau altele) la nivelul comunelor de județ este de 77,89%, iar în Subcetate 85,81%. În Subcetate și utilizarea suprafețelor puse la dispoziția activităților agricole arată o imagine mai bună decât la nivelul comunelor din județ: din cele 3889,04 hectare numai 38,77 hectare (1%) nu sunt utilizate (în județ această rată este de 3%). Suprafața terenurilor împădurite în 2010 a fost de 584,49 hectare. Rata terenurilor date în arenda este minimală, terenurile sunt lucrate aproape în totalitate de către proprietari. În proprietatea (privată) a autorității administrative locale se află 649 hectare de pășuni, suprafața pădurilor este de 885 de hectare, dintre care 853 se află în proprietate privată, iar 32 hectare sunt proprietăți publice. Reprezintă un avantaj faptul că marea majoritate a titlurile de proprietate sunt în regulă în comună.

Potrivit caracteristicilor județene, marea majoritate a terenurilor folosite în agricultură (99,96%) sunt lucrate ca terenuri arabile și pășuni, precum și ca fânețe. În 2012, 22,33% (859,68 de hectare) din terenuri sunt utilizate ca terenuri arabile, (conform evidențelor locale în 2012 acesta a fost de 941 de hectare) ceea ce este mai mult decât media județeană (în medie 13,25% 709,99 hectare). Rata fânețelor și a pășunilor este de 77,63%, respectiv 86,56% pe plan comunal și județean (în anul 2012 în evidențele locale figurau 1204 hectare de pășuni și 1860 hectare de fânețe).

Grafic nr. 15: Terenuri utilizabile în scop agricol, exploatarea lor, 2010

Sursă: Redactare proprie pe baza datelor recensământului din anul 2010

Dimensiunea proprietăților din comună arată o împărțire și mai mare decât cea ce este caracteristic județului, proprietățile mai mari de 100 de hectare utilizează mai puțin din terenul

agricol, decât la nivel județean (25,06% în comună și 43,49% pe plan județean). Proprietățile mijlocii (10-100 de hectare) cultivă 9,6% din teren pe plan comunal și 15,9% pe plan județean. Rata proprietăților mai mici de 10 hectare este de 65,34%, respectiv 40,61% pe plan comunal și cel județean.

Conform datelor din 2010 numai pe 9,29%, din suprafață, adică 79,95 hectare din terenul arabil se cultivă cereale (rata la nivel județean este de 41,5%). Dintre cereale, pe cea mai mare parte a terenurilor se cultivă grâu (68,06%), în afară de ceata cultura, terenurile arabile din comună sunt ocupate de ovăz (13,8%), porumb (11,25%), secară (4,7) și orz (2,06%). Cele mai cultivate plante furajere, care ocupă cele 35,75 hectare din terenurile arabile sunt leguminoasele uscate (50,72%) și porumbul (11,24%), potrivit specificității județene. Pe terenurile arabile din comună nu se cultivă plante industriale. Cea mai răspândită plantă cultivată este cartoful: în 2010 pe aproape 30%, adică 254,34 hectare din terenul arabil s-au cultivat cartofi. Nici pomicultura nu este caracteristică acestei comune, însă este foarte mare rata terenurilor odihnite (485,22 hectare, 56,44% din terenurile arabile, dintre care 394,68 de hectare sunt terenuri odihnite, care primesc subvenție de la stat). Tabelul de mai jos sintetizează terenurile ocupate de cele mai importante plante cultivate și rata acestora în totalul terenurilor arabile, în comună și în județ, pe baza datelor din anul 2010:

Tabel nr. 5: plante cultivate și rata lor din terenul arabil

Hectare	Cereale	Plante furajere	Cartofi	Sfeclă de zahăr	Plante industriale	În repaus	Altele
Subcetate	79,95	35,56	254,34	0,04	0,00	485,22	4,37
Rata din terenul arabil	9,29%	4,1%	29,58%	0,00%	0,00%	54,44%	0,5%
Județul Harghita	19057,94	7754,45	10173,14	251,66	22,6	4160,83	4491,27
Rata din terenul arabil	41,50%	16,88%	22,15%	0,54%	0,05%	9%	9,78%

Sursă: Redactare proprie pe baza datelor recensământului din anul 2010

Conform datelor din 2010, în comuna Subcetate funcționează în total 915 ferme agricole, dintre acestea 627 beneficiază de teren și șeptel, 255 numai de teren, iar în 33 de ferme se cresc numai animale. Dimensiunea medie a fermelor care utilizează și teren agricol este de 4,37 hectare, ceea ce întărește datele care se referă la dispersabilitatea de care am vorbit mai sus, și la numărul fermelor care cultivă terenuri extraordinar de mici (pe plan județean situația este mult mai bună, 5,23 de hectare/o exploatație). După cum am mai spus fermele cultivă numai terenuri aflate în proprietate proprie.

Tabelul de mai jos ilustrează numărul prea mare a fermelor minuscule, din care rezultă evoluția numărului de ferme pe baza dimensiunii terenului cultivat. Majoritatea fermelor cultivă teren între 1 și 5 hectare, rata proprietăților sub 5 hectare este de 79,78%, iar media celor care cultivă peste 10 hectare este de numai 2,9%. Din tabelul de mai jos reiese și faptul că acest lucru nu este specific numai comunei, ci este caracteristic întregului județ.

Tabel nr. 6: Numărul fermelor pe baza dimensiunii terenului cultivat, 2010

Hectare	Sub 0,1	0,1-1	1-5	5-10	10-20	20-30	30-50	50-100	Peste 100
Subcetate	12	181	511	152	23	1	1	0	1
	1,36%	20,52%	57,9%	17,2%	2,6%	0,1%	0,1%	0	0,1%
Județul Harghita	5365	20749	30780	8500	2267	347	220	151	228
	7,81%	30,24%	44,86%	12,38%	3,3%	0,5%	0,3%	0,22%	0,33

Sursă: Redactare proprie pe baza datelor recensământului din anul 2010

Fermele minuscule cultivă pământul în scop de subzistență sau pentru suplimentarea veniturilor familiale, iar cantitatea de produse care ajunge pe piață este relativ mică. În tabelul de mai jos sunt prezentate ratele terenurilor de cultură potrivit dimensiunilor fermelor amintite mai sus. Îmbinând datele celor două tabele am indicat și media dimensiunii unei proprietăți în categoriile de dimensiuni date. Analiza acestor date evidențiază dispersabilitatea: majoritatea terenurilor, 65,31% sunt cultivate de ferme care au în proprietate mai puțin de 10 hectare de terenurilor. Datele comunei în privința suprafețelor proprietăților sunt mai dezavantajoase față de mediile județene, rata proprietăților cu suprafața cuprinsă între 5-10 hectare este mare și sunt puține proprietăți mari. Acest lucru se datorează condițiilor de relief, iar cultivarea terenurilor arabile se realizează în mod individual.

Tabel nr. 7: Terenul ocupat de către ferme potrivit dimensiunii terenurilor, 2010

Hectar	Sub 0,1	0,1 -1	1-5	5-10	10-20	20-30	30-50	50-100	Peste 100
Subcetate	0,78	96,68	1375,5 2	1042,4 5	307,66	25,3	36,82	-	965,06
	0,02%	2,5%	35,72%	27,07%	7,99%	0,65%	0,95%	-	25,06%
Dimensiunea medie a proprietății (Ha)	0,065	0,53	2,69	6,85	13,37	25,3	36,82	-	965,06
Județul Harghita	254	8674	78930	57650	29886	8282	8383	10743	156084
	0,07%	2,4%	21,99%	16,06%	8,32%	2,3%	2,3%	2,9%	43,49%
Dimensiunea medie a proprietății (Ha)	0,047	0,41	2,56	6,78	13,18	23,86	38,1	71,14	684,58

Sursă: Redactare proprie pe baza datelor recensământului din anul 2010

După cum a fost prezentat în introducere și așa cum este evidențiat și în analiza modalității de utilizare a terenurilor (aproximativ trei sferturi este rata pășunilor și a fânețelor), direcția principală în economia comunei Subcetate o reprezintă creșterea de animale.

Numărul total de animale este rezumat în tabelul de mai jos, și din el reiese, care sunt speciile de animale crescute și câte ferme se ocupă de creșterea unei specii date. Față de datele recensământului agricol efectuat în anul 2010 observăm a scădere semnificativă în numărul porcilor (scădere de 65%) și în cea a păsărilor (scădere de 44%), însă a crescut numărul bovinelor. Dintre fermele unde sunt crescute bovine nu există nici una în care să se crească mai mult de 100 de bovine, 58% dintre gospodăriile unde sunt crescute bovine dispun de 1-2 vaci. Numai 5 gospodării au o populație de 20-50 de capete, iar alte 11 gospodării mai mult de 10 bovine. În cazul vacilor ținute pentru lapte situație este și mai rea, numai 7 gospodării au mai mult de 10 vaci. În ceea ce privește creșterea porcilor, vedem că scopul creșterii este, în primul rând, asigurarea hranei proprii: mai mult de 10 capete nu crește nici un gospodar. Dintre cei 218 de gospodari, care cresc ovine 188 (86%) au mai puțin de 10 capete, numai cinci gospodării dispun de o populație mai mare de 100 de capete. În comună în anul 2010 au fost 8 gospodării mari, care au crescut mai mult de zece capre, dintre care două au dispus de mai mult de 50 de capre. Creșterea de păsări este caracteristică tot gospodăriilor mici, nici o gospodăria nu a crescut mai mult de 100 de păsări.

Tabel nr. 8: Număr de animale și ferme de animale

	Bovine	Oi	Capre	Porci	Păsări	Cai	Iepuri	Familii de albine
Număr de animale (2013)	1250	1879	276	251	3271	173	98	120
Număr de ferme (2010)	269	218	33	489	539	161	27	8

Sursă: Redactare proprie pe baza datelor recensământului din anul 2010

Scopul principal al creșterii bovinelor este acela al producerii de lapte, și în secundar cel al producerii de carne. O parte din laptele produs este adunat în centrele de colectare din zonă și valorificat în fabrica de prelucrare a laptelui din comuna Remetea.

Creșterea numărului de bovine poate fi considerată ca fiind un proces benefic, însă gospodarii trebuie să se confrunte cu suprafața mică a pășunilor, ceea ce este o condiție de bază pentru ajutorul pe suprafață primit de către gospodări. De aceea gospodarii din Subcetate arendează părți și din suprafața pășunilor care aparțin comunelor învecinate (Toplița, Lunca Bradului, Tulgheș).

În legătură cu cantitatea produse primare de origine animală (carne, lapte, lână, miere, ouă), datele din anul 2013 puse la dispoziția noastră de către primărie ne oferă un punct de reper. Din tabelul de mai jos se poate vedea, că rolul producției de carne în comuna Subcetate este mai ales în satisfacerea nevoilor proprii, decât în obținerea de venituri prin desfacerea pe piață. Dintre produsele primare numai laptele reprezintă o sursă de venit, care neprelucrat ajunge la fabricile de prelucrare a laptelui. Măsura prelucrării locale în scopul comercializării a produselor agricole este extrem de mică: carnea deloc, iar numai 3,5% din laptele de vacă produs se prelucrează pe plan local (rata de prelucrare a laptelui de capră este mai mare, 26%).

Tabel nr. 9: Produse de proveniență animală produse în Subcetate în anul 2013

Produs	Valorificat pe piață	Consum propriu și de tehnologie	Total
Carne (tonă)	41	50	91
Bovine	34	17	51
Ovine	7	24	31
Porcine	0	7	7
Păsări	0	2	2
Lapte (hl)			

Vaci	24785	2000	26785
Oi	35	129	164
Capre	0	119	119
Lână (tonă)	0	3	3
Miere (tonă)	2	2	4
Ouă (o mie buc)	0	21	21

Sursa: Consiliul Local Subcetate

Pentru valorificarea produselor locale se organizează în fiecare zi de joi piață locală, și se organizează și târguri de primăvară și de toamnă. În afară de lapte, valorificarea produselor este neorganizată, producătorii sunt la bunul plac al comercianților.

În legătură cu nivelul tehnologic al producției, pe baza datelor locale din 2013 putem constata următoarele. Pentru cele 915 de ferme, care funcționează în comuna Subcetate există 85 de utilaje agricole aflate în proprietate proprie, ceea ce înseamnă că o singură fermă are la dispoziție 0,09 de utilaje. Nu avem date despre mărimea fermele care folosesc aceste utilaje, dar se poate presupune, că fermele care dețin mai puțin de 5 hectare de teren nu sunt utilizate aproape deloc, majoritatea gospodarilor folosesc puterea animală pentru desfășurarea muncilor agricole. Alte informații în legătură cu tehnologia reprezintă și faptul că pe teritoriul comunei nu există teren care să fie cultivat prin stropire, ceea ce la rândul său limitează și el cultivarea. Depozitarea produselor este rezolvată de către fiecare producător în parte, nu există un loc comun unde cerealele să fie adunate și/sau depozitate. O posibilitate ce se poate îndrepta spre viitor și se constituie și ca o modalitate cu valoare adăugată, o reprezintă culturile ecologice, dar în comuna Subcetate nu există nici o fermă care să fi fost declarată ecologică.

În 2010 majoritatea fermelor funcționau fără a avea personalitate juridică. Acestea funcționează sub formă de ferme individuale, nici o fermă, gospodărie nu avea statut de persoană fizică autorizată, de întreprindere individuală, sau întreprindere familială. În comună funcționează două asociații de creștere a animalelor.

Agricultura are un rol important și în ceea ce privește ocuparea forței de muncă. În anul 2010, 1791 de persoane se ocupau de agricultură (943 de bărbați și 848 de femei), ceea ce înseamnă 98% din populația comunei. Marea majoritate (99%) a conducătorilor fermelor, care nu beneficiază de statutul de persoană juridică nici nu dețin o instruire în domeniul agriculturii. Două persoane au o calificare de bază și una singură are o calificare completă. Dintre deținătorii fermelor care dețin statutul de persoană juridică nici unul nu dispune de diplomă în domeniul agricol și nu există nici o femeie printre ei.

Din datele statistice se vede și faptul că cei care lucrează în agricultură sunt persoanele mai în vârstă (65% sunt peste 45 de ani), tinerii aleg în număr scăzut să lucreze în acest domeniu.

Avem la dispoziție cantitatea produselor principale produse în Subcetate în anul 2013, aceste date fiind însumate în următorul tabel:

Tabel nr. 10: Producția pe terenurile arabile în Subcetate în anul 2013

Produs	Mărimea suprafeței recoltate (hectar)	Cantitatea de produs (tonă)	Recoltă (kg/ha)
Cereale	102	262	
Grâu de toamnă	50	140	2300
Orz	40	96	2400
Ovăz	12	26	2200
Cartofi	150	3750	
Plante furajere	150		
Lucernă	25	300	1200
Trifoi	15	180	1200
Fân (cultivat)	70	560	800
Porumb	25	400	16
Sfeclă de zahăr	15	570	38
Pășuni			
Consiliul local	649	5192	
Privat	555	2775	
Fân (Fânețe)	1860	15800	
Mere	30	1,2	
Pere	4,5	0,22	
Prune	15,5	0,85	
Cireșe și vișine	5	0,42	

Sursa: Consiliul Local Subcetate

Este știut faptul că după aderarea la Uniunea European, prin Programul Național de Dezvoltare Rurală fermierii, întreprinzătorii rurali și comunele au posibilitatea să ceară sprijin pe suprafață și au acces la proiectele de finanțare pentru dezvoltarea fermelor și pentru dezvoltarea infrastructurii rurale. Sprijin pe suprafață pot primi toate persoanele fizice și juridice care cultivă mai mult de un hectar de teren (în cazul exploatațiilor care sunt compuse din parcele mai mari de 0,3 hectare). Deci în principiu în Subcetate 3752,81 de hectare de teren (terenuri arabile, pășuni, fânețe) aparținând de 689 de ferme sunt îndreptățite să primească acest tip de sprijin, care în afară de acestea mai are și alte condiții de îndeplinit. Ajutorul pe suprafață primit pe un hectar de teren a crescut de la an la an și din anul 2007 a evoluat astfel:

Tabel nr. 11: Evoluția ajutorului pe suprafață pe un hectar de teren

An	Plata unică pe suprafață - SAPS	Plăți naționale complementare - PNDC	Plăți complementare pentru zone montane defavorizate
	Euro/hectar	Euro/hectar	Euro/hectar
2009	71,12	44,64	50
2010	80,36	50,64	50
2011	100,65	32,42	107
2012	119,66	35	107
2013	139,17	21	107

Sursa: Redactare proprie pe baza datelor APIA Covasna

Pe baza Programului Național de Dezvoltare Rurală tot terenul agricol al comunei Subcetate se încadrează în categoria de zonă montană defavorizată, deci cel puțin teoretic, fermierii pot beneficia de toate cele trei forme de sprijin acordat.

Însumând și analizând datele de mai sus referitoare la agricultura comunei Subcetate se poate spune că, în forma actuală aceasta joacă cel mai mare rol în satisfacerea nevoilor proprii al populației. Primare sunt cultivarea fânețelor și a pășunilor și creșterea animalelor bazată pe acesta. Se poate opina, că oamenii se ocupă de agricultură pentru a scădea cheltuielile cu hrana de zi cu zi. Însă modul de producție, nivelul tehnologic, structura de proprietate numai în cazuri foarte rare ascunde în sine creșterea nivelului de dezvoltare, de producere de piață sau de prelucrare. Astfel agricultura are rolul de liber profesionist în rândul a 98% din populație, iar pentru menținerea acesteia posibilitatea ajutoarelor pe suprafață primite de la stat are un rol important (trei sferturi din populație solicită acest ajutor).

În cadrul sondajului de opinie realizat în rândul populației a reieșit și faptul că aceste ajutoare contribuie într-o mar măsură la asigurarea resurselor necesare pentru consumul gospodăriilor și în investițiile realizate, și numai jumătate din acest ajutor ajunge înapoi în producția agricolă.

5.2.2. Gospodărirea pădurilor

După cum a fost prezentat anterior, comuna Subcetate dispune de 885 hectare de păduri, ceea ce este o suprafață mult mai scăzută față de media caracteristică comunelor județului Harghita (3429 hectare), numai 6 alte localități din județ, dispun de suprafață împădurită și mai mică. 32 de hectare de păduri publice se află în administrarea administrației publice locale, restul de 853 de hectare se află în proprietate privată. Deși extinderea pădurilor este mai mică decât a comunelor învecinate, exploatarea și prelucrarea lemnului are un rol important în economia comunei Subcetate, lucru pe care îl vom vedea în analiza situației activităților economice.

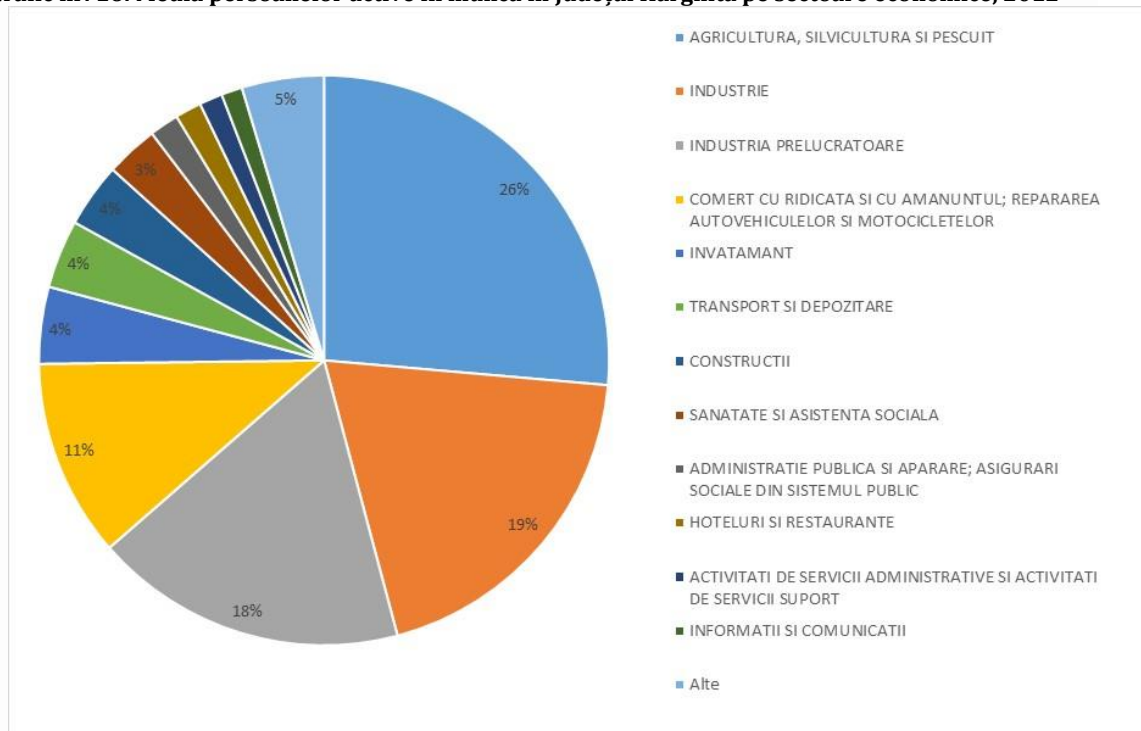
Cu respectarea strictă a schemei, și având mereu în atenție durabilitatea, gospodărirea pădurilor ar putea deveni o sursă importantă de venit pentru comună, și utilizând deșeurile lemnoase; prin producerea de energie bazată pe biomasă s-ar putea rezolva furnizarea de energie electrică a clădirilor publice (din media de 10 tone/hectar de deșeuri și reziduiuri lemnoase anual s-ar putea produce cel puțin 2000kgOE/ha energie netă). – sursă -: <http://www.zmva.hu/cikk/aktualis/1025> (2014.04.23.)

5.3. Situație și procese în sectoarele economice

5.3.1. Structura economică a județului

Despre rolul economic al agriculturii din comuna Subcetate a fost prezentată o imagine amănunțită mai anterior. Graficul de mai jos arată că în ocuparea forței de muncă din județul Harghita sectorul agrar are un rol important. Nu există date despre distribuția pe localități, dar în zonele rurale, la fel ca și în comuna Subcetate se presupune că agricultura reprezintă cea mai importantă formă de ocupare a forței de muncă. Este surprinzătoare cota scăzută a sectorului de servicii în locurile de muncă disponibile, și faptul că turismul asigură loc de muncă numai pentru 2% din populație. Se poate observa și pe grafic, că cele mai mari domenii economice pe plan național (imobiliar, IT, finanțe, dezvoltare-cercetare) lipsesc aproape în totalitate din economia județului.

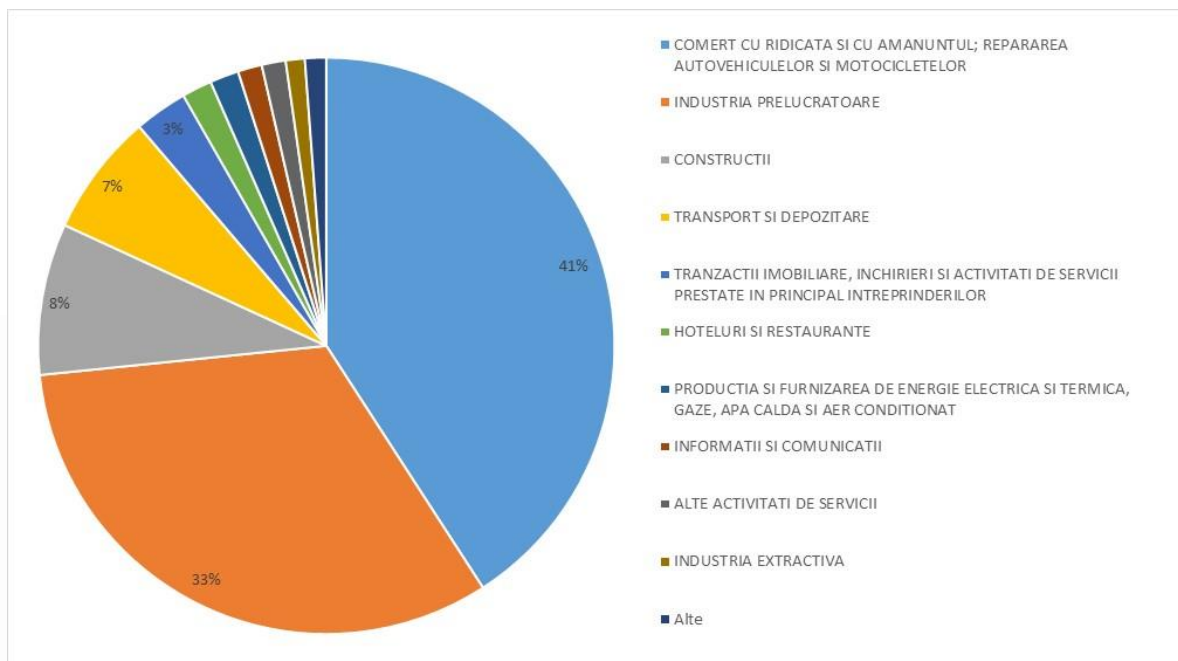
Grafic nr. 16: Media persoanelor active în muncă în județul Harghita pe sectoare economice, 2012

Gospodărirea câmpiilor și a pădurilor însă nu are un rol atât de important în cifra de afaceri, pe plan regional numai 2,3% din cifra de afaceri provine din sectorul agricol primar, datele județene nu se stau la dispoziție, însă mai mult ca sigur nu are altă valoare decât aceasta.

Următorul grafic arată cota parte a sectoarelor, în afara celui agrar, din cifra de afaceri. Industria extractivă are o cotă de numai 2%, însă industria de prelucrare are o cotă parte de 30% din cifra de afaceri a județului, în afară de agricultură, fiind a doua cea mai importantă ramură după comerț. Putem observa și aici rolul insignifiant al sectoarelor de servicii (printre care și turismul).

Grafic nr. 17: Media cifrei de afaceri realizate în județul Harghita pe sectoare economice, 2012

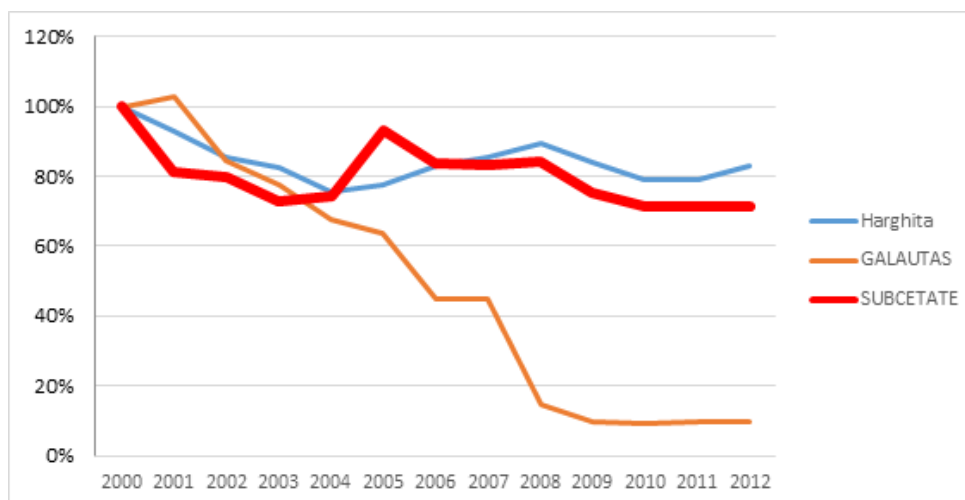

În ceea ce privește evoluția cifrei de afaceri, după scăderea survenită odată cu venirea crizei economice din 2008, în anul 2010 a ajuns la punctul cel mai adânc, după care se poate observa o creștere treptată pe plan județean. Forța creșterii este dată de industria de prelucrare, și comerțul, a cărui nivel s-a apropiat, respectiv a depășit deja nivelul din anul 2008. Sectorul industriei de construcții și cea a imobiliarelor în totalitate stagnează în continuare la un nivel scăzut.

5.3.2. Situația și procese pe piața muncii

Din analiza datelor statistice se poate observa că numărul angajaților în comuna Subcetate este în scădere (în anul 2012 au fost înregistrate 202 persoane angajate plătite). Față de anul 2000 numărul celor care trăiau din salarii și venituri a scăzut cu aproape 29%, ceea ce depășește cu mult media județeană de scădere de 17%.

Grafic nr. 18: Evoluția numărului de angajați (2000-100%), 2000-2012

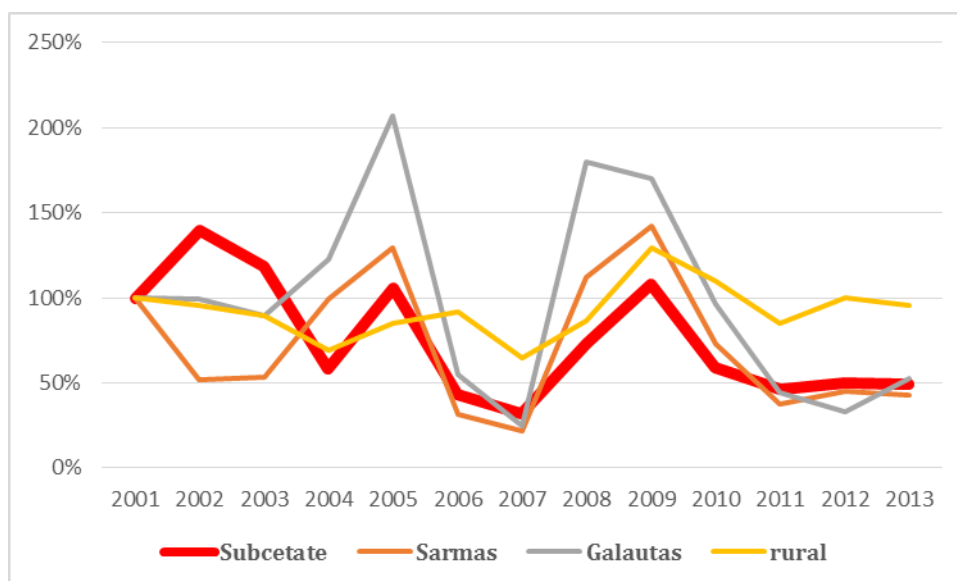

Sursa: INSSE (www.insse.ro)

În afară de sectorul antreprenorial (85 de angajați), sectorul de educație poate fi considerat un important angajator local, mai ales liceul Miron Cristea (62 de angajați: 41 de profesori, 7 personal didactic auxiliar și 14 personal), grădinița și cele două școli generale (în total 6 persoane), centrul de plasament (15), și administrația locală (27 de persoane). Deci sectorul educațional și cel social este mult mai important din punct de vedere al angajatorilor locali oficiali, decât sectorul privat. Luând în considerare procesele demografice trebuie găsite soluții strategice pentru păstrarea acestor instituții și pentru ca aceste locuri de muncă să nu se desființeze în viitor.

Datorită colectării de date efectuată de institutul de statistică, ne stau la dispoziție și datele referitoare la rata șomajului. După cum se poate observa, în graficul de mai jos, numărul de șomeri calculat din cadrul populației active este asemănător cu valoarea înregistrată în localitățile din jur, iar în perioada 2001-2013 a arătat o tendință de scădere. Este o curiozitate faptul că valoarea județeană nu s-a schimbat prea mult în cei 12 ani (în timp ce numărul populației a scăzut), însă în Subcetate și comunele din zonă, în ultimii trei ani numărul șomerilor s-a stabilizat cam la jumătatea valorii din anul 2001.

Grafic nr. 19: Evoluția ratei șomajului (2010-100%)

Sursa: INSSE (www.insse.ro)

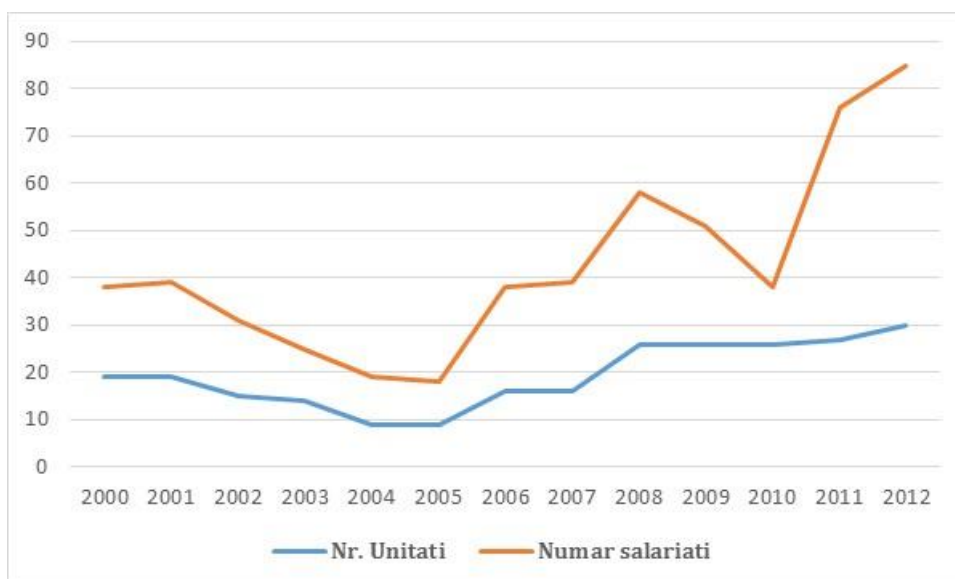
În ceea ce privește distribuția pe grupe de vârstă a șomerilor, poate părea favorabil faptul că rata șomajului în rândul tinerilor este mică, însă știm că acest grup de vârstă este prezent în număr din ce în ce mai mic în populația comunei. În comună sunt mai puține femei șomere, decât în zonele rurale ale județului.

Nu avem date exacte în legătură cu rata șomajului din comună, putem numai deduce din numărul celor cu vârsta activă și a numărului șomerilor înregistrați, dar se poate vedea și așa, că după creșterea galopantă din anul 2009 (9,33%), potrivit valorilor județene, dar cu un an mai devreme (încă din anul 2010) rata șomajului s-a stabilizat la nivelul de 5-6%. Tot o caracteristică generală este și faptul că rata șomajului în rândul femeilor este mai scăzută în toate sezoanele decât a bărbaților, probabil că și rata celor activi din punct de vedere economic este mai mic.

5.4. Structura și activitatea antreprenorială

Conform celor mai recente date ale Registrului Comerțului, în Subcetate au fost înregistrate 33 de întreprinderi. În afară de acestea în comună au fost înregistrate 69 de persoane fizice autorizate, întreprinderi individuale sau întreprinderi familiale care desfășurau în mare parte activități agricole de subzistență. Chiar dacă le considerăm și pe acestea întreprinderi, în Subcetate tot numai 56 de întreprinderi ajung la 1000 de persoane. În comună nu funcționează asociație sau organizație de sprijin pentru întreprinderi (în afară de asociația crescătorilor de animale). Însă este mare nevoie de diseminarea cunoștințelor antreprenoriale și de creșterea spiritului antreprenorial. Procesul de devenire a întreprinderilor în ultimii 12 de ani este ilustrat de următorul grafic: putem observa o extindere foarte lentă, însă în ultimii trei ani numărul de angajați ai firmelor locale s-a dublat (și așa la numai 85 de persoane).

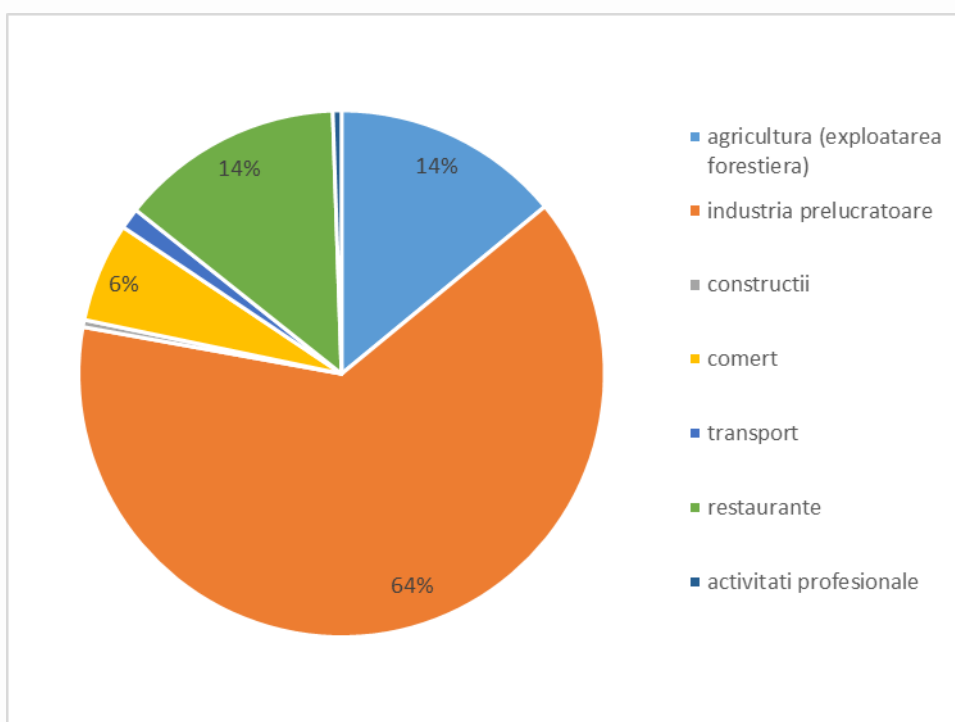
Grafic nr. 20: Evoluția numărului de firme și de angajați în Subcetate 2000-2012

Sursa: Administrația Județeană a Finanțelor Publice Harghita

Pe baza cifrei de afaceri din 2012, a întreprinderilor funcționale din Comuna Subcetare se zugrăvește următoarea structură economică. Cifra de afaceri a întregului sector antreprenorial din comună nu atinge 2,5 milioane de euro, iar profitul lor în anul 2012 a fost în jur de 80 000 de euro, deci vorbim despre o economie cu o valoare foarte mică. Adăugând faptul că, mai mult de jumătate din cifra de afaceri și 79% din profit a fost realizat de către o singură firmă de prelucrare a lemnului, vedem că activitatea antreprenorială din Subcetate este extrem de limitată (această firmă în sine are 40 de angajați din cei 85 angajați locali).

Grafic nr. 21: Structura economiei pe baza cifrei de afaceri a firmelor, 2012

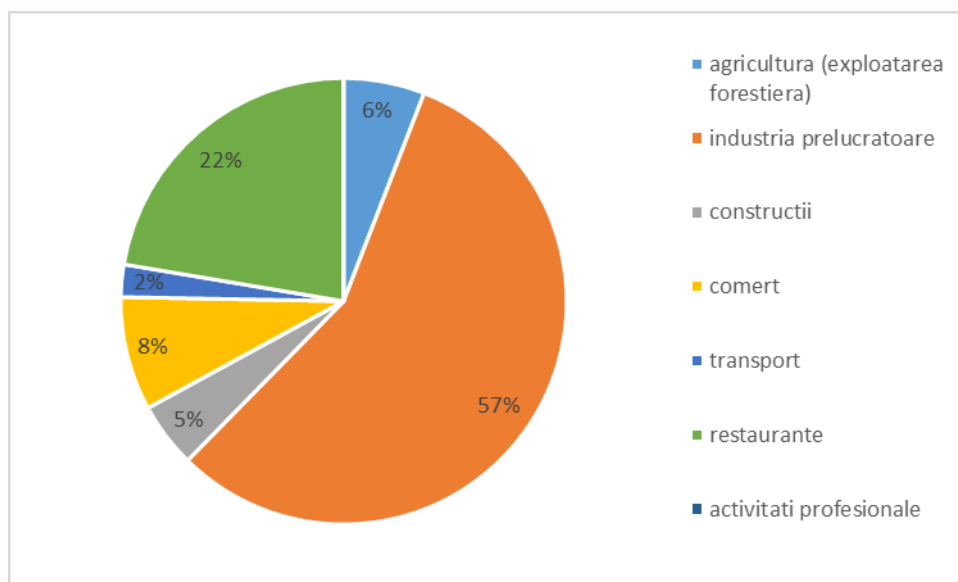
Sursa: Administrația Județeană a Finanțelor Publice Harghita

Conform datelor administrației financiare județene, 5 întreprinderi au ca și obiect de activitate producția agricolă și forestieră, însă dintre acestea numai una a realizat cifră de afaceri, deci în fapt pe graficul de mai sus doar o singură firmă reprezintă sectorul agricol. În comună funcționează 6 firme de prelucrare a lemnului, 99 % din cifra de afaceri este reprezentată de datele a două dintre aceste firme. În mod relativ este semnificativă și activitatea în industria de catering, care arată cifra de afaceri a barurilor locale, însă aceste date nu au nici o legătură cu turismul. Este o curiozitate (nu este caracteristic așezărilor rurale), că în comună este înregistrată și o firmă, care are ca și obiect de activitatea consilierea în afaceri.

În anul 2012 au fost 85 de angajați la întreprinderile locale, ceea ce înseamnă o creștere față de anul precedent. Cifra de afaceri a firmelor a crescut cu 30%, iar profitul cu 18% față de anul 2011, pe când pierderile lor în total au scăzut, la numai un sfert față de anul precedent. Datorită acestui fapt în sfera antreprenorială din Subcetate s-a produs un profit de 329 de mii de lei pe plan macro.

Datele amintite mai sus pot fi citite și din graficul de mai jos, adică cele mai mari firme care au angajați sunt firmele de prelucrare a lemnului (și dintre acestea mai ales cea mai mare), în afară de acestea barurile locale mai angajează forță de muncă, dar poate observa, că exceptând sectorul de stat numărul locurilor de muncă în comună este extrem de mic.

Grafic nr. 22: Numărul de angajați în Subcetate, pe sectoare

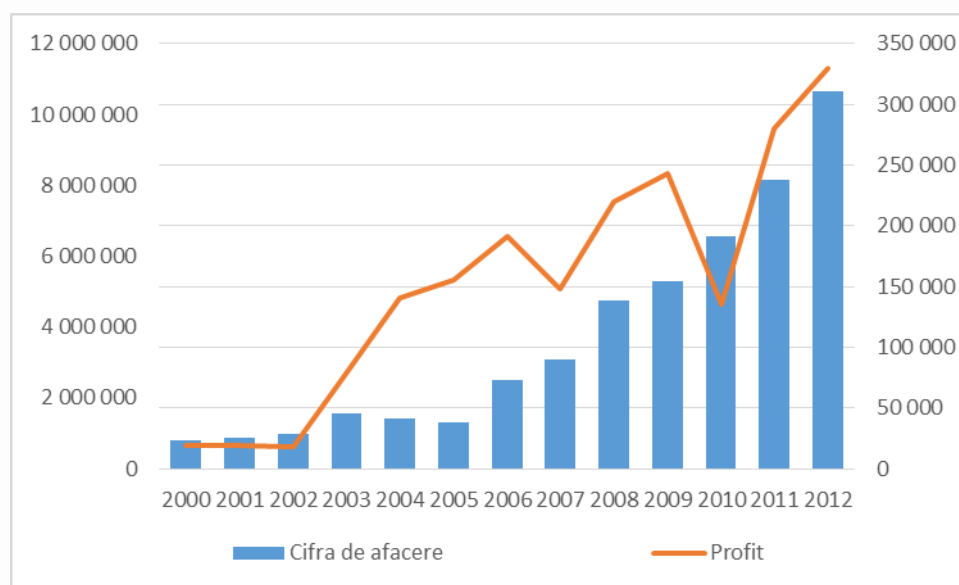
Sursa: Administrația Județeană a Finanțelor Publice Harghita

Prin analiza datelor existente despre firmele locale s-a ajuns la concluzia că firmele funcționează, în primul rând, în sectorul exploatării pădurilor și prelucrării lemnului, astfel ca extinderea sau supraviețuirea acestora depind de posibilitățile de desfacere. În urma interviurilor realizate cu antreprenorii locali am aflat și faptul că din cauza concurenței se confruntă cu probleme din ce în ce mai mari, atât în privința achiziționării materialelor prime,

cât și în cea privește vânzarea produselor. Majoritatea mărfii lemnoase brute, realizată în Subcetate ajunge în străinătate, unde este prelucrată.

La sfârșitul analizei vieții economice din comuna Subcetate s-a realizat un grafic, prin care este arătată evoluția întreprinderilor locale din punctul de vedere al cifrei de afaceri și a profitului în ultimul deceniu. Un lucru pozitiv este faptul că începând din anul 2006 se poate observa o creștere continuă a cifrei de afaceri, ceea ce este urmată și de tendința creșterii profitului realizat. Având în vedere însă cifrele de mai sus, trebuie să subliniem din nou, că în comună putem vorbi despre o viață antreprenorială extrem de restrânsă și unilaterală, de aceea numărul locurilor de muncă este foarte scăzut, iar tinerii găsesc de lucru numai în orașe sau în străinătate, ceea ce duce la destrămarea familiilor și la probleme sociale care sunt rezultatul acestui fapt.

Grafic nr. 23: Evoluția cifrei de afaceri și a profitului firmelor înregistrate în comuna Subcetate (2000-2014)

Sursa: Administrația Județeană a Finanțelor Publice Harghita

5.4.1. Economia locală și spiritul antreprenorial

Datorită bazei de date realizată pe baza formularelor folosite în cadrul sondajului de opinie avem la dispoziție și date în privința dispoziției antreprenoriale și evaluarea posibilităților economice. 95% din cei chestionați nu dețin o firmă, 4,4% au o firmă, iar această valoare arată în bună măsură imaginea care caracterizează comuna.

96% din cei chestionați nici nu intenționează să deschidă o firmă, iar rata celor care se gândesc la această posibilitate este de 3,4%. În mod caracteristic cei cu vârsta cuprinsă între 35-54 de ani ar dori să devină întreprinzători.

Atât cei care și în prezent sunt antreprenori, cât și cei care se gândesc la această posibilitate cred că cel mai mare obstacol este lipsa rețelei de apă potabilă și canalizare, precum și starea

proastă a rețelei de drumuri. Conform evaluării întreprinzătorilor activitatea economică a comunei este foarte scăzută și lipsesc investițiile.

Nu este surprinzător faptul că marea majoritate a celor chestionați (95,8%) sunt de acord că, agricultura este acel sector pe care se poate construi în viitor (de acest lucru se leagă exigența pentru construirea rețelei de apă potabilă). Rata celor care cred că turismul (30,6%) și prelucrarea lemnului (29,6%) sunt de asemenea sectoare promițătoare în ceea ce privește viitorul este de 30%. Într-o medie mai mică, dar sunt persoane care consideră că gospodărirea pădurilor (14,5%), industria alimentară (12,4%) și meșteșugurile tradiționale (11,9) ar putea reprezenta o posibilitate pentru viitor.

5.5. Atragerea de fonduri

Prin Programul Național pentru Dezvoltare Rurală, în baza cererilor de finanțare realizare, fermierii și întreprinzătorii sunt sprijiniți pentru , dezvoltarea parcurilor de unelte ale fermelor, construirea de clădiri agricole, ajungerea pe piața de desfacere a produselor din agricultură, dezvoltarea infrastructurii rurale etc. Tabelul de mai jos ne arată în mod amănunțit numărul proiectelor câștigate și sumele finanțărilor în Subcetate. În comparație cu nivelul județean, în ceea ce privește aproape toate ofertele, numărul de proiecte se află sub nivelul mediu, în comună, iar în perioada care urmează va trebui să se pună un accent mai mare pe acest lucru, iar în strategia comunei este necesar să apară în mod accentuat modalitatea de informare a grupului țintă.

Tabel nr. 12: Proiecte finanțate prin Programul Național pentru Dezvoltare Rurală în Subcetate, conform datelor din aprilie 2014

Denumirea măsurii	Proiecte în Subcetate
Instalarea tinerilor fermieri	1 proiect în valoare de 16.000 euro
Modernizarea exploatațiilor agricole	0 proiecte
Creșterea valorii adăugate a produselor agricole și forestiere	0 proiecte
Îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii legate de dezvoltarea și adaptarea agriculturii și silviculturii	0 proiecte
Lucrări de construcții, refacere și modernizare a infrastructurii de prevenire și de protecție împotriva inundațiilor	0 proiecte
Sprijinirea fermelor agricole de semi-subzistență	2 proiecte în valoare de 15.000 euro
Înființarea grupurilor de producători	0 proiecte
Prima împădurire a terenurilor agricole	0 proiecte
Sprijin pentru crearea și dezvoltarea de micro-întreprinderi	2 proiecte 207.236
Încurajarea activităților turistice	0 proiecte
Renovarea, dezvoltarea satelor, îmbunătățirea serviciilor de bază pentru economia și populația rurală și punerea în valoare a moștenirii rurale	1 proiect 1.44.804.(DC67)

Sursa: Redactare proprie pe baza datelor APDRP
(<http://www.apdrp.ro/content.aspx?item=2030&lang=RO>)

DG CONSULTING

5.6. Rolul administrației publice locale în dezvoltarea economiei

Din bugetul pe anul 2014 au fost însumate câteva articole, pentru a vedea care sunt în prezent cele mai importante articole de cheltuieli și de venituri ale administrației publice locale. Venitul propriu cu cea mai mare pondere în veniturile primăriei locale (ceea ce înseamnă o treime din totalul veniturilor) o reprezintă vânzarea lemnului provenit din pădurile aflate în proprietatea acesteia și din chiria pășunilor. Aceste venituri sunt cheltuite pe de o parte, pe întreținerea pășunilor, și întreținerea drumurilor de câmp, pe de altă parte pentru finanțarea deficitului la cheltuielile pentru funcționarea instituțiilor publice, precum și pentru mici renovări.

Tabel nr. 13: Veniturile din buget a comunei Subcetate

Venituri (mii lei)	Planificare 2014	rată
În total	6.281,00	100%
Venituri proprii	1.896,00	30%
Venituri din utilizarea pășunilor comunale	1.375,00	21,8%
Venituri curente	4.161,00	66%
Venituri fiscale	3.026,00	48%
Impozit pe venit, profit și câștiguri din capital	422,00	6%
Impozite și taxe de proprietate	265,00	4%
Sume defalcate din TVA	2.265,00	36%
Impozit pe mijloace de transport	56,00	0,9%
Venituri nefiscale	1.135,00	18%
Subvenții	460,00	7%

Sursa: <http://www.subcetate.senap.ro>

Cea mai mare parte a bugetului dedicat dezvoltărilor (78%) este cheltuit pe drumul care este construit din finanțare de la Uniunea Europeană, iar pe lângă acesta renovarea căminului cultural (13%) reprezintă lucrările de dezvoltare din anul 2014.

Suma investițiilor planificate pentru anul 2014 este de 1231,5 mii de lei, sumă pe care primăria vrea să o cheltuiască pe întreținerea drumurilor, renovarea căminului cultural, elaborarea studiului de fezabilitate pentru rețeaua de apă și canalizare, pentru întreținerea și curățarea pășunilor, achiziționarea unei mașini de pompieri.

Tabel nr. 14: Cheltuielile din bugetul comunei Subcetate

Cheltuieli	Planificare 2014	rata
Cheltuieli totale	6.426,00	100%
Cheltuieli de personal	2.261,00	35%
Bunuri și servicii	794,50	12%
Proiecte	2.505,00	39%
Ajutoare sociale	72,00	1%
Costuri de capital	695,5	10%
Servicii publice generale	613,00	9%
Ordine publică	40,00	0,6%
Social-cultural	2.737,00	42%
Învățământ	1.951,0	30%
Sănătate	10,00	0,1%
Cultură, recreație și religie	503,5	7,8%
Biblioteca	21,00	0,3%
Cămine culturale	447,50	7%
Servicii religioase	35,00	0,5%
Asigurări sociale și ajutoare	272,00	4%
Servicii și dezvoltare publica, locuințe, mediu și apă	290,00	4,5%
Iluminare publică	150,00	2%
Salubritate și gestiunea deșeurilor	100,00	1,5%
Canalizare și tratarea apelor reziduale	20,00	0,3%
Construirea și Întreținerea străzilor	2741,00	42%

Sursa: <http://www.subcetate.senap.ro>

6. ANALIZA SWOT

Analiza SWOT este unul din instrumentele cele mai eficiente utilizate pentru analiza poziției strategice de ansamblu a unei unități administrativ teritoriale și al mediului acesteia. Analiza SWOT se bazează pe o analiză detaliată a situației în domeniile economie, societate și mediu, cei trei piloni ai dezvoltării durabile și are scopul de a identifica acele strategii pe baza cărora se vor alinia cel mai bine resursele și capacitățile dintr-o comună la cerințele mediului în care aceasta funcționează. Prin analiza SWOT putem evalua eficient potențialul intern, limitele, oportunitățile și amenințările din mediul extern. Prin intermediul acestui instrument putem examina toți factorii interni și externi care influențează dezvoltarea, succesul comunei Subcetate. Astfel în tabelul de mai jos am făcut o analiză a punctelor tari, punctelor slabe, oportunităților și amenințărilor din cele trei mari domenii, economie, societate și mediu. Rezultatele astfel obținute ne vor ajuta la fundamentarea viziunii de viitor, a obiectivelor și priorităților de dezvoltare și vor sta la baza formulării măsurilor de intervenție în domeniile amintite.

Puncte Tari	Puncte Slabe	Oportunități	Amenințări
ECONOMIE			
<ul style="list-style-type: none"> • Practici agricole (creșterea animalelor) predate de la generație la generație • Producție agricolă ecologică • Efectiv mare de animale • Pășuni și fânețe extinse • Forță de muncă ieftină • Mediu natural de calitate • Producție de alimente pentru consumul propriu • Capacitate de prelucrare a lemnului 	<ul style="list-style-type: none"> • Așezare periferică din toate punctele de vedere • Activități economice care produc valoare adăugată redusă • Nivel de calificare slab în agricultură, • Lipsa posibilităților de depozitare a produselor • Lipsa de organizare a valorificării produselor, • Lipsa unui punct de sacrificare al animalelor • Rata scăzută de absorbție a fondurilor nerambursabile • Nivel redus de motorizare • Suprafață cu vegetație forestieră redusă, terenuri arabile de mici dimensiuni și de slabă calitate • Lipsa serviciilor în afaceri • Lipsa turiștilor, produselor turistice și al activităților de marketing turistic 	<ul style="list-style-type: none"> • Creșterea cerințelor legate de creșterea animalelor în scopul producției de carne • Dezvoltarea pieței produselor bio • Activitățile asociațiilor crescătorilor de animale în depozitarea, procesarea și valorificarea produselor locale • Procesarea de produse locale specifice comunei Subcetate • Cerințe privind produse din lemn unice, specifice • Reprezentanță de interese comună și marketing comun în domeniul procesării și valorificării produselor agricole • Identificarea, dezvoltarea de produse turistice locale, conectarea comunei la destinațiile turistice din zonă • Apropierea județului Mureș, dezvoltarea turismului de pescuit 	<ul style="list-style-type: none"> • Diminuarea cantității de lemne pentru materie primă • Scăderea prețului la cherestea din pricina creșterii competiției pe piață • Pășunile nu mai pot deservi exigențele locale (din pricina creșterii numărului de animale) • Produse agricole anacronice, nevalorificabile pe piață din acest motiv • Eficiența redusă a producției în agricultură și prelucrarea lemnului • Noi exigențe pe piață, cărora nu le pot face față producătorii locali • Lipsa generațiilor tinere în preluarea gospodăriilor familiale

Puncte Tari	Puncte Slabe	Oportunități	Amenințări
SOCIETATE			
<ul style="list-style-type: none"> • Identitatea locală, atașament la sat, la comună • Școli primare accesibile în fiecare sat component • Nivel de încredere ridicat în rude, familii și prieteni • Nivel de încredere ridicat față de conducerea locală • Număr ridicat al cititorilor activi în biblioteci • Oameni cu inițiativă față de ocrotirea patrimoniului cultural • Structuri comunitare, existența asociațiilor • Siguranța publică, rată scăzută a criminalității • Existența serviciilor medicale de bază, existența stomatologiei • Accesibilitatea unui spital municipal • Existența Centrului de Plasament, 	<ul style="list-style-type: none"> • Îmbătrânirea populației, scăderea ponderii populației tinere • Migrația, sold migratoriu negativ • Rata ridicată a mortalității • Dependență demografică și economică în creștere • Număr redus al evenimentelor comunitare și culturale, viață comunitară incoloră • Stare degradată a școlilor, mai ales în sate aparținătoare comunei • Condiții sanitare și de igienă nefavorabile în școlile din Calnaci și Filpea • Concentrarea în spațiu a serviciilor sanitare locale • Probleme și discuții privind clarificarea proprietăților, proprietăți surse de conflict • Neinformare și lipsa de informații în cazul întreprinderilor, 	<ul style="list-style-type: none"> • Dezvoltarea și extinderea rolului de dezvoltare comunitară a liceului • Dezvoltarea capacității de atragere a fondurilor în cazul liceului • Reabilitarea școlilor locale • Lansarea unui program after-school și a unui centru de zi • Organizarea programelor și evenimentelor comunitare menită să-și îmbunătățească spiritul comunitar • Modernizarea casei de cultură, amenajare noi spații culturale • Reînvierea tradițiilor culturale, reorganizarea programelor culturale cu tradiții și bine cunoscute la nivel de județ sau țară • Punerea în valoare a 	<ul style="list-style-type: none"> • Schimbări nefavorabile în structura populației • Dependență demografică în creștere • Rata de întreținere în creștere, presing în continuă creștere pe populația activă • O comunitate în declin, fără forță • Fragmentarea comunității, atomizarea societății locale • Resurse nevalorificate în lipsa capitalului uman potrivit • Funcționarea instituțiilor locale aflată în pericol • Sate periferice intens periclitare de tendințe demografice negative (Calnaci) • Creșterea riscului de sănătate publică în lipsa canalizării • Deteriorarea stării de sănătate a populației în lipsa unui stil de viață

<p>serviciile oferite de centru</p> <ul style="list-style-type: none"> • Valori ale artei populare, specificații folclorice și lingvistice • Existența presei locale • Tradiție în participare la concursuri și evenimente culturale organizate la nivel județean și național 	<p>agricultorilor și altor grupuri</p> <ul style="list-style-type: none"> • Viață culturală aproape inexistentă • Lipsa unei farmacii în comună • Posibilități reduse de practicare a sportului 	<p>obiectelor/colecțiilor culturale, valorificarea resurselor culturale și antropice existente</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dezvoltarea serviciilor oferite de biblioteca locală, instalarea unui sistem de e-bibliotecă • Atragere de fonduri pentru salvarea și restaurarea caselor tradiționale existente • Reorganizarea vieții sportive, sprijinirea sportului de masă și de performanță 	<p>activ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Deteriorarea caselor tradiționale existente, construcții noi care contribuie la • dispariția arhitecturii vermiculare locale
--	--	--	--

Puncte Tari	Puncte Slabe	Oportunități	Amenințări
MEDIU			
<ul style="list-style-type: none"> • Frumusețea peisajului natural • Starea bună a mediului • Inițiative locale (liceu, primărie) privind dezvoltarea • atitudinii ecologice • Existența resurselor naturale: izvoare de apă și apă minerală, albia râului Mureș • arie naturală protejată de interes județean, • apartenența comunei la rețeaua Natura2000 (SCI, SPA) • Filpea – posibilitatea dezvoltării agroturismului, activităților aproape de natură, turismului ecologic 	<ul style="list-style-type: none"> • Lipsa sistemului de apă și canalizare • Contaminarea pânzei freatică • Mentalitatea unei părți a populației locale cu privire la protecția mediului și atitudinea ecologică • Lipsa zonelor industriale delimitate, compacte – poluare fonică și vizuală • Depozitarea necorespunzătoare a deșeurilor menajare (spații publice, albiile pâraielor,) • Drumuri comunale și de câmp deteriorate 	<ul style="list-style-type: none"> • Dezvoltarea turismului aproape de natură • Valorificarea apelor minerale (îmbutelierea apei minerale) • Dezvoltarea de produse ecologice, bio valorificarea acestora în turismul local • Atragerea de fonduri pentru dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitare pe baza planurilor, documentațiilor și strategiilor existente • Înființarea organizațiilor neguvernamentale cu activități turistice și în domeniul protecției mediului și a naturii 	<ul style="list-style-type: none"> • Efect de împovărare a mediului din pricina lipsei sistemului de canalizare și depozitarea nefavorabilă a deșeurilor • Contaminarea pânzei freatică • Degradarea spațiilor publice și a calității solului din pricina depozitării deșeurilor • Scăderea calității vieții populației din pricina lipsei accesului la serviciile de utilități publice • Amenajare teritorială haotică, în lipsa desemnării zonelor industriale

7. VIZIUNEA DE VIITOR

Viziunea privind dezvoltarea unei localități este inseparabilă de viziunea comunității, care o formează, și care este mai mult decât suma așteptărilor individuale. Deoarece o localitate, ca mediu de viață, trebuie să facă față unor așteptări complexe, la fel și elementele viziunii sale privind dezvoltarea, trebuie să fie complexe, și să se integreze într-un cadru multidimensional. În ceea ce privește calitatea vieții, pe lângă existența unei viziuni privind dezvoltarea clară, coerentă și vizibilă, la fel de importantă este și capacitatea de funcționare a unei comunități, mediul fizic și spiritual, care să stimuleze activitatea comunitară și spiritul antreprenorial. O viziunea privind dezvoltarea bine formulată și bazată pe consens, poate reprezenta o direcție de acțiune pentru toate instituțiile și persoanele fizice care influențează viața comunității respective. Formularea obiectivelor strategice și definirea priorităților se realizează conform direcției arătate de Viziunea privind dezvoltarea comunei Subcetate.

Viziunea privind dezvoltarea unei localități este, deci, aceea stare idealizată, care se hrănește din trăirea situației actuale, și care aproape în cazul tuturor localităților abordează așteptări asemănătoare în legătură cu localitatea, ca mediu de viață în ceea ce privește viitorul. Din cauza așteptărilor multifuncționale față de localități, din zilele noastre, o localitate trebuie să asigure un mediu de viață de calitate, curat și inspirator, pe lângă faptul că trebuie să asigure existența unei comunități și o posibilități de dezvoltare și creștere pentru generațiile următoare.

Conducerea localității, organizațiile civile și a populația au idei și păreri în ceea ce privește liniile de dezvoltarea ale localității și în condițiile în care, au fost conștientizate procesele actuale, pozitive și negative, există o idee despre drumul pe care îl va parcurge dezvoltarea localității pe termen mediu. Este important, ca ideile diferitelor grupuri să nu fie incompatibile unele cu celelalte, să fie formulate prin dialog social. Datorită acestor elemente, deci, (viziunea privind dezvoltarea comunei va trebui să îndeplinească următoarele condiții:

- să fie integrativă, plină de conținut, și în același timp, atractiv pentru indivizi/organizații
- Să fie un punct de reper pentru strategiile individuale/organizaționale, „să funcționeze” ca punct de orientare;
- Să așeze câștigul social, binele comun ca o prioritate, totodată să stimuleze crearea de valori individuale;
- Să beneficieze de consens social și să fie acceptată în cercul larg al comunității locale.

Pe lângă acestea, în privința dezvoltării este important dacă viziunea privind dezvoltarea comunei să aibă o conotație pozitivă sau negativă, astfel că, în funcție de situația actuală trebuie elaborată o strategie care ori se bazează pe punctele forte sau o strategie care să apere localitatea de amenințări. De aceea sintetizând ideile grupurilor, cu diferite concepte, care iau parte la viața localității (fermieri, antreprenori, ecologiști, profesori, pensionari, tineri etc), pe baza situației actuale pe orizontul perioadei date, sarcina specialistului este conturarea viziunii privind dezvoltarea comunei, care este accesibilă în mod real și de aceea motivantă pentru toată lumea pe scena acțiunilor comunitare și individuale și pentru atingerea căreia se poate construi strategia de dezvoltare a localității și a comunității.

În cazul localității Subcetate, pe baza analizei situației și a sondajului de opinie realizat în rândul locuitorilor, vedem că așteptările referitoare la funcțiile localității descrise mai sus sunt îndeplinite numai în parte și în mod dezechilibrat. Există domenii (educație, servicii sociale), care sunt dezvoltate peste medie, însă funcțiile, care din punct de vedere a menținerii populației sunt cruciale, cum ar fi dezvoltarea infrastructurii și posibilitățile economice, sunt slab dezvoltate, nu oferă perspective pe plan local.

Bineînțeles că situația și procesele actuale sunt influențate de o serie de factori externi, macroeconomici, care trebuie tratați drept condiții, la fel cum este și situarea dezavantajoasă a localității, distanța mare față de centrele economice. Subcetate are însă resurse interne, puncte tari, care nu sunt exploatate sau sunt exploatate în mod greșit resurse care dacă ar fi utilizate la adevărata lor valoare, ar putea asigura condiții mult mai bune decât cele actuale comunității din Subcetate. În lumea de astăzi atât, de individualizantă, trebuie pus un accent mai mare pe construirea comunității.

Având în vedere cele de mai sus și luând în considerare imaginea de viață și ideile localnicilor, viziunea privind dezvoltarea până în anul 2020, a localității Subcetate poate fi rezumat astfel:

Comuna Subcetate, în anul 2020 beneficiază de infrastructură modernă, viabilă și echilibrată din punct de vedere teritorial, care asigură condiții de viață adaptate cerințelor locale, iar viitorul comunei este bazat pe valorificarea eficientă, prin cooperarea actorilor locali, a resurselor din agricultură, turism și a instituției locale de învățământ. Toate acestea vor contribui la creșterea capacității de menținere a populației, la asigurarea stabilității demografice, iar populația cu vârsta înaintată va beneficia de serviciile necesare pentru o viață decentă.

În cazul tuturor localităților competența de bază așteptată este capacitatea de menținere a populației, a cărei menținere însă se bazează pe mai multe piloane: mediu modern și curat (infrastructură dezvoltată și mediu dezvoltat durabil, asigurarea de locuri de muncă și

posibilități de producere de venituri, siguranță socială pentru vârstnici și posibilități de dezvoltare pentru tineri (instituții de îngrijire socială și educație), identitate comunitară (spirit comunitar, păstrarea de tradiții). Dacă oricare dintre acești piloni lipsește, localitatea nu mai este capabilă să asigure un spațiu de viață pentru propria populație, care pe termen lung să fie potrivit pentru menținerea populației. Iar pentru ca localitatea să devină atractivă și pentru alții (turiști, imigranți sau investitori), trebuie să dobândească un avantaj concurențial, care s-o evedențieze în rândul localităților din zonă. Aceste avantaje ar putea proveni din valorificarea condițiilor bune date (situație, mediu curat, accesibilitate, apropiere de piață etc.) sau din dezvoltarea condițiilor interne (atracții unice, dezvoltarea de programe, forță de muncă competentă, spirit comunitar bun etc.).

În cazul localității Subcetate deocamdată nici competențele de bază nu sunt asigurate complet, astfel până în anul 2020 prioritățile strategiei de dezvoltare vor trebui să dea răspunsuri la următoarele:

Se poate spune că un mediu modern și curat este condiția de bază pentru celelalte elemente enumerate ale unei localități viabile, este condiția necesară, dar nu suficientă. Dezvoltarea infrastructurii va avea printre altele și avantaje sociale (de sănătate publică), dar va contribui și la învingerea dezavantajelor concurențiale ale economiilor și a întreprinderilor locale și la diseminarea informației.

Asigurarea posibilităților pentru producere de venituri și a posibilităților de trai este acel element, care este expus în cea mai mare măsură la schimbările mediului extern, la schimbările exigențelor și conjuncturilor pieței. De aceea, întărirea cunoștințelor și diseminarea de informații pentru fermieri și pentru sfera antreprenorială locală este o problemă crucială în dezvoltarea și valorificarea produselor tranzacționabile din Subcetate. Menținând avantajele, ar fi nevoie de dezvoltarea de produse cu o valoare adăugată și o mai mare rată de prelucrare a produselor, iar valorificarea acestora ar fi posibilă prin colaborarea între producători.

Subcetate este o localitate unde exigența populației vârstnice, existentă într-un număr mare, față de serviciile medicale și sociale trebuie tratată cu prioritate, așadar trebuie asigurat un trai decent vârstnicilor. În această privință trebuie asigurată o cât mai bună accesibilitatea, pe plan local, a serviciilor medicale de bază, și trebuie avută în vedere și crearea posibilităților instituționale pentru tratarea problemelor sociale, care datorate îmbătrânirea populației (singurătate, vulnerabilitate etc.)

În Subcetate menținerea instituțiilor de învățământ de calitate și dezvoltarea ofertelor educaționale flexibile, dezvoltate pe baza exigențelor locale, crește în primul rând șansele de viață de dezvoltare ale tinerilor, dar instituția ar putea avea un rol important și în formarea

adulților și în întărirea spiritului comunitar. Această ultimă prioritate ar crea și coeziunea dintre diferitele grupuri sociale (fermieri, antreprenori, pedagogi etc.) și diferitele grupe de vârstă (tineri, activi, vârstnici), ar asigura funcționarea localității ca o adevărată comunitate și în viitor. Automatismele vechi, tradiționale ale acesteia, nu pot fi aplicate în zilele noastre (se legau de o anumită activitate economică sau de un anumit loc), iar în parte, primesc o atenție mai mică în lumea de acum (timpul alocat pentru organizarea de programe locale cu caracter de organizare a comunității este mai puțin). De aceea, trebuie depus mai mult efort pentru dezvoltarea spațiilor fizice ale vieții comunitare și pentru reorganizarea rețelei sociale.

8. OBIECTIVE DE DEZVOLTARE

Imaginea de viitor a strategiei aduce în prim plan acele stări sociale, economice și de mediu, spre care comunitatea locale dorește să se avanseze la momentul elaborării prezentei strategii. Prin această abordare conceptul de dezvoltare nu este altceva decât „distantă” măsurată de la situația prezentă, o apropiere spre situația dorită. Această abordare devine realizabilă prin obiectivele de dezvoltare.

Obiectivele de dezvoltare pe termen mediu a comunei Subcetate organizează într-un sistem integrat gestionarea acelor probleme și exploatarea acelor posibilități, care în urma identificării și analizării situației au ieșit la iveală. Pe baza obiectivelor direcția dezvoltării va fi ușor planificabilă, iar domeniile, care merită o atenție sporită, vor fi mai ușor identificate. Toate obiectivele arată spre viitor, și pot fi interpretate ca fiind câte un plan al imaginii pluridimensionale a viitorului mai devreme descrise.

Obiectivele se bazează în același timp pe exigențele locale adunate în timpul vizitelor pe teren și pe direcțiile de dezvoltare de nivel superior. În ceea ce privește mediul de planificare referitor, merită să acordăm o atenție sporită politicii regionale a Uniunii Europene, precum și propunerilor politicii de dezvoltare, care stimulează punerea în practică a acesteia. Un sistem de obiective, care se află în armonie cu aceste politici, este importantă nu numai din punctul de vedere al coerenței politicii de dezvoltare și a armoniei dintre diferite niveluri teritoriale, ci și din punctul de vedere al reușitei strategiei și a asigurării surselor de finanțare. Aceste obiective sunt următoarele:

1. Îmbunătățirea calității vieții și a confortului populației locale prin dezvoltarea și păstrarea mediului construit, spiritual și natural adecvat cerințelor existente;
2. Creșterea capacității de menținere a populației localității Subcetate, prin crearea condițiilor necesare construirii de cariere în plan local;
3. Creșterea deschiderii economice a localității, prin exploatarea resurselor locale în mod conștient, eficient, competitiv și care să asigure un trai mai bun și un nivel de net superior, localnicilor;
4. O comunitate locală puternică în identitatea ei, solidară și care să aprecieze patrimoniul cultural propriu;
5. Creșterea atractivității localității prin găsirea grupurilor țintă adecvate și prin întărirea avantajelor.

9. PRIORITĂȚI

Scopul priorităților de dezvoltare este dublă. Pe de o parte dintre temele și domeniile care vor fi dezvoltate sunt accentuate acelea, cu ajutorul cărora decalajul dintre situația prezentă și starea dorită să fie redus într-un mod cât mai eficient, pe de altă parte asigură baza pentru măsurile/proiectele de dezvoltare care au efect unul asupra celuilalt.

Prioritățile stimulează alocarea de fonduri potrivite nu numai la nivelul administrației publice ci și la nivelul întregii comune, capacitând multitudinea de resurse (materiale, umane, organizaționale), sprijinind astfel realizarea strategiei. În același timp pentru funcționarea anuală (programarea bugetară) a gospodăririi comunale, acestea dau o orientare pe un termen mai lung.

Prioritățile strategiei de dezvoltare a comunei Subcetate sunt următoarele:

- **P1. Infrastructură și locuri publice – dezvoltarea infrastructurii rutiere, comunale și informaționale, precum și a clădirilor publice și a imaginii sătești**
- **P2. Fermieri și întreprinderi – susținerea ajungerii, pe piața de desfacere, a fermierilor și a întreprinderilor, dezvoltarea competențelor de colaborare și manageriale, precum și diseminarea de informații;**
- **P3. Tineri și comunitate – creșterea capacității de menținere a populației tinere prin infrastructura educațională și socială și activizarea comunitară a tinerilor;**
- **P4. Colaborare între generații – funcționarea, dezvoltarea serviciilor sociale, care servesc vârstnicii și implicarea lor în dezvoltarea vieții comunitare**

10. AXE PRIORITARE ȘI MĂSURI DE DEZVOLTARE

10.1. Prioritatea 1: Infrastructura și spațiile publice – dezvoltarea infrastructurii rutiere, comunale, a infrastructurii tehnologiei și comunicațiilor, dezvoltarea clădirilor publice și a imaginii satului

Analiza situației, bazată pe datele oficiale furnizate de instituțiile de specialitate din mai multe domenii, și pe rezultatele sondajului de opinie realizat în comuna Subcetate, pe un eșantion de 385 de persoane, cât și pe experiențele dobândite pe parcursul activităților de teren a scos în evidență importanța dezvoltării infrastructurii comunale (infrastructura rutieră, serviciile comunitare de utilități publice, clădirile și spațiile publice, infrastructura TIC, etc.). A reieșit că în opinia comunității și a conducerii locale, cea mai mare și acută problemă la nivel local, care face imposibilă dezvoltarea comunei este starea actuală a infrastructurii locale.

Dezvoltarea infrastructurii locale, dezvoltarea comunităților din mediul rural primesc o importanță deosebită și în Planul Național de Dezvoltare Rurală, prin intermediul căruia se alocă fonduri de aproximativ 1 miliard de euro pentru perioada 2014-2020, prin măsura Servicii de bază și reînnoirea satelor în zonele rurale. Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii locale din comuna Subcetate va putea fi reabilitată prin proiecte de finanțare depuse în cadrul măsurii menționate mai sus, deși trebuie să menționăm că fondurile alocate pentru noua perioadă de programare sunt mai mici cu aprox. 0,7 miliarde de euro față de bugetul măsurii din perioada 2007-2013, astfel comuna Subcetate trebuie să fie pregătită pentru o competiție mai mare în accesarea fondurilor necesare modernizării comunelor, dar printr-o activitate eficientă de planificare și management al proiectelor poate asigura o șansă dezvoltării comunității locale prin modernizarea infrastructurii. În cazul în care în noua perioadă de programare nu se vor face intervenții în acest domeniu, comunității locale nu i se va putea asigura condiții de sănătate, protecția mediului, accesibilitate optime, toate acestea ducând la condiții de trai nefavorabile, la îngreunarea dezvoltării economiei locale și funcționării mediului de afaceri de pe plan local, toate acestea vor conduce într-un ritm lent, dar sigur la îmbătrânirea populației locale și cu timpul la depopularea comunei, și desființarea acesteia ca unitate administrativ-teritorială de sine stătătoare.

10.1.1. Măsura 1.1: Modernizarea infrastructurii rutiere

Descriere/obiectiv: Rezultatele analizei situației, a forumurilor organizate și al atelierului de lucru privind stabilirea viziunii de viitor și a priorităților de dezvoltare au scos la iveală că una dintre măsurile de dezvoltare ce trebuie implementate până în anul 2020, pentru a contribui la îndeplinirea viziunii de viitor formulate este modernizarea și dezvoltarea infrastructurii rutiere din comuna Subcetate. Această măsură va cuprinde pe de o parte modernizarea drumurilor

comunale 65,66,68, și întreaga rețea stradală din fiecare localitate care formează comuna Subcetate. Așadar, măsura vizează dezvoltarea și modernizarea infrastructurii rutiere, iar în cadrul portofoliului de proiecte aferent perioadei 2014-2020 se vor cuprinde 4 proiecte ce vizează acest domeniu, modernizarea celor trei drumuri comunale menționate și modernizarea rețelei stradale a comunei.

Tot în cadrul acestei măsuri trebuie tratate și modernizarea drumurilor de exploatare agricolă, care sunt imperios necesare pentru dezvoltarea sectorului agricol și al zootehniei, ca principale ramuri economice pe care se poate construi viitorul comunei Subcetate. În acest sens, portofoliul de proiecte va cuprinde un proiect destinat modernizării drumurilor de exploatare agricolă.

Sectoare vizate: infrastructura locală, agricultura, zootehnia, agroturismul

Inițiator: Consiliul Local Subcetate

Parteneri: Asociațiile Crescătorilor de animale, fermierii, proprietarii de terenuri agricole, Asociația GAL LEADER „Prietenia Mureș-Harghita”

Rezultate așteptate: În urma implementării măsurii comuna Subcetate va beneficia de o infrastructură rutieră modernă, locuitorii, fermierii și agenții economici din comună vor putea circula în condiții normale, și pe de altă parte datorită dezvoltării infrastructurii rutiere se contribuie și la asigurarea condițiilor de bază dezvoltării sectorului agroturistic.

Indicatori de efect: îmbunătățirea condițiilor locale de circulație, dezvoltarea sectorului agroturistic, dezvoltarea activităților agricole și de zootehnie

10.1.2. Măsura 1.2: Realizarea sistemului de apă potabilă, canalizare și stație de epurare

Descriere/obiectiv: De departe cea mai importantă măsură ce trebuie implementată de Consiliul Local până în anul 2020 este realizarea sistemului de apă, canalizare și a stației de epurare în comuna Subcetate. Necesitatea acestei intervenții a fost formulată de majoritatea populației locale, și este obiectivul principal al conducerii locale, așadar putem spune că prioritatea 0 a comunei este construirea acestei rețele, în lipsa căruia se periclitează îndeplinirea viziunii de viitor. Împreună cu dezvoltarea infrastructurii rutiere, sistemul de apă și canalizare sunt condițiile de bază al dezvoltării, prosperării unor domenii precum agroturismul, mediul de afaceri, și în lipsa acestora nu se poate asigura condiții de trai optime comunității locale. În cadrul portofoliului de proiecte, acest proiect născut din voința comună a populației și a conducerii locale va ocupa primul loc în ierarhia proiectelor.

Sectoare vizate: infrastructura locală, agroturismul, mediul de afaceri

Inițiator: Consiliul Local Subcetate

Parteneri: Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Călimani-Gurghiu

Rezultate așteptate: Realizarea măsurii de dezvoltare privind construirea sistemului de apă și canalizare și a stației de epurare va aduce comuna Subcetate foarte aproape de împlinirea viziunii de viitor, rezultatul acestei măsuri fiind multiplu: asigurarea condițiilor de trai optime pentru populația locală, creșterea stării de spirit a comunității, contribuția la dezvoltarea mediului de afaceri din comună, dezvoltarea agroturismului.

Indicatori de efect: condiții de trai optime, în concordanță cu prevederile din domeniul protecției mediului și a bunăstării populației, condiții de bază pentru dezvoltarea mediului de afaceri și a agroturismului

10.1.3. Măsura 1.3: Dezvoltarea și modernizarea rețelei de iluminat public, dezvoltarea infrastructurii TIC, extinderea sistemului de supraveghere stradal

Descriere/obiectiv: Așa cum am menționat și în analiza situației în perioada de realizare a strategiei de dezvoltare locală pentru comuna Subcetate, 86,5% din totalul gospodăriilor locale erau racordate la rețeaua de energie electrică, singura localitate care nu este racordată 100% la rețeaua de energie electrică este satul Filpea. În perioada 2014-2020 Consiliul Local va avea sarcina de a asigura accesul la rețeaua de energie electrică și acestei părți de localitate, în scopul ca fiecare gospodărie din comuna Subcetate să poată trăi în condițiile impuse de secolul XXI.

În momentul de față, întreținerea actualului rețele de iluminat public necesită alocarea unor sume considerabile din bugetul local. Pentru diminuarea costurilor de întreținere, de consum se necesită modernizarea sistemului public de iluminat, prin implementarea de soluții ecologice, în spiritul eficienței energetice (există tehnologii prin intermediul cărora se pot economisi cca. 40% din consumul inițial de energie).

Sumele economisite cu ajutorul modernizării sistemului de iluminat public vor putea fi destinate către alte domenii, cum ar fi dezvoltarea vieții culturale și comunitare din comuna Subcetate.

Cealaltă componentă a prezentei măsuri este reprezentată de dezvoltarea infrastructurii TIC și de extinderea sistemului de supraveghere stradal. În perioada anterioară Consiliul Local Subcetate, în scopul asigurării unui sistem de siguranță publică cât mai eficient a realizat un sistem de supraveghere stradal, în momentul de față acesta vizează numai centrul comunei, iar în viitor va fi necesar extinderea acestuia și în alte părți ale comunei.

Sectoare vizate: infrastructura locală, sistemul de iluminat public, sistemul de supraveghere stradal

Inițiator: Consiliul Local Subcetate

Parteneri: Asociația GAL LEADER „Prietenia Mureș-Harghita”

Rezultate așteptate: Prin implementarea măsurii se va moderniza sistemul de iluminat public economisindu-se sume considerabile ce pot fi destinate dezvoltării altor domenii, se va extinde sistemul de supraveghere stradal în sprijinul siguranței cetățenilor

Indicatori de efect: economisirea a cca. 40% din consumul inițial de energie, economisirea a 40% din sumele destinate întreținerii și funcționării sistemului de iluminat public, extindere sistemului de supraveghere, creșterea siguranței publice

10.1.4. Măsura 1.4: Dezvoltarea, întreținerea spațiilor publice

Descriere/Obiective: În momentul de față, la nivelul comunei Subcetate una dintre marile lacune ale vieții cultural-comunitare este reprezentată de lipsa spațiilor publice care să poată servi ca locații pentru diferite programe, întâlniri, să asigure posibilități de petrecere a timpului liber. În momentul elaborării prezentei strategii de dezvoltare căminul cultural din Subcetate a trecut printr-un proces de reabilitare și modernizare. Finalizarea acestui proces va însemna și ameliorarea situației nefavorabile din domeniul infrastructurii culturale, însă în afară de acest edificiu cultural, se necesită și implementarea altor acțiuni, cum ar fi:

- Dezvoltarea, dotarea și întreținerea de spații verzi - identificarea zonelor favorabile din centrul localității Subcetate, realizarea unui miniparc, dotarea cu mobilier a acestuia (bănci, scenă în aer liber, coșuri de gunoi, etc.)
- Construirea unui teren de joacă pentru copii – identificarea locației favorabile construirii unui teren de joacă, pe care copiii din Subcetate se pot juca în siguranță, dotarea terenului cu mobilierul necesar
- Finalizarea lucrărilor de reabilitare-modernizare a căminului cultural din Subcetate
- Reabilitarea și modernizarea pieței comunale

Inițiator: Consiliul Local Subcetate

Parteneri: Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Călimani-Gurghiu, Asociația Culturală „Dobreanu”, Asociația GAL LEADER „Prietenia Mureș-Harghita”

Rezultate așteptate: în urma implementării prezentei măsuri locuitorii comunei Subcetate vor beneficia de mai multe spații publice în care vor putea organiza diferite activități culturale/de petrecere a timpului liber

Indicatori de efect: creșterea bunăstării populației locale prin dezvoltarea infrastructurii și posibilităților din domeniul cultural, comunitar și al posibilităților de petrecere a timpului liber

10.2. Prioritatea 2: Agricultori și întreprinderi – Susținerea accesului pe piață a Agricultorilor și a întreprinderilor, dezvoltarea competențelor de colaborare, competențelor de afaceri și a informării

10.2.1. Măsura 2.1: Stimularea întreprinderilor (agricole) și a colaborărilor

Obiectivul măsurii: servește la realizarea creșterii orientării către piață a activităților agricole prin creșterea receptivității economice a localității și prin exploatarea mai eficientă, mai conștientă și mai competitivă a resurselor locale.

Descrierea măsurii: Potențialul agricol al localității Subcetate nu este exploatat în funcție de posibilitățile acesteia din cauza fragmentării, deși cererea pentru produsele provenite din zootehnia locală este în creștere. Astfel, agricultorii din Subcetate trebuie să se adapteze la tendințele pieței și să crească animalele de prășilă conform cerințelor marilor uzine de prelucrare, dar ținând cont și de propriile interese. Promovarea eficace a intereselor însă este posibilă numai prin colaborare, prin urmare principalul obiectiv al măsurii este stimularea și diversificarea acțiunilor asociațiilor crescătorilor de animale. Totuși, în materie de colaborare nu este de ajuns să ne gândim numai la nivel de comună, pentru că activitățile și acțiunile coordonate ale mai multor localități, sau ale agricultorilor unei regiuni reprezintă o putere mai mare de promovare a intereselor. Pe lângă dezvoltarea competențelor de colaborare, este important din punctul de vedere al viabilității și al completivității ca peste o anumită dimensiune, gospodăriile să funcționeze conform logicii întreprinderilor și într-un cadru legal caracteristic lor. Pentru obținerea eficienței economice este nevoie de asocierea agricultorilor și de înființarea unor întreprinderi comune. Pe lângă buna organizare și cooperare, un al treilea grup de activități, pe lângă dezvoltarea cunoștințelor antreprenoriale, este dezvoltarea cunoștințelor agricultorilor și distribuirea bunelor practici, experiențelor utile și practicilor moderne existente în agricultură. Datorită caracteristicilor locale, măsura este menită să abordeze problemele întreprinderilor agricole și ia în considerare obiectivele formulate în Strategia de Dezvoltare Agrară din județul Harghita.

Inițiatori și organizații interesate:

Cheia realizării măsurii este participarea agricultorilor în elaborarea programelor și proiectelor, dintre care unele pot fi finanțate din resurse externe, iar altele din resurse proprii (contribuțiile membrilor) și din subvenții primite de la primărie. Beneficiarii finali vor fi agricultorii, întreprinzătorii și localnicii cu spirit întreprinzător, pe activitatea cărora depinde numărul inițiativelor de succes din cadrul măsurii. Actorii activi a măsurii sunt agricultorii, întreprinderile, organizațiile de agricultori și primăriile.

Parteneri externi:

Prin intermediul asociațiilor lor, agricultorii trebuie să-și asume un rol activ în ceea ce privește relația pe care o au cu organizațiile și cumpărătorii din zonă. În ceea ce privește impunerea intereselor, organizațiile de agricultori și asociațiile de întreprinzători din județ și din regiune pot fi aliați naturali, iar Camera Agricolă a Județului Harghita și Asociația de Dezvoltare Intercomunitară de Dezvoltare Rurală a Consiliului Județean Harghita au un rol important de coordonare, informare și sprijinire. Trebuie dezvoltată o relație echilibrată de parteneriat și cu reprezentanții industriei de prelucrare a laptelui și a cărnii.

Efecte așteptate:

Ca urmare a măsurii, prin îmbunătățirea colaborării dintre agricultori, producătorii locali vor ameliora coordonarea activităților lor, iar ca urmare va crește productivitatea și venitul net, pentru că vor avea o poziție de negociere mai bună și vor avea șansa de a dezvolta produsele locale în comun. Este nevoie de realizarea unor proiecte, care stimulează înființarea întreprinderilor agricole și colaborarea dintre ele, dezvoltă cunoștințele de agricultură și de afaceri, ajută la strângerea de fonduri și modernizează gospodăriile.

Indicatori de impact:

Datorită activităților asociațiilor de agricultori (prospecte, formări, forumuri), numărul întreprinderilor comune ale agricultorilor și cifra de afaceri va crește, și va fi demonstrabil din punct de vedere statistic. Sfărâmarea proprietăților va descrește, iar productivitatea va crește. Agricultorii vor fi capabili să atragă fonduri pentru dezvoltarea și modernizarea activităților lor, și va crește numărul de proiecte, prin care întreprinderile locale agricole vor apărea pe piața muncii în calitate de angajatori.

10.2.2. Măsură 2.2: Formare și Informare:

Obiectivul măsurii: Dezvoltarea cunoștințelor agricole și antreprenoriale, creșterea capacității de absorbție de fonduri, și creșterea gradului de conștientizare generală al comunității. Măsura contribuie la al doilea și al treilea obiectiv strategic: la creșterea populației localității și la utilizarea optimă a resurselor locale.

Prezentarea măsurii: Este deja o frază banală, dar adevărată, că cunoașterea, posesia informațiilor înseamnă putere. Nicio organizație și nicio persoană fizică nu-și poate permite să nu-și dezvolte în mod continuu cunoștințele și să nu caute cele mai noi informații relevante, pentru că riscă să rămână în urmă și să aibă dezavantaje competitive, și să fie eliminat din tendințele de dezvoltare socio-economice. Din cauza așezării nefavorabile, în cazul comunei Subcetate trebuie acordată o atenție mai mare la informarea populației locale, decât în zonele

urbane. Costurile de obținere a informațiilor și cunoștințelor pot fi împărțite cu comunele, organizațiile și întreprinderile din apropiere. Obiectivul măsurii este construirea unor canale de comunicare permanente, care vor putea furniza cunoștințele cele mai relevante la grupurile țintă la cel mai mic cost posibil. Și cunoștința și informația sunt diferite, așadar este nevoie de forma cea mai adecvată, care poate avea un efect maxim într-o tematică. De exemplu, pentru a obține o creștere în prelucrarea produselor agricole, este nevoie de cursuri practice, și nu de prezentări teoretice. Prin urmare, măsura prevede proiecte, care:

- au ca scop dezvoltarea cunoștințelor practice ale agricultorilor și întreprinzătorilor,
- în caz de nevoie reprezintă servicii de consultanță permanente (de exemplu, în cazul absorbției de fonduri)
- oferă posibilitatea agricultorilor și întreprinzătorilor să se întâlnească în mod regulat și să-și împărtășească experiențele
- posibilitatea de a întreține relații cu agricultori și întreprinzători din alte localități sau regiuni

Inițiatori și organizații interesate: Organizațiile de agricultori și consiliul local, precum agricultorii și întreprinzătorii comunei sunt cei mai activi actori în realizarea acestei măsuri. Pe lângă aceasta, liceul poate să se implice în cursurile de formare profesională pentru adulți și în activitățile de informare (de exemplu: predarea cunoștințelor de afaceri și de management, redactarea revistei locale). Primăria locală poate oferi asistență prin sistemul său de proiecte pentru realizarea proiectelor de formare profesională.

Parteneri externi: În materie de cursuri de formare și informații de proiecte este foarte important stabilirea unor relații cu partenerii corespunzători, cum ar fi Camera Agricolă a Județului Harghita și Asociația de Dezvoltare Intercomunitară de Dezvoltare Rurală a Consiliului Județean Harghita, Agro Caritas și alte organizații care se ocupă cu diferite formări sau consiliere.

Efecte așteptate: Dincolo de importanța economică, îmbunătățirea nivelului de informare și de formare are și impact social. Efectele așteptate sunt răspândirea rapidă a informațiilor de utilitate publică, dezvoltarea nivelului de competențe și de cunoștințe ale agricultorilor și creșterea coeziunii comunității. Ca urmare a măsurii, întreprinderile locale vor elabora mai multe proiecte, care vor ajuta competitivitatea lor, vor mări nivelul de prelucrare a produselor locale (produse agricole și produse provenite din industria lemnului, etc.), creând sau păstrând astfel locuri de muncă la nivel local. Creșterea spiritului antreprenorial în rândul tinerilor locali este un alt efect așteptat.

Indicatori de impact: Creșterea numărului întreprinderilor locale și mărirea competitivității lor și a circulației mărfurilor, creșterea numărului proiectelor de succes, și creșterea coeziunii comunității, prin care scade migrația. Se vor constitui canalele permanente și previzibile ale fluxului de cunoștințe, informații și experiențe locale.

10.2.3. Măsură 2.3: Dezvoltarea produselor locale și marketing

Obiectivul măsurii: Creșterea numărului bunurilor produse la Subcetate și creșterea nivelului lor de prelucrare, organizarea marketingului. Măsura contribuie la al treilea obiectiv al strategiei, la exploatarea competitivă a resurselor locale și la dezvoltarea unor produse comercializabile.

Prezentarea măsurii: Din scurta analiză economică a comunei și a regiunii relevă, că pe baza trendurilor externe nu există nicio șansă la creșterea dinamică a economiei regiunii sau a localității Subcetate până la anul 2020. Din acest motiv utilizarea optimă a resurselor actuale este sarcina prezentei perioade. Această muncă este mai puțin spectaculoasă și necesită mai multă perseverență și mai mult efort, pentru că este nevoie și de schimbarea mentalității oamenilor. În schimb, rezultatul dezvoltării unei economii competitive locale este mult mai durabilă, decât dependența de o conjunctură externă. Măsura se corelează cu programele de dezvoltare a cunoștințelor și de organizare a economiei construiește pe rezultatele lor, dar îi vizează pe acei agricultori și acele întreprinderi, care își continuă activitatea în forma de afacere, și vrea să le ofere ajutor prin crearea condițiilor necesare pentru creșterea nivelului de prelucrare și de valorificare. La Subcetate, dezvoltarea produselor locale provenite din agricultură reprezintă o perspectivă, dar este nevoie de îndeplinirea mai multor condiții (condiții necesare eliberării unor certificate sanitar-veterinare, etc.) pentru a trimite produsele pe piețe mai îndepărtate. Procesul, însă, trebuie pornit, pentru că reprezintă singura cale posibilă pentru îmbunătățirea condițiilor de trai. Astfel de produse locale pot fi cașcavalul, preparatele din carne, produsele din lână, preparatele din fructe (de pădure) sau produsele cerealiere. Cheia supraviețuirii industriei prelucrării lemnului este deschiderea spre produsele finite din lemn. În dezvoltarea produselor trebuie pus accent pe unicitate și calitate, și nu neapărat pe producția în masă, iar în prima fază trebuie vizate piețele regionale și cele naționale. Realizarea măsurii este posibilă prin construirea de magazine și centre de prelucrare, înființarea unor prăvălii și magazine mobile, sau chiar înființarea unor puncte comune de tăiere împreună cu agricultorii din zonă. Lângă toate acestea este foarte importantă buna poziționare a produselor și marketingul lor, ceea ce este într-o relație strânsă cu formarea imaginii localității.

Inițiatori și organizații interesate: Pentru realizarea măsurii este nevoie de o colaborare extinsă, iar întreprinzătorii locali și organizațiile agricole locale trebuie să fie participanți activi

în această colaborare. Obținerea mărimii potrivite în continuitatea preparării produselor este posibilă numai prin implicarea agricultorilor și întreprinzătorilor din zonă, aflați într-o situație similară, în procesul de producție, de dezvoltare și de comercializare a produselor, dar pentru aceasta este nevoie și de stabilirea unei forme legale adecvate. Primăria locală are un rol stimulent și coordonator prin acordarea de subvenții vizate prin sistemul său de proiecte, și poate să ajute în vandabilitatea produselor locale prin formarea imaginii localității și prin marketing.

Parteneri externi: Pe lângă Camera Agricolă din județul Harghita și Asociația de Dezvoltare Intercomunitară de Dezvoltare Rurală a Consiliului Județean Harghita, poate fi justificat și implicarea organizației Agro Caritas din Gheorgheni în dezvoltarea și vânzarea produselor agrare. Partener potențial cu interes comun din domeniul prelucrării lemnului este întreprindere Arbor din Gheorgheni, precum și alte întreprinderi din zonă din domeniul industriei lemnului. Este nevoie și de elaborarea unei relații partenieriale de furnizare cu lanțurile de retail din zonă.

Efecte așteptate: Se vor înființa și vor funcționa bine colaborările regionale de achiziții, de producție și de comercializare, și ca urmare până la sfârșitul deceniului va crește numărul bunurilor produse la Subcetate, iar aceste produse locale (regionale) vor apăra și pe piața regională. Ca urmare a măsurii, va crește numărul locurilor de muncă, spiritul antreprenorial și nivelul de trai, iar migrația va scădea.

Indicatori de impact: Ca urmare a proiectelor de dezvoltare din cadrul măsurii va crește numărul produselor locale comercializabile, cifra de afaceri a întreprinderilor și numărul întreprinderilor viabile. Se va dezvolta infrastructura pentru colectare, procesare și comercializare, precum și piața cumpărătorului pentru produsele locale (contracte de furnizări cu lanțurile de retail).

10.2.4. Măsură 2.4: Dezvoltare agroturistică

Obiectul măsurii: Comercializarea turistică durabilă a metodelor de agricultură contribuie la al cincilea obiectiv al strategiei, la creșterea atractivității localității și la întărirea valorilor locale.

Descrierea măsurii: Deși momentan nu există trafic turistic înregistrat în comună, condițiile locale și receptivitatea localnicilor (vezi sondaj de opinie) este o bază excelentă pentru dezvoltarea condițiilor agroturistice în comună, cu caracter complementar. Apropierea de natură, metodele tradiționale de agricultură și activitățile de outdoor sunt atracții turistice, la care cererea este din ce în ce mai mare. Turiștii cu astfel de interese sunt atrași de unicitate, nu sunt interesați de atracții mari, ci caută experiențe oferite de ambianță și de moment. De obicei

călătoresc singuri și nu organizați, și cu toate că se documentează în prealabil de pe internet, își stabilesc programul în cursul vizitei. Din acest motiv este foarte important prezentarea ofertelor turistice și pe internet, precum și vizibilitatea locală și integrarea lor în sistemele regionale. Un alt grup țintă este alcătuit de grupurile de turiști veniți din Ungaria, care pot fi atrași prin prezentarea culturii autentice românești și stilului de viață românesc. Astfel, dezvoltările turistice din Subcetate trebuie să înceapă cu poziționarea localității, iar unitățile și serviciile turistice (produse locale, călărit, festivaluri, implicare în activitățile agricole, pescuit, vânătoare, etc.) trebuie să se integreze în imaginea localității. Realizarea măsurii este ajutată de proiecte, care vizează formarea și popularizarea imaginii localității (mesajul localității, atmosfera ei, produsele), dezvoltarea capacității de a primi și a caza turiști, stabilirea unor relații de înfrățire cu alte localități, dezvoltarea și popularizarea evenimentelor locale.

Inițiatori și organizațiile interesate: Organizarea marketingului turistic și finanțarea dezvoltării produselor care servesc îmbunătățirea atracției turistice (de exemplu: evenimente) este sarcina consiliului local (din programe proprii). Asociațiile de agricultori, asociațiile culturale, asociațiile de pescari și vânători și asociația de tineret se pot prezenta ca inițiatori. În dezvoltarea unor evenimente sau programe comune, localitățile din zonă și întreprinzătorii săi din turism pot să apară ca parteneri activi, sau chiar inițiatori.

Parteneri externi: În interesul integrării turistice a zonei trebuie stabilită o relație strânsă cu asociațiile de turism și centrele de informații turistice existente în județ, în regiune și în alte localități. În cazul dezvoltării produselor merită implicate birourile și agențiile de turism, care păstrează legătura cu grupurile țintă, ca să aibă loc dezvoltări care satisfac nevoile viitorilor turiști. Aceste organizații pot fi de ajutor și în procesul de popularizare.

Efecte așteptate: Subcetate va apărea pe harta turistică a județului, având o ofertă unică și ușor identificabilă, care reprezintă o atracție pentru unele grupuri de turiști. Vor fi stabilite relații de înfrățire cu alte localități, iar la sfârșitul deceniului traficul turistic al localității va putea fi registrat. Datorită produselor turistice rodite și locurilor de cazare, turismul va fi o resursă suplimentară pentru mai multe familii. Totodată, datorită creșterii traficului turistic, se vor crea noi locuri de muncă în turism.

Indicatori de impact: Creșterea numărului de turiști, unităților turistice și înnoptărilor. Cel puțin un eveniment atractiv la nivel local sau regional. Creșterea numărului întreprinderilor turistice și o creștere în profitul lor.

10.3. Prioritatea 3: Tinerii și comunitatea – Creșterea forței de menținere a populației a infrastructurii sociale și de învățământ, activizarea tinerilor

Una dintre cele mai mari provocări cu care se va confrunta comuna Subcetate în perioada 2014-2020 este menținerea tinerilor în localitate, stabilizarea demografică a populației și menținerea în funcționare a uneia dintre cele mai importante instituții la nivel local, a Liceului „Miron Cristea”. În paralel cu dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitare, ca factor principal al asigurării condițiilor de viață adaptate cerințelor locale, și a dezvoltării vieții economice bazate pe valorificarea eficientă a resurselor locale din agricultură și agroturism, trebuie să se realizeze și prioritatea nr. 3, care vizează formularea și implementarea măsurilor necesare pentru ca tinerii să nu părăsească localitatea, viitorul liceului să nu fie pus în primejdie datorită sporului natural negativ și al îmbătrânirii populației. Considerăm că la nivelul comunei există voință și grupuri cu inițiativă care prin implementarea măsurilor formulate pot contribui la îndeplinirea viziunii de viitor pentru anul 2020.

10.3.1. Măsura 3.1: Stimularea dezvoltării organizațiilor și programelor de tineret, sprijinirea tinerelor talente

Descriere/obiective: Comuna Subcetate nu este într-o situație tocmai favorabilă în ceea ce privește numărul și activitatea organizațiilor neguvernamentale. Deși sunt înregistrate mai multe asociații, în afară de Asociația Culturală „Dobreanu”, activitatea acestora nu este vizibilă în viața de zi cu zi a comunității locale. Așa cum am subliniat de mai multe ori pe parcursul analizei situației, așa cum reiese din sondajul de opinie realizat în comună, și nu în ultimul rând așa cum apare și în viziunea de viitor, comuna Subcetate nu are viitor fără copii și tineri, acest subiect trebuie tratat cu o atenție sporită, decidenții locali trebuie să vadă clar, că în afară de eforturile depuse pentru asigurarea condițiilor optime de trai prin dezvoltarea infrastructurii locale, copii și tinerii necesită activități, programe, posibilități de dezvoltare, distracție, petrecere a timpului liber, de sprijin pentru obținerea unui loc de muncă, etc. Această măsură vizează realizarea următoarelor activități:

- Înființarea unei asociații de tineret
- Elaborare și implementare de proiecte cu finanțare nerambursabilă, în domeniul tineretului (Programul Youth in Action, Programul Erasmus, cererile de proiecte ale Consiliului Județean Harghita, Programul Operațional Capital Uman 2014-2020)
- Organizarea de evenimente pentru tineret (tabere, competiții sportive, programe culturale)

- Identificarea și sprijinirea tinerelor talente (prin implicarea activă a Consiliului Local și a Liceului „Miron Cristea”)
- Organizare campanii de informare pentru tineri (informații privind înființarea unei firme, înființarea și funcționarea unei organizații neguvernamentale, oportunități de finanțare pentru tineri, bune practici din țară și străinătate, etc.)
- Sprijinirea programelor asociației de tineret din bugetul Consiliului Local (lansarea unui program de finanțare din bugetul local pentru sprijinirea activităților implementate de Organizațiile Neguvernamentale din comună)
- Participarea tinerilor la activități de schimb de experiență în străinătate

Inițiator: Liceul „Miron Cristea”, tineri cu spirit de inițiativă, Consiliul Local Subcetate

Parteneri: Centrul de Plasament, Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Călimani-Gurghiu, Consiliul Județean Harghita, Biserica Locală

Rezultate așteptate: tinerii din comuna Subcetate vor beneficia de o asociație care le va reprezenta interesele, vor fi organizate programe și activități destinate tinerilor iar aceștia vor avea posibilitatea de a înființa întreprinderi și organizații și să atragă fonduri de finanțare datorită sesiunilor de informare din aceste domenii, toate acestea contribuind la rămânerea tinerilor în Subcetate.

Indicatori de efect: înființarea asociației de tineret, creșterea numărului de programe și acțiuni dedicate tinerilor, scăderea numărului tinerilor care părăsesc comuna Subcetate.

10.3.2. Măsura 3.2: Dezvoltarea ofertei liceului local – programe opționale, facultative, program after school

Descriere/obiective: Liceul „Miron Cristea” este unul din cele mai importante instituții din comuna Subcetate, având un rol deosebit de important în educarea viitoarelor generații. În cadrul atelierului de lucru privind formularea viziunii de viitor participanții au trecut liceul pe locul 2, după Consiliul Local și Primăria Subcetate pe lista actorilor/instituțiilor care sunt responsabile cu implementarea măsurilor de dezvoltare necesare atingerii/îndeplinirii viziunii de viitor Subcetate 2020. Astfel, prin această măsură se dorește implicarea în mod proactiv în viitorul comunei Subcetate prin dezvoltarea ofertei proprii prin lansarea unor materii și/sau programe opționale, facultative pentru elevi (dar nu numai, și pentru tinerii din comună care au absolvit deja liceul) prin intermediul cărora își pot dezvolta cunoștințele în domenii precum: turism, agroturism, managementul pensiunilor, marketing și promovare turistică, agricultură ecologică, produse locale – branding și valorificare, cunoștințe antreprenoriale (materie

existentă și în momentul de față, se necesită menținerea acesteia și implicarea și tinerilor care au absolvit liceul). Printre planurile Liceului apare și dezvoltarea programului „after school”, în cadrul căruia ar fi indicat ca pe lângă rezolvarea temelor și alte activități educative sau sportive, să fie predate și câteva dintre temele de mai sus.

Măsura vizează implementarea următoarelor activități:

- Introducerea în programul Liceului a unor materii facultative cu ajutorul cărora elevii și tinerii din Subcetate pot obține informații în domenii precum: turism, agroturism, managementul pensiunilor, marketing și promovare turistică, agricultură ecologică, produse locale – branding și valorificare, cunoștințe antreprenoriale
- Lansarea programului after school
- Întărirea capacității de absorbție de fonduri nerambursabile a Liceului, pentru sprijinirea programului after school
- Menținerea programelor existente, dezvoltare de noi programe în domeniul educației ecologice, a protecției mediului și naturii

Inițiator: Liceul „Miron Cristea” Subcetate

Parteneri: Consiliul Local Subcetate, Inspectoratul Școlar Județean Harghita, Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Călimani-Gurghiu

Rezultate așteptate: instituția locală de învățământ se va implica în mod proactiv în implementarea strategiei de dezvoltare locală prin lansarea unor programe noi, care au scopul de a ține copiii și tinerii în comuna Subcetate, de a le deschide calea spre mai multe oportunități în satul natal

Indicatori de efect: dezvoltarea programului after school, dezvoltarea cunoștințelor copiilor și tinerilor în domenii actuale, prin intermediul cărora aceștia își vor putea dezvolta o carieră în Subcetate

10.3.3. Măsura 3.3: Modernizarea infrastructurii/dotării instituțiilor locale de învățământ

Descriere/obiective: Asigurarea funcționării Liceului „Miron Cristea” și a instituțiilor locale de învățământ este obiectiv strategic pentru comuna Subcetate, putem chiar spune că viitorul comunei Subcetate depinde într-o măsură considerabilă și de aceste instituții de învățământ. În cadrul măsurii precedente am discutat despre importanța dezvoltării ofertei Liceului, iar prezenta măsură vizează modernizarea infrastructurii și a dotării instituțiilor locale de învățământ. În cadrul prezentei măsuri este necesar implementarea următoarelor activități:

- Reabilitarea clădirilor instituțiilor locale de învățământ
- Reabilitare interioară și exterioară a liceului Miron Cristea (reabilitare acoperiș, termoizolare clădire, reabilitare interioară)
- Dezvoltarea dotării instituțiilor de învățământ din Subcetate
- Reabilitarea și modernizarea sălii de sport
- Dezvoltarea serviciilor bibliotecii locale, servicii de e-biblioteca
- Atragere de fonduri de finanțare pentru realizarea activităților de reabilitare, modernizare, dotare
- Dezvoltarea infrastructurii TIC

Inițiator: Instituțiile locale de învățământ

Parteneri: Consiliul Local Subcetate, Asociația GAL LEADER „Prietenia Mureș-Harghita”, Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Călimani-Gurghiu

Rezultate așteptate: prin intermediul măsurii se vor reabilita și moderniza clădirile instituțiilor locale de învățământ, care vor putea funcționa cu o infrastructură modernă

Indicatori de efect: educația copiilor din Subcetate se va realiza în condiții optime, în instituții de învățământ moderne

10.3.4. Măsura 3.4: Lansarea programelor de formare pentru adulți

Descriere/obiective: Din analiza situației a reieșit că la nivelul comunei Subcetate nivelul de perfecționare al adulților este destul de slab (de ex. Conform statisticii agrare numai 3 persoane are studii în agricultură) și învățarea pe tot parcursul vieții este un principiu foarte important pentru creșterea adaptabilității și a mobilității forței de muncă, dar și pentru combaterea excluziunii sociale. Pentru creșterea randamentului profesional al forței de muncă se necesită luarea unor măsuri de formare profesională pentru populația matură din comuna Subcetate.

Măsura vizează implementarea următoarelor activități:

- Identificare posibililor participanți la programe de formare pentru adulți
- Stabilirea domeniilor în care vor fi organizate programele (se propune: competențe antreprenoriale, perfecționarea resurselor din administrația publică, agroturism, procesarea și comercializarea produselor agricole, marketing, etc.)

- Obținere de finanțare pentru realizarea programelor de formare pentru adulți (depunere proiect de finanțare în cadrul Programului Operațional Capital Uman, 2014-2020)

Inițiator: Consiliul Local Subcetate

Parteneri: Liceul Miron Cristea, Asociația GAL LEADER „Prietenia Mureș-Harghita”, Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Călimani-Gurghiu

Rezultate așteptate: locuitorii comunei Subcetate vor putea participa la programe de formare în mai multe domenii, în urma cărora își vor putea găsi un loc de muncă, sau vor putea înființa o afacere

Indicatori de efect: dezvoltarea resurselor umane, înființarea de noi întreprinderi în domeniul agricol și agroturism

10.4. Prioritatea 4: Dezvoltarea serviciilor sociale și dezvoltarea vieții comunitare și culturale prin implicarea diferitelor generații

Una dintre punctele forte ale comunei și o alternativă pentru stoparea tendințelor negative o reprezintă faptul ca Subcetate poate oferi un cadru frumos și liniștit pentru locuit, în apropierea unui municipiu, cu un nivel ridicat al siguranței publice și cu servicii educaționale de calitate. Pe baza analizei situației, respectiv pe baza rezultatelor cercetării empirice s-a evidențiat faptul că, populația locală duce lipsă de evenimente și programe culturale și comunitare. În același timp, deservirea diferitelor nevoi sociale, culturale ale diferitelor generații pun într-o situație grea administrația publică locală în ceea ce privește asigurarea acestor servicii.

Cu ajutorul priorității P4 facem apel la dezvoltarea unui parteneriat între generații, prin urma căruia se poate stimula dezvoltarea vieții comunitare și culturale, dar se largesc și posibilitățile de dezvoltare a serviciilor în domeniu. Asigurarea serviciilor de sănătate și sociale, respectiv creșterea calității programelor culturale și comunitare joacă un rol important în creșterea calității vieții a localnicilor și contribuie la întărirea identității locale.

10.4.1. Măsura 4.1: Dezvoltarea capacității administrației publice locale și întărirea rolului administrației în dezvoltarea comunității

Descrierea măsurii: După cum am putut vedea în rândul populației locale există o încredere ridicată față de administrația publică locală, ceea ce reprezintă pe de o parte un capital social important în „mâna” conducerii locale, iar pe de altă parte impune recunoașterea rolului jucat în organizarea și dezvoltarea comunității locale. Dincolo de atribuțiile stabilite prin legislația în vigoare, considerăm că autoritatea locală trebuie să-și asume un rol major și în alte domenii ca să-și îndeplinească rolul catalizator ce (în lipsa altor actori) îi revine în dezvoltarea comunei și a comunității. Așadar prezenta măsură vizează dezvoltarea și extinderea serviciilor oferite de administrația publică locală și creșterea calității acestora.

Cele mai importante elemente ale măsurii sunt:

- **Formare și pregătire profesională pentru angajații primăriei și a CL:** În creșterea calității serviciilor administrative un rol primordial îi revine dezvoltării resursei umane din cadrul aparatului de specialitate. Prezenta submăsură sprijină organizarea, respectiv participarea în programe de formare profesională a angajaților din cadrul administrației publice locale.
- **Eficiențizarea comunicației cu populația locală:** Această submăsură prevede dezvoltarea canalelor de comunicare cu populația locală prin editarea și redactarea

ziarului comunal cu o frecvență mai mare, dezvoltarea bloguri-lor și interfețelor on-line dar și organizarea periodică (în diferite sate componente ale comunei) de întâlniri tematice cu populația locală.

- **Sistem de finanțare pentru ONG-uri locale:** La nivel local în funcție de posibilități și în conformitate cu legislația în vigoare, autoritatea publică locală poate să ofere sprijin financiar ONG-urilor locale, prin stabilirea unui sistem de finanțare local. Submăsura prevede crearea unui astfel de cadru, în special pentru sprijinirea următoarelor domenii: tineri, cultură, sport și programe de dezvoltare a comunității.
- **O administrație în sprijinul programelor comunitare și culturale:** În lipsa actorilor activi în domeniul cultural, administrația publică locală trebuie să-și asume un rol de inițiator în organizarea programelor comunitare și culturale. Submăsura (în concordanță cu măsura 4.2) sprijină organizarea programelor și evenimentelor în domeniu (zilele satului, festivaluri, noi evenimente de, ex.: Întâlnirea Națională a Dumitrilor), implicând persoanele care și-au demonstrat devotamentul în salvagardarea valorilor culturale locale.
- **Sistem de clarificare a proprietăților:** Clarificarea proprietăților reprezintă o condiție de bază în atragerea fondurilor și în procesul de dezvoltare. Submăsura sprijină oferirea consultanței juridice în domeniu, respectiv achiziționarea și implementarea sistemelor electronice de înregistrare/gestionare/clarificare a proprietăților.
- **Participarea comunei în diferite rețele și structuri de parteneriate:** Lărgirea cercului de relații a comunei poate aduce beneficii multiple: informații, colaborări în diferite domenii, proiecte de finanțare depuse în comun, etc.. Prezenta submăsură sprijină dezvoltarea rețelei de relații a comunei atât cu instituții din țară cât și din străinătate, stabilirea acordurilor de înfrățire cu alte comune, participarea în Asociații de Dezvoltare Intercomunitară și în Grupuri de Acțiune Locală Leader.

Inițiator: În implementarea măsurii, respectiv în implementarea submăsurilor inițiatorul va fi Administrația Publică Locală.

Parteneri implicați: Pentru implementarea cu succes a măsurii este necesară participarea ONG-urilor locale și de parteneri la nivel de APL-uri locale.

Efecte scontate: Măsura contribuie la creșterea capacității administrative a administrației publice locale, contribuind la accelerarea și eficientizarea proceselor administrative și la creșterea calității serviciilor oferite. În urma submăsurilor listate administrația locală va capătă

un rol esențial în dezvoltarea comunității locale, în același timp relația instituției cu populația locală se va dezvolta și mai mult.

10.4.2. Măsura 4.2: Dezvoltarea infrastructurii culturale și reînviitorarea vieții culturale

Descrierea măsurii: Pe urma analizelor efectuate și a discuțiilor purtate cu stakeholderii locali s-a evidențiat faptul că există o voință fermă din partea populației locale pentru păstrarea identității și a tradițiilor culturale. În același timp s-a conturat și o nevoie, exigență clară a populației față de diferite servicii și programe culturale locale. Submăsurile listate mai jos țin cont de ambele aspecte și pun accent – atât pe importanța păstrării identității culturale, cât și pe crearea premiselor pentru dezvoltarea vieții culturale. Mai mult, unele submăsuri pot fi considerate ca elemente ale sistemului economiei culturale în sensul că acestea reprezintă instrumente ale păstrării și dezvoltării identității culturale prin valorificare durabilă a patrimoniului cultural local.

Submăsuri care aparțin măsurii sunt:

- **Reabilitarea căminului cultural și amenajarea de noi spații culturale:** Căminul cultural –cel mai important vector al vieții culturale locale- se află în curs de reabilitare. După reabilitarea totală a clădirii aceasta trebuie să se conformeze cerințelor multiple (să fie adecvat pentru organizarea de evenimente, să aibă spații de expoziții, spații pentru diferite activități, etc.). Totuși se arată necesitatea ca noi spații culturale să fie amenajate (în clădiri publice sau pe spațiul public) care ar putea găzdui diferite evenimente/programe culturale dedicate diferitelor generații.
- **Înființare muzeu satului:** Un astfel de muzeu, special amenajat într-o casă tradițională din comună ar contribui atât la întărirea identității culturale cât și la punerea în valoare (prin sistemul turismului) a obiectelor culturale. Există obiecte etnografice de valoare care ar putea fi expuse în cadrul unui muzeu destinat special prezentării traiului, a gospodăriei și a portului popular ale comunității din Subcetate.
- **Colectarea, inventarierea și restaurarea obiectelor etnografice:** În momentul de față există 2 colecții importante la nivel de comună a obiectelor care păstrează obiecte etnografice și elemente valoroase ale artei populare locale. Submăsura sprijină completarea acestui patrimoniu cu elemente noi (prin acțiuni de colectare) respectiv gestionarea profesională (inventariere, restaurare, conservare) a obiectelor.
- **Sprijinirea organizării evenimentelor culturale:** Submăsura prevede sprijinirea organizării evenimentelor culturale atât la nivel de instituții (școală, liceu, bibliotecă

comunală, centru de plasament, ONG-uri) cât și la nivel de comună. Aceasta sprijină organizarea evenimentelor la care pot participa membri mai multor generații, readucând în prim plan evenimentele de tip festivaluri folclorice care sporesc renumele comunei.

- **Sprijinirea activităților de ocrotire și valorificare a patrimoniului cultural:** Submăsura atrage atenția asupra importanței sprijinirii activităților de salvagardare a valorilor culturale locale și îndeamnă la sprijinirea tuturor actorilor și activităților (inclusiv celor realizate și întreprinse în cadrul școlii sau în cadrul altor instituții locale) care vizează ocrotirea, adunarea, documentarea, prezentarea, editarea, etc., a acestor valori. De asemenea, intră în raza de acțiune a submăsurii activitățile care au ca scop ocrotirea și însușirea elementelor patrimoniului cultural imaterial (cântece, dansuri, obiceiuri, amintiri, etc.) respectiv activitățile care vizează formarea de noi ateliere, cluburi sau ONG-uri în domeniu.
- **Editare reviste, cărți cu conținut cultural:** Submăsura sprijină editarea, tipărirea și publicarea revistelor, cărților și website-urilor cu caracter și conținut cultural. În momentul de față există mai multe publicații ale doamnei Dobrea Doinița-Ana care prezintă amintiri, respectiv aspecte ale vieții cotidiene din comună, se arată totuși necesară editarea unei monografii a localității.

Inițiator: În implementarea măsurii, respectiv în implementarea submăsurilor inițiatorul va fi Administrația Publică Locală alături de ONG-uri în domeniu.

Parteneri implicați: Pentru implementarea cu succes a măsurii este necesară participarea ONG-urilor, a persoanelor cu inițiativă în domeniul cultural și instituțiile locale (bibliotecă, liceu), parohia locală.

Efecte scontate: Prin diferitele elemente ale măsurii se va reaprinde flacăra vieții culturale din comună. În urma implementării submăsurilor se va dezvolta cadrul infrastructural și instituțional de cultură, și comuna va dispune de o paleta largă și colorată a ofertei culturale.

10.4.3. Măsura 4.3: Dezvoltarea și extinderea serviciilor sociale și de sănătate

Descrierea măsurii: Legitimitatea și actualitatea prezentei măsuri se asigură prin două argumente strategice. În primul rând, pe baza actualelor tendințe se poate observa fenomenul ireversibil (cel puțin pe termen mediu) de îmbătrânire a populației care atrage după sine sporirea cererii față de serviciile sociale și de sănătate. Așadar prin această prismă, măsura poate fi privită ca o manifestare, respectiv ca ansamblul acțiunilor de responsabilitate socială din partea conducerii locale. Pe de altă parte existența serviciilor sociale și de sănătate performante și ușor accesibile pentru populația locală reprezintă componente substanțiale în asigurarea avantajului comparativ față de localitățile apropiate.

Submăsurile măsurii 4.3 sunt:

- Reabilitarea dispensarului uman din localitate: Pe lângă reabilitarea clădirii, submăsura sprijină și echiparea/dotarea dispensarului cu aparatură modernă.
- Organizare de acțiuni de conștientizare, campanii de prevenții și controale și analize medicale: Deși starea de sănătate a populației din comună nu este cunoscută cu exactitate, ar fi benefică organizarea unor campanii de conștientizare/de prevenții și organizarea unor campanii de informare privind efectele pozitive ale practicării sportului, șamd. Submăsura sprijină de asemenea organizarea periodică de controale și analize medicale în fiecare sat din comună.
- Dezvoltarea serviciilor oferite de Centrul de Plasament local: submăsura cuprinde îmbunătățirea permanentă a condițiilor de locuit a copiilor plasați, dar și dezvoltarea serviciilor oferite de Centru (activități de sport și de petrecere a timpului liber, activități de dezvoltare a aptitudinilor, ocrotirea talentelor, înființare și acordare de burse, etc.).
- Înființare club pensionari: Actualmente nu există nici spațiu, nici posibilități de petrecere a timpului liber pentru persoanele cu vârsta înaintată. În căminului cultural reabilitat sau într-un alt edificiu trebuie amenajat un spațiu dedicat special activităților persoanelor în vârstă, și totodată, trebuie sprijinită organizarea de activități dedicate acestui grup țintă.
- Înființare cantină socială: Subprogramul prevede asigurarea unei mese calde pentru nevoiași indiferent de vârstă: pentru pensionarii cu venituri mici, pentru copiii provenind din familii aflate în dificultate, șamd. Organizarea unei astfel de cantine impune surse de finanțare dar și o colaborare eficientă între autoritatea locală și ONG-uri.

- Stabilirea unui sistem de asistență comunitară: submăsura face apel la deservirea persoanelor în vârstă, bolnave, cu dizabilități, etc. prin înființarea unui sistem de asistență comunitară. Serviciile (cumpărare medicamente, alimente, plăți facturi, îngrijire, etc.) pot fi asigurate de către 1 persoană, care dispune și de o mașină. Asistentul comunitar poate avea roluri multiple în stoparea marginalizării anumitelor grupuri sociale în dezvoltarea comunității și în asigurarea fluxului de informații între administrație și populație.
- Sprijinirea serviciilor de îngrijire medicală și asistență socială la domiciliu: Submăsura se referă la asigurarea și în viitor a serviciilor de îngrijire medicală și asistență socială prin Caritas, sistem care și-a dovedit deja eficiența.

Inițiator: Administrația Publică Locală, instituții de sănătate și sociale

Parteneri implicați: Fundația Caritas, ONG-uri locale

Efecte scontate: Ca rezultat al implementării prezentei măsuri, comuna va dispune de o gamă largă de servicii sociale și de sănătate, mai ușor accesibilă, ceea ce va spori atât nivelul calității vieții cât și nivelul atractivității comunei. În urma creșterii gradului de conștientizare a populației, respectiv prin înființarea noilor servicii sociale va scădea numărul persoanelor și familiilor marginalizate social.

10.4.4. Măsura 4.4: Dezvoltare comunitară, solidaritate și parteneriat între generații

Descrierea măsurii: După cum am putut vedea, nivelul de coeziune și solidaritate între membrii comunității locale nu este chiar bună după părerea a aproximativ 40% dintre cei intervievați, în timp ce în jur de 50% afirmă că starea de spirit din comună este proastă. Aceste date indică faptul că activitățile de dezvoltare comunitară ar fi binevenite. Măsura cuprinde totalitatea acțiunilor ce vizează dezvoltarea comunității, a spiritului comunitar, respectiv a solidarității între diferite generații.

Submăsurile prezentei măsuri sunt:

- **Organizarea evenimentelor de tip întâlnirea generațiilor:** Aceste întâlniri ar putea servi ocazii extraordinare pentru dezvoltarea relațiilor intergeneraționale, sau chiar pentru învățare experiențială. Mai mult, în cadrul acestor întâlniri persoanele în vârstă ar putea transmite capitole importante din istoria locală prin diferite narațiuni, oral history, etc..

- **Organizare evenimente sportive și competiții la nivel de comună cu scopul sporirii coeziunii sociale:** la care pot participa echipele care reprezintă diferite părți (străzi) ale localității, competiții organizate între sate aparținătoare comunei, etc.
- **Evenimente comunitare în cadrul festivităților locale:** Submăsura scoate în evidență importanța organizării diferitelor programe comunitare cu prilejul festivităților locale (de ex.: zilele satului, hramul, etc.).
- **Organizarea și sprijinirea programelor de clacă, muncă în folosul comunității:** activitățile de interes public pot avea rezultate multiple. În afară de rezultatul efectiv al lucrărilor, activitatea în sine contribuie la sensibilizarea populației față de importanța muncii în folosul comunității și totodată crește și sentimentul de apartenență la comunitate.
- **Sprijinirea actorilor locali în organizarea evenimentelor comunitare:** La nivel local sunt mai mulți actori/instituții cu atribuții comunitare mai mult sau mai puțin evidente. În primul rând Parohia și Liceul trebuie să ia inițiativă în dezvoltarea spiritului comunitar prin organizarea programelor religioase și laice. Activitatea lor trebuie susținută de către Primărie și CL.
- **Amenajare spații comunitare:** trebuie identificate spații publice (străzile principale, centrul comunei, piața locală) cele mai frecventate de localnici și prin intervenții de modificare, reconstruire, și prin amplasarea mobilierului stradal corespunzător (bănci, suprafețe verzi, etc.) trebuie amenajate spații care facilitează interacțiunile sociale.

Inițiator: Administrația Publică Locală, liceul “Miron Cristea”, Parohia

Parteneri implicați: ONG-uri, alte instituții locale

Efecte scontate: În urma celor prezentate mai sus, coeziunea socială în comunitatea locală se va întări, iar solidaritatea între membrii comunității locale va crește. Efectele dezvoltării relațiilor inter-generaționale se vor manifesta pe termen mediu și lung printr-o comunitate locală bine organizată și funcțională, autonomă și capabilă să-și rezolve singură problemele.

11. MONITORIZARE ȘI EVALUARE

Majoritatea organizațiilor internaționale, cum ar fi Banca Mondială, UNICEF, UNFPA, etc. prin metodologia lor unifică fazele de monitorizare, evaluare și feed back sub titlul de monitorizare și evaluare. Situație justificată de faptul că planul de acțiune al oricărei strategii de dezvoltare, programele și proiectele includ un capitol referitor la modul în care acesta va fi monitorizat și evaluat. Și în cazul strategiei de dezvoltare a comunei Subcetate pe perioada 2014-2020 trebuie stabilită metodologia de evaluare și monitorizare, procedurile și mecanismele care vor fi utilizate.

11.1. Activități de monitorizare

Monitorizarea este o activitate continuă prin care se urmărește procesul de implementare a strategiei, activitatea concentrându-se pe proces și nu pe rezultatele acțiunii. Implementarea strategiei necesită participarea tuturor actorilor sociali (instituții, organizații, comunități, grupuri sociale, indivizi, etc.) care au deseori motivații diferite, interese convergente sau divergente și priorități proprii. Însă ei trebuie angrenați în implementarea strategiei și activitățile lor trebuie monitorizate permanent în vederea coordonării. În acest sens, se necesită ca la nivelul Consiliului Local să fie desemnat un grup de E&M (evaluare și monitorizare) care va întocmi rapoarte periodice de monitorizare (la fiecare 6 luni) care vor fi pe de o parte un bun suport pentru conducerea locală, iar pe de altă parte va avea rolul de conștientizare și interiorizare a obiectivelor urmărite la nivelul actorilor individuali și colectivi. Astfel grupul E&M va organiza la fiecare șase luni întâlniri, dezbateri, sesiuni de informare a actorilor sociali, iar după aceste întâlniri se vor întocmi rapoartele de monitorizare.

În fiecare an, odată cu aprobarea bugetului de venituri și cheltuieli ar fi indicat să se aprobe și un plan de acțiune pentru anul în curs, planul de acțiune fiind realizat pe baza priorităților, obiectivelor și măsurilor de dezvoltare cuprinse în strategia de dezvoltare a comunei Subcetate, pe perioada 2014-2020, și a termenelor prevăzute de aceasta.

Planul de acțiune anual ar putea fi dezbătut cu două ocazii la dezbaterile publice organizate de grupul de E&M, astfel fiecare actor implicat ar fi la curent cu gradul de realizare a strategiei de dezvoltare, și se pot formula anumite corecții în cazul în care lucrurile nu decurg conform celor planificate anterior.

11.2. Evaluarea

Evaluarea este o activitate periodică de analiză a relevanței unei strategii, a eficienței și impactului acesteia față de obiectivele, măsurile stabilite. Activitatea de evaluare poate conduce la modificări ale strategiei din motivul că aceasta se concentrează pe eficiența globală al acesteia.

Activitatea de evaluare va fi sarcina echipei de E&M, care prin colaborare cu membrii Consiliului Local, al Primarului vor desfășura cu 4 ocazii sesiuni de evaluare a strategiei, după cum urmează:

- Evaluarea baseline, la începutul implementării strategiei, trimestrul 3 al anului 2014, în care actorii implicați se vor familiariza cu prioritățile și obiectivele strategice. Prima sesiune de evaluare necesită desemnarea grupului de E&M din partea aparatului propriu al consiliului local.
- Evaluare intermediară, în semestrul 2 al anului 2016.
- Evaluare finală – ultimul semestru al anului 2020
- Evaluare de impact – semestrul 2 al anului 2021

În cazul în care pe parcursul activității de evaluare intermediară se constată grave abateri de la situația, direcția inițială trasată de strategia de dezvoltare se necesită replanificarea obiectivelor strategice și a măsurilor de dezvoltare (prin implicarea specialiștilor) , în scopul ca viziunea de viitor și prioritățile să fie îndeplinite.

Fiecare etapă de evaluare va necesita întocmirea unui raport de evaluare și prezentarea acestuia în cadrul unor forumuri organizate cu actorii locali (antreprenori, instituții, ong-uri, agricultori, indivizi, etc.)

12. CATALOGUL SURSELOR DE FINANȚARE

Odată cu lărgirea orizontului politicilor de dezvoltare s-a lărgit și cercul posibilităților de finanțare. În zilele noastre în procesul de dezvoltare locală o atenție sporită li se acordă programelor de finanțare ale Uniunii Europene. Proiectele și activitățile cuprinse în cadrul măsurilor de intervenție ale prezentei strategii de asemenea depășesc capacitatea financiară al factorilor locali și fac necesară atragerea resurselor externe.

Catalogul surselor de finanțare, ca un instrument care sprijină implementarea, rezumă posibilitățile de finanțare la nivelul măsurilor, respectiv la nivelul proiectelor/submăsurilor.

Trebuie menționat faptul că, catalogul necesită revizuire și actualizare periodică, deoarece în momentul planificării strategice majoritatea elementelor ale politicii de finanțare a perioadei 2014-2020 sunt încă necunoscute, sau se cunosc doar parțial.

Măsura	Proiecte/submăsuri	Surse de finanțare posibile
Măsura 1.1 Modernizarea infrastructurii rutiere	<ul style="list-style-type: none"> • Reabilitare DC 65 • Reabilitarea DC 66 • Reabilitarea DC 68 • Reabilitarea rețelei stradale • Reabilitarea drumurilor de exploatare agricolă 	<ul style="list-style-type: none"> • PNDR- măsura 7- Servicii de bază și reînnoirea satelor în zonele rurale • LEADER
Măsura 1.2 Realizarea sistemului de apă potabilă, canalizare și stație de epurare	<ul style="list-style-type: none"> • Proiect integrat care cuprinde teritoriul comunei 	<ul style="list-style-type: none"> • PNDR- măsura 7- Servicii de bază și reînnoirea satelor în zonele rurale • LEADER • Programe Guvernamentale
Măsura 1.3 Dezvoltarea și modernizarea rețelei de iluminat public, extinderea sistemului de supraveghere stradal	<ul style="list-style-type: none"> • Electrificare în satul Filpea • Modernizarea sistemului public de iluminat • Extinderea sistemului de supraveghere stradal • Dezvoltarea infrastructurii TIC 	<ul style="list-style-type: none"> • PNDR- măsura 7- Servicii de bază și reînnoirea satelor în zonele rurale • LEADER • Programe Guvernamentale (de ex.: PNDL) • Programul Operațional Competitivitate 2014-2020

Măsura	Proiecte/submăsuri	Surse de finanțare posibile
Măsura 1.4 Dezvoltarea, întreținerea spațiilor publice	<ul style="list-style-type: none"> • Dezvoltarea, dotarea și întreținerea de spații verzi • Realizarea unui miniparc, dotarea cu mobilier a acestuia • Construirea unui teren de joacă pentru copii • Finalizarea lucrărilor de reabilitare-modernizare a căminului cultural din Subcetate • Reabilitarea și modernizarea pieței comunale 	<ul style="list-style-type: none"> • PNDR- măsura 7- Servicii de bază și reînnoirea satelor în zonele rurale • LEADER • Programe Guvernamentale (de ex.: PNDL) • Programul de Cooperare Transnațională „Dunărea” • Granturi Norvegiene
Măsura 2.1 Stimularea întreprinderilor (agricole) și a colaborărilor	<ul style="list-style-type: none"> • Dezvoltarea competențelor de colaborare • Asocierea agricultorilor și de înființarea unor întreprinderi comune • Rețea de agricultori • Stimularea înființării întreprinderilor agricole, modernizarea lor 	<ul style="list-style-type: none"> • PNDR- măsura 6- Dezvoltarea exploatațiilor și a întreprinderilor • PNDR – măsura 16 – privind activitățile de cooperare • PNDR – măsura 9 - Înființarea grupurilor de producători • LEADER
Măsura 2.2 Formare și informare	<ul style="list-style-type: none"> • Consultanță în dezvoltare rurală • Soluționarea drepturilor de proprietate a terenurilor • Activități de formare și informare • Redactarea și tipărirea unui ziar/newsletter pentru agricultori • Organizare seminarii în domeniu 	<ul style="list-style-type: none"> • PNDR – măsura 1 și măsura 2 privind activități de informare și consultanță • LEADER

Măsura	Proiecte/submăsuri	Surse de finanțare posibile
Măsura 2.3 Dezvoltarea produselor locale și marketing	<ul style="list-style-type: none"> • Dezvoltarea și comercializarea produselor locale • creșterea nivelului de prelucrare a produselor agricole prin organizare de cursuri • Stabilirea punctului de colectare și cumpărarea lui • Cumpărarea mijloacelor necesare colectării și depozitării • Modernizarea și construirea punctelor de colectare 	<ul style="list-style-type: none"> • PNDR – măsura 11 – Agricultură ecologică • PNDR- măsura 6- Dezvoltarea exploatațiilor și a întreprinderilor • PNDR- măsura 4- Investiții în active fizice • POR - Obiectiv Tematic 3 - • Îmbunătățirea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii, a sectorului agricol și a sectorului pescuitului și acvaculturii • LEADER
Măsura 2.4 Dezvoltare agroturistică	<ul style="list-style-type: none"> • Marketingul localității și website-ul comunei • Elaborarea publicațiilor și construirea rezervărilor online • Punerea în circulația turistică a localității Subcetate • Reamenajarea, renovarea clădirilor destinate primirii turiștilor • Dezvoltarea produselor turistice locale, specifice zonei • Valorificarea turistică a tradițiilor 	<ul style="list-style-type: none"> • PNDR- măsura 1- Transferul de cunoștințe și acțiuni de informare • PNDR – măsura 16 – privind activitățile de cooperare • PNDR- măsura 6- Dezvoltarea exploatațiilor și a întreprinderilor • LEADER • POR – Obiectiv Tematic 6 - • Protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor • Programul de Cooperare Transnațională „Dunărea”

Măsura	Proiecte/submăsuri	Surse de finanțare posibile
Măsura 3.1 Stimularea dezvoltării organizațiilor și programelor de tineret, sprijinirea tinerelor talente	<ul style="list-style-type: none"> • Înființarea unei asociații de tineret • Elaborare și implementare de proiecte cu finanțare nerambursabilă, în domeniul tineretului • Organizarea de evenimente pentru tineret (tabere, competiții sportive, programe culturale) • Identificarea și sprijinirea tinerelor talente • Organizare campanii de informare pentru tineri • Sprijinirea programelor asociației de tineret din bugetul Consiliului Local • Participarea tinerilor la activități de schimb de experiență în străinătate 	<ul style="list-style-type: none"> • AFCN • Programul Erasmus+ • Programul Youth in Action • Cererile de proiecte ale Consiliului Județean Harghita • Programul Operațional Capital Uman 2014-2020 • LEADER
Măsura 3.2 Dezvoltarea ofertei liceului local – programe opționale, facultative, program after school	<ul style="list-style-type: none"> • Lansarea unor materii și/sau programe opționale, facultative pentru elevi • Lansarea programului after school • Întărirea capacității de absorbție de fonduri nerambursabile a Liceului • Menținerea programelor existente, dezvoltare de noi programe în domeniul educației ecologice, a protecției mediului și naturii 	<ul style="list-style-type: none"> • AFCN • Programul Youth in Action • Cererile de proiecte ale Consiliului Județean Harghita • LEADER

Măsura	Proiecte/submăsuri	Surse de finanțare posibile
Măsura 3.3 Modernizarea infrastructurii/dotării instituțiilor locale de învățământ	<ul style="list-style-type: none"> • Reabilitarea clădirilor instituțiilor locale de învățământ • Reabilitare interioară și exterioară a liceului Miron Cristea (reabilitare acoperiș, termoizolare clădire, reabilitare interioară) • Dezvoltarea dotării instituțiilor de învățământ din Subcetate • Reabilitarea și modernizarea sălii de sport • Dezvoltarea serviciilor bibliotecii locale, servicii de e-biblioteca • Atragere de fonduri de finanțare pentru realizarea activităților de reabilitare, modernizare, dotare 	<ul style="list-style-type: none"> • POR – Obiectiv Tematic 10 - • investițiile în educație, competențe și învățare pe tot parcursul vieții • Programul Operațional Competitivitate 2014-2020 • LEADER
Măsura 3.4 Lansarea programelor de formare pentru adulți	<ul style="list-style-type: none"> • Identificare posibililor participanți la programe de formare pentru adulți • Stabilirea domeniilor în care vor fi organizate programele • Obținere de finanțare pentru realizarea programelor de formare pentru adulți 	<ul style="list-style-type: none"> • Programul Operațional Capital Uman 2014-2020 • LEADER

Măsura	Proiecte/submăsuri	Surse de finanțare posibile
Măsura 4.1 Dezvoltarea capacității administrației publice locale și întărirea rolului administrației în dezvoltarea comunității	<ul style="list-style-type: none"> • Formare și pregătire profesională pentru angajații primăriei și a CL • Eficientizarea comunicației cu populația locală • Sistem de finanțare pentru ONG-uri locale • O administrație în sprijinul programelor comunitare și culturale • Sistem de clarificare a proprietăților • Participarea comunei în diferite rețele și structuri de parteneriate 	<ul style="list-style-type: none"> • Programul Operațional Capacitate Administrativă • Programul Operațional Capital Uman 2014-2020 • POR – Obiectiv Tematic 11- • Consolidarea capacității instituționale și o administrației publice eficiente • Programul de Cooperare Transnațională „Dunărea” • Europe for Citizens program 2014-2020 • LEADER
Măsura 4.2 Dezvoltarea infrastructurii culturale și reînvierea vieții culturale	<ul style="list-style-type: none"> • Reabilitarea căminului cultural și amenajarea de noi spații culturale • Înființare muzeu satului • Colectarea, inventarierea și restaurarea obiectelor etnografice • Sprijinirea organizării evenimentelor culturale • Sprijinirea activităților de ocrotire și valorificare a patrimoniului cultural • Editare reviste, cărți cu conținut cultural 	<ul style="list-style-type: none"> • AFCN • LEADER • Granturi Norvegiene • Cererile de proiecte ale Consiliului Județean Harghita

Măsura	Proiecte/submăsuri	Surse de finanțare posibile
Măsura 4.3 Dezvoltarea și extinderea serviciilor sociale și de sănătate	<ul style="list-style-type: none"> • Reabilitarea dispensarului uman din localitate • Organizare acțiuni de conștientizare, campanii de prevenții și controale și analize medicale • Dezvoltarea serviciilor oferite de Centrul de Plasament local • Înființare club pensionari • Înființare cantină socială • Stabilirea unui sistem de asistență comunitară • Sprijinirea serviciilor de îngrijire medicală și asistență socială la domiciliu 	<ul style="list-style-type: none"> • PNDR- măsura 7- Servicii de bază și reînnoirea satelor în zonele rurale • POR – Obiectiv Tematic 9 - • Promovarea incluziunii sociale și combaterea sărăciei • LEADER
Măsura 4.4 Dezvoltare comunitară, solidaritate și parteneriat între generații	<ul style="list-style-type: none"> • Organizarea evenimentelor de tip întâlnirea generațiilor • Organizare evenimente sportive și competiții la nivel de comună cu scopul sporirii coeziunii sociale • Evenimente comunitare în cadrul festivităților locale • Organizarea și sprijinirea programelor de clacă, muncă în folosul comunității • Sprijinirea actorilor locali în organizarea evenimentelor comunitare • Amenajare spații comunitare 	<ul style="list-style-type: none"> • AFCN • LEADER • Erasmus + • Granturi Norvegiene • Cererile de proiecte ale Consiliului Județean Harghita

13. PORTOFOLIUL DE PROIECTE

Titlul proiectului	Sistem de apă, canalizare menajeră și stație de epurare în comuna Subcetate, județul Harghita		
Tipul proiectului	Infrastructură	Beneficiar	Consiliul Local Subcetate
Prioritatea Strategică	Prioritatea 1	Măsura	Măsura 1.2
Obiectivul proiectului	Dezvoltarea sistemului de apă, canalizare menajeră și stația de epurare în comuna Subcetate în scopul creșterii calității vieții și a protejării mediului		
Justificare	<p>Proiectul reprezintă dorința comunității locale și a autorității publice locale și este necesar din următoarele motive:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Proiectul este necesar pentru dezvoltarea infrastructurii de mediu și conformarea cu standardele naționale și europene în domeniul protecției mediului, asigurându-se astfel dezvoltarea sustenabilă a comunei - Locuitorii comunei Subcetate să poată beneficia de aceste servicii, să li se asigure condiții de trai moderne - Să se elimine pericolul de creștere a gradului de poluare a pânzei freatice și a mediului comunei Subcetate - Să se contribuie la dezvoltarea mediului de afaceri și la atragerea de investiții, la dezvoltarea agroturismului 		

Activități	Proiectul presupune realizarea următoarelor activități: <ul style="list-style-type: none"> - Actualizarea documentațiilor tehnice (studiu de fezabilitate, analiză cost-beneficiu), stabilirea traseului conductelor principale - Implicarea comunității locale, obținere de teren necesar pentru rețeaua de apă, canalizare și stația de epurare (achiziționare de către CL, sau dare în folosință de către proprietarii privați) - Dezvoltarea unui proiect de finanțare, asigurarea din bugetul local a contribuției proprii necesare implementării proiectului - Managementul proiectului - Demararea și implementarea lucrărilor cuprinse în proiect pe baza documentațiilor tehnice - Punerea în funcțiune a rețelei de apă și canalizare - Asigurarea sustenabilității investiției, funcționare, întreținere 		
Durata	6 ani Condiție preliminară: actualizarea documentațiilor tehnice		
Resurse necesare	Resurse necesare finanțării realizării documentațiilor tehnice, resurse necesare asigurării cofinanțării proiectului, asigurarea terenului necesar rețelei de apă și canaliza, stație de epurare		
Rezultate/indicatori	Prin implementarea proiectului comuna Subcetate își va rezolva cea mai importantă prioritate pentru perioada 2014-2020, va beneficia de rețea de apă și canalizare și de stație de epurare care va asigura condiții de trai conform exigențelor populației locale, se va diminua efectul de contaminare a pânzei freatice, a poluării mediului.		
Buget estimativ	Se va stabili pe baza devizelor realizate în cadrul documentațiilor tehnice	Surse de finanțare	PNDR - măsura 7- Servicii de bază și reînnoirea satelor în zonele rurale AXA LEADER
Potențiali parteneri	Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Călimani-Gurghiu		

Titlul proiectului	Modernizare drumuri comunale și rețea stradală (DC 65,66,68)		
Tipul proiectului	Infrastructură	Beneficiar	Consiliul Local Subcetate
Prioritatea Strategică,	Prioritatea 1	Măsura	Măsura 1.1
Obiectivul proiectului	Modernizarea rețelei rutiere a comunei Subcetate în scopul asigurării unor condiții optime de trai populației locale, și a dezvoltării mediului de afaceri și a agroturismului		
Justificare	<p>Pentru ca în viitor să se poată vorbi despre dezvoltarea unor domenii precum sectorul microîntreprinderilor și IMM-urilor locale, atragerea investițiilor, dezvoltarea agroturismului sunt necesare intervenții majore în dezvoltarea infrastructurii locale care pe lângă existența sistemului de apă și canalizare cuprinde și dezvoltarea infrastructurii rutiere, dezvoltarea infrastructurii tehnologiei informației și comunicațiilor. Necesitatea și oportunitatea proiectului privind modernizarea drumurilor comunale și a rețelei stradale se justifică pe de o parte prin asigurarea unor condiții optime de trai pentru locuitorii comunei, iar pe de altă parte vizează dezvoltarea domeniilor menționate mai sus, toate acestea având rolul de a contribui la îndeplinirea viziunii de viitor a strategiei 2014-2020 (infrastructură modernă, menținerea tinerilor în comună)</p>		
Activități	<p>Proiectul presupune realizarea următoarelor activități:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Inventarierea drumurilor comunale și a străzilor interioare care necesită să treacă prin procese de reabilitare și modernizare - Elaborare documentații tehnice pentru fiecare drum care necesită reabilitare/modernizare - Elaborare proiecte de finanțare pentru realizarea investițiilor în infrastructura rutieră - Managementul proiectelor - Asigurarea sustenabilității infrastructurii rutiere modernizate 		
Durata	6 ani Condiție preliminară: realizarea documentațiilor tehnice		

Resurse necesare	Resurse necesare finanțării realizării documentațiilor tehnice, resurse necesare asigurării cofinanțării proiectului		
Rezultate/indicatori	Infrastructura rutieră a comunei Subcetate va fi modernizată contribuind astfel la asigurarea unor condiții optime de trăii localnicilor și la dezvoltarea economiei locale (investiții, mediu de afaceri, agroturism, etc.)		
Buget estimativ	Se va stabili pe baza devizelor realizate în cadrul documentațiilor tehnice	Surse de finanțare	PNDR- măsura 7- Servicii de bază și reînnoirea satelor în zonele rurale AXA LEADER
Potențiali parteneri	Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Călimani-Gurghiu, Asociația GAL LEADER Prietenia Mureș-Harghita		

Titlul proiectului	Modernizarea drumurilor de exploatație agricolă		
Tipul proiectului	Infrastructură	Beneficiar	Consiliul Local Subcetate
Prioritatea Strategică,	Prioritatea 1	Măsura	Măsura 1.3
Obiectivul proiectului	Construirea și modernizarea drumurilor de exploatație agricolă pentru a asigura un acces ușor fermierilor locali către proprietățile agricole, toate acestea având ca obiectiv dezvoltarea agriculturii și zootehniei locale		
Justificare	Principala ramură economică pe care se poate construi viitorul comunei Subcetate, care poate asigura venituri pentru gospodăriile locale, și prin dezvoltarea unor activități în domeniul agroturismului poate contribui la menținerea tinerilor în comuna Subcetate, este agricultura și zootehnia. În scopul ca această ramură să se poată dezvolta în condiții optime, să crească numărul fermierilor și a întreprinderilor agricole este necesar, printre altele construirea și modernizarea drumurilor de exploatație agricole, cu ajutorul cărora se îmbunătățește accesul la proprietățile agricole favorizând astfel atât activitățile de cultivare a plantelor cât și pe cele din domeniul zootehniei, și nu în ultimul rând drumurile modernizate vor putea facilita și dezvoltarea agroturismului.		
Activități	Proiectul presupune realizarea următoarelor activități: <ul style="list-style-type: none"> - Inventarierea drumurilor, stabilirea listei drumurilor care vor intra în proces de modernizare - Realizarea documentațiilor tehnice necesare depunerii proiectelor de finanțare și a demarării lucrărilor - Dezvoltarea de proiecte cu finanțare nerambursabilă - Asigurarea contribuției proprii - Managementul proiectelor și asigurarea sustenabilității investițiilor realizate 		

Durata	6 ani Condiție preliminară: realizarea documentațiilor tehnice, asigurarea contribuției proprii la proiectele de finanțare, stabilirea ierarhiei drumurilor ce necesită modernizare		
Resurse necesare	Resurse necesare finanțării realizării documentațiilor tehnice, resurse necesare asigurării cofinanțării proiectului		
Rezultate/indicatori	Drumurile de exploatație agricolă din comună vor fi modernizate, contribuind la dezvoltarea agriculturii, zootehniei și a agroturismului.		
Buget estimativ	Se va stabili pe baza devizelor realizate în cadrul documentațiilor tehnice	Surse de finanțare	PNDR - măsura 7- Servicii de bază și reînnoirea satelor în zonele rurale AXA LEADER
Potențiali parteneri	Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Călimani-Gurghiu, Asociația GAL LEADER Prietenia Mureș-Harghita		

Titlul proiectului	Reabilitarea clădirilor instituțiilor locale de învățământ		
Tipul proiectului	Infrastructură	Beneficiar	Consiliul Local Subcetate
Prioritatea Strategică,	Prioritatea 3	Măsura	Măsura 3.3
Obiectivul proiectului	Reabilitarea și modernizarea infrastructurii instituțiilor locale de învățământ, ca instituții cu rol principal în educarea și formarea viitoarelor generații, asigurarea accesului la învățământ în condiții moderne pentru copiii familiilor din Subcetate.		
Justificare	<p>Datorită limitelor existente a bugetului local, în ultima perioadă nu s-au putut alocă fonduri considerabile pentru reabilitarea, modernizarea și dezvoltarea clădirilor instituțiilor locale de învățământ, astfel starea acestora a început să se deterioreze. Învățământul, educarea copiilor trebuie să se realizeze în condiții moderne, generațiilor viitoare trebuie să li se asigure accesul la învățământ de calitate în condiții de calitate, iar atingerea acestui obiectiv necesită introducerea clădirilor instituțiilor locale de învățământ într-un proces de reabilitare, modernizare, iar scopul ar fi ca treptat, până în anul 2020 fiecare clădire să fie modernizată atât în localitatea Subcetate, ca centru al comunei, cât și în celelalte localități care formează comuna.</p>		

Activități	Proiectul presupune realizarea următoarelor activități: <ul style="list-style-type: none"> - Inventarierea stării actuale a clădirilor instituțiilor de învățământ - Realizarea și aprobarea listei clădirilor care necesită reabilitare/modernizare, stabilirea priorităților - Elaborare documentații tehnice pentru fiecare clădire care necesită intervenții - Elaborare proiecte de finanțare pentru realizarea investițiilor în infrastructura de învățământ - Managementul proiectelor - Asigurarea sustenabilității infrastructurii de învățământ 		
Durata	6 ani Condiție preliminară: realizarea documentațiilor tehnice, stabilirea priorităților (conform situației actuale a clădirilor, clădirile care sunt într-o stare avansată de deteriorare trebuie să fie trecute în fruntea listei)		
Resurse necesare	Resurse necesare finanțării realizării documentațiilor tehnice, resurse necesare asigurării cofinanțării proiectului		
Rezultate/indicatori	Se va moderniza infrastructura de învățământ a comunei Subcetate, asigurându-se astfel accesul copiilor la învățământul de calitate desfășurat în condiții moderne.		
Buget estimativ	Se va stabili pe baza devizelor realizate în cadrul documentațiilor tehnice	Surse de finanțare	POR – Obiectiv Tematic 10 - investițiile în educație, competențe și învățare pe tot parcursul vieții AXA LEADER
Potențiali parteneri	Liceul Miron Cristea, Asociația GAL LEADER Prietenia Mureș Harghita		

Titlul proiectului	Modernizarea sălii de sport a Liceului Miron Cristea din comuna Subcetate		
Tipul proiectului	Infrastructură	Beneficiar	Consiliul Local Subcetate
Prioritatea Strategică,	Prioritatea 3	Măsura	Măsura 3.3
Obiectivul proiectului	Modernizarea sălii de sport a Liceului Miron Cristea din Subcetate, pentru asigurarea accesului copiilor la sport, ca o componentă deosebit de importantă a procesului de educare și formare.		
Justificare	Este dovedit că activitatea sportivă în viața copilului oferă multiple beneficii atât în ceea ce privește dezvoltarea fizică armonioasă a copiilor, cât și în creșterea nivelului socializării și al sănătății pe termen lung. În momentul de față elevii din Subcetate nu au posibilitatea de a practica sport în condiții moderne, sala de sport actuală a liceului Miron Cristea necesitând intervenții urgente de reabilitare, modernizare și dezvoltare a dotărilor existente.		
Activități	Proiectul presupune realizarea următoarelor activități: <ul style="list-style-type: none"> - Realizare documentații tehnice necesare modernizării sălii de sport - Obținerea avizelor necesare - Elaborare proiect de finanțare prin parteneriatul dintre Liceul Miron Cristea și Consiliul Local Subcetate 		
Durata	6 ani Condiție preliminară: realizarea documentațiilor tehnice		
Resurse necesare	Resurse necesare finanțării realizării documentațiilor tehnice, resurse necesare asigurării cofinanțării proiectului		
Rezultate/indicatori	Elevii din comuna Subcetate vor avea posibilitatea de a practica diferite ramuri sportive în condiții moderne, sala de sport va putea fi utilizată și de tinerii sau adulții din comună, contribuindu-se astfel la asigurarea condițiilor necesare populației locale pentru un mod de viață sănătos.		

Buget estimativ	Se va stabili pe baza devizelor realizate în cadrul documentațiilor tehnice	Surse de finanțare	POR – Obiectiv Tematic 10 - investițiile în educație, competențe și învățare pe tot parcursul vieții LEADER
Potențiali parteneri	Liceul Miron Cristea, Asociația GAL LEADER Prietenia Mureș Harghita		

Titlul proiectului	Reabilitarea și modernizarea pieței comunale		
Tipul proiectului	Infrastructură	Beneficiar	Consiliul Local Subcetate
Prioritatea Strategică,	Prioritatea 1	Măsura	Măsura 1.4
Obiectivul proiectului	Proiectul vizează lărgirea posibilităților de valorificare a produselor locale, inclusiv pentru produsele agro-alimentare, contribuind la îmbunătățirea condițiilor pentru dezvoltarea întreprinderilor agricole.		
Justificare	Piața actuală din comuna Subcetate nu corespunde standardelor și normelor în vigoare, este necesară reabilitarea și modernizarea acesteia în scopul creșterii capacității de valorificare a produselor locale, care la rândul ei va conduce la creșterea nivelului de producție și creșterea venitului realizat de gospodăriile și agricultorii, micii producători locali.		
Activități	Proiectul presupune realizarea următoarelor activități: <ul style="list-style-type: none"> - Realizarea documentațiilor tehnice și a analizelor economice necesare realizării investiției - Dezvoltarea unui proiect de finanțare - Asigurarea sustenabilității investiției 		
Durata	4 ani		
Resurse necesare	Resurse necesare finanțării realizării documentațiilor tehnice, resurse necesare asigurării cofinanțării proiectului		
Rezultate/indicatori	Comuna Subcetate va beneficia de o piață modernă, cu ajutorul căreia localnicii, micii producători își vor putea valorifica produsele.		
Buget estimativ	Se va stabili pe baza devizelor realizate în cadrul documentațiilor tehnice	Surse de finanțare	PNDR- măsura 7- Servicii de bază și reînnoirea satelor în zonele rurale AXA LEADER
Potențiali parteneri	Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Călimani-Gurghiu, Asociația GAL LEADER Prietenia Mureș-Harghita		

Titlul proiectului	Modernizare iluminat public și supraveghere stradală		
Tipul proiectului	Infrastructură	Beneficiar	Consiliul Local Subcetate
Prioritatea Strategică,	Prioritatea 1	Măsura	Măsura 1.3
Obiectivul proiectului	Modernizarea sistemului de iluminat public și extinderea rețelei de supraveghere stradală, în scopul diminuării cheltuielilor de întreținere și funcționare a sistemului actual, și în scopul creșterii siguranței populației locale.		
Justificare	<p>În momentul de față, întreținerea actualului rețele de iluminat public necesită alocarea unor sume considerabile din bugetul local. Pentru diminuarea costurilor de întreținere, de consum se necesită modernizarea sistemului public de iluminat, prin implementarea de soluții ecologice, în spiritul eficienței energetice (există tehnologii prin intermediul cărora se pot economisi cca. 40% din consumul inițial de energie).</p> <p>Sumele economisite cu ajutorul modernizării sistemului de iluminat public vor putea fi destinate către alte domenii, cum ar fi dezvoltarea vieții culturale și comunitare din comuna Subcetate.</p> <p>Cealaltă componentă a prezentei măsuri este reprezentată de extinderea sistemului de supraveghere stradal. În perioada anterioară Consiliul Local Subcetate, în scopul asigurării unui sistem de siguranță publică cât mai eficient a realizat un sistem de supraveghere stradal, în momentul de față acesta vizează numai centrul comunei, iar în viitor va fi necesar extinderea acestuia și în alte părți ale comunei.</p>		

Activități	Proiectul presupune realizarea următoarelor activități: <ul style="list-style-type: none"> - Identificarea celor mai eficiente sisteme de iluminat public - Stabilirea zonelor în care se va extinde sistemul de supraveghere - Dezvoltare de proiecte de finanțare pentru realizarea investițiilor - Realizare studiilor tehnice necesare și obținerea avizelor 		
Durata	5 ani		
Resurse necesare	Resurse necesare finanțării realizării documentațiilor tehnice, resurse necesare asigurării cofinanțării proiectului		
Rezultate/indicatori	Comuna Subcetate va beneficia de o rețea de iluminat public modernă și eficientă, putând economisi prin intermediul acesteia sume considerabile din Bugetul local, care pot fi alocate altor domenii de importanță majoră la nivel local, iar prin extinderea sistemului de supraveghere stradal va crește siguranța populației locale.		
Buget estimativ	Se va stabili pe baza devizelor realizate în cadrul documentațiilor tehnice	Surse de finanțare	PNDR - măsura 7- Servicii de bază și reînnoirea satelor în zonele rurale AXA LEADER
Potențiali parteneri	Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Călimani-Gurghiu, Asociația GAL LEADER Prietenia Mureș-Harghita		

Titlul proiectului	Dezvoltarea infrastructurii TIC		
Tipul proiectului	Infrastructură TIC	Beneficiar	Consiliul Local Subcetate
Prioritatea Strategică,	Prioritatea 1	Măsura	Măsura 1.3
Obiectivul proiectului	Dezvoltarea infrastructurii tehnologiei informației și a comunicațiilor		
Justificare	<p>Printre obiectivele Uniunii Europene în domeniul Tehnologiilor Informațiilor și Comunicațiilor apare: Până în anul 2013 acces în bandă largă pentru toți, până în 2020 accesul tuturor la viteze mult mai mari (30 Mbps sau mai mari) și până în 2020 50% sau mai multe din gospodăriile casnice au conexiuni cu > 100 Mbps. Și comuna Subcetate trebuie să țină cont de aceste obiective și să realizeze investiții în dezvoltarea infrastructurii TIC, în scopul ca gospodăriile, instituțiile publice și mediul de afaceri local să poată beneficia de infrastructura TIC, atât în ceea ce privește accesul la internet pe bandă largă, cât și acoperirea rețelelor de telefonie mobilă 3G și 4G.</p> <p>Tot de acest domeniu se leagă și dezvoltarea unor proiecte de e-guvernare, e-comerț, aplicații inteligente pentru turismul rural, astfel în perioada 2014-2020 atenția Consiliului Local trebuie să se orienteze și asupra acestui domeniu în lipsa căruia economia locală, agroturismul nu se pot dezvolta în condiții optime.</p>		
Activități	Proiectul presupune realizarea următoarelor activități: <ul style="list-style-type: none"> - Inventarierea problemelor, cerințelor locale în domeniul Tehnologiei Informațiilor și Comunicațiilor - Stabilirea de parteneriate - Dezvoltare de proiecte de finanțare 		
Durata	6 ani		
Resurse necesare	Resurse necesare finanțării realizării documentațiilor tehnice, resurse necesare asigurării cofinanțării proiectului		

Rezultate/indicatori	Gospodăriile locale, instituțiile publice și mediul de afaceri din comună vor beneficia de o infrastructură a informațiilor și comunicațiilor performantă, care va sta la baza dezvoltării vieții economice din comună. Populația va beneficia de acces la internet, telefonie mobilă, și nu în ultimul rând se vor dezvolta sisteme de e-guvernare în folosul populației.		
Buget estimativ	Se va stabili pe baza devizelor realizate în cadrul documentațiilor tehnice	Surse de finanțare	Programul Operațional Competitivitate 2014-2020, Prioritățile: <ul style="list-style-type: none"> - Cercetare, Dezvoltare Tehnologică și Inovare (CDI) pentru susținerea competitivității economice - Tehnologia informației și a comunicațiilor (TIC) pentru o economie competitivă PNDR 2014-2020, Axa LEADER
Potențiali parteneri	Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Călimani-Gurghiu, Asociația GAL LEADER Prietenia Mureș-Harghita, Instituțiile de învățământ locale, mediul de afaceri local, organizații neguvernamentale		

Titlul proiectului	Organizarea Programului After School în cadrul Liceului Miron Cristea		
Tipul proiectului	Infrastructură	Beneficiar	Liceul Miron Cristea
Prioritatea Strategică,	Prioritatea 3	Măsura	Măsura 2
Obiectivul proiectului	Dezvoltarea programului after school la liceul Miron Cristea din Subcetate în scopul sprijinirii și dezvoltării de programe pentru menținerea elevilor în educație și prevenirea părăsirii timpurii a școlii.		
Justificare	Copiii, elevii din Subcetate necesită o atenție din ce în ce mai mare deoarece ei sunt garanții menținerii în viață și dezvoltării cu succes a comunei Subcetate. Prin proiect se dorește lansarea programului after school, care pe de o parte va contribui la dezvoltarea cunoștințelor elevilor printr-o serie de activități și informații inovative, utile, va fi un ajutor pentru părinții elevilor, va contribui la dezvoltarea ofertei Liceului și nu în ultimul rând la menținerea elevilor în educație și prevenirea părăsirii timpurii a școlii.		
Activități	Proiectul presupune realizarea următoarelor activități: <ul style="list-style-type: none"> - Dezvoltarea schiței programului - Identificarea actorilor ce vor fi implicați în procesul de implementare - Dezvoltarea unui proiect de finanțare în acest domeniu - Asigurarea funcționării programului după finalizarea proiectului de finanțare 		
Durata	Lansare 2 ani, funcționare permanentă		
Resurse necesare	Cadre didactice calificate, implicarea unor specialiști în domeniu, asigurare contribuție proprie, finanțare anuală după finalizarea proiectului de finanțare		
Rezultate/indicatori	Liceul Miron Cristea va beneficia de un program after school performant, care va avea beneficii multiple și va fi un model regional.		
Buget estimativ	pe baza devizelor realizate în cadrul documentațiilor tehnice	Surse de finanțare	
Potențiali parteneri	Consiliul Local Subcetate, mediul de afaceri, Biserica locală, managerii instituțiilor locale, organizații neguvernamentale		

Titlul proiectului	Rețea de agricultori		
Domeniu	Economie	Beneficiar	Asociația Agricultorilor din Subcetate, Asociația Crescătorilor De Animale Subcetate
Prioritatea Strategică	P2	Măsura	2.1
Obiectivul proiectului	Obiectivul proiectului este reprezentarea unitară a intereselor agricultorilor în negocierile cu achizitorii.		
Justificare	Singuri, producătorii sunt dezavantajați față de achizitori de-a lungul negocierilor purtate cu ei, iar astfel pot să-și vândă produsele numai la un preț scăzut și sunt într-o situație vulnerabilă. Colectarea, depozitarea și comercializarea unitară înseamnă nu numai o poziție de vânzare mai bună, dar și condiții mai bune de igienă, și posibilitatea prelucrării ulterioare.		
Activități	<ul style="list-style-type: none"> • Organizarea de forumuri și dezbateri împreună cu agricultorii pentru organizarea sistemului și pentru utilizarea principiilor unitare de producție • Stabilirea punctului de colectare și cumpărarea lui • Cumpărarea mijloacelor necesare colectării și depozitării • Asigurarea resurselor necesare (oameni, mijloace) funcționării sistemului 		
Durata	Organizarea, planificarea poate să înceapă imediat. Construirea punctelor de colectare și echiparea lor depinde de resurse, poate să înceapă în 2016.		
Resurse necesare	Este nevoie de un specialist format, care operează sistemul și de spațiu adecvat		
Rezultate/indicatori	<ul style="list-style-type: none"> • Modernizarea și construirea punctelor de colectare (lapte, grâu, cartofi, etc.) • Preț de vânzare mai ridicat • Materii prime de mai bună calitate, posibilitatea prelucrării 		
Buget estimativ	50.000 RON	Surse de finanțare	Resurse proprii, PNDR „Investiții pentru procesarea/marketingul produselor agricole”, LEADER
Potențiali parteneri	Consiliul Local, Organizații de agricultori din regiune și din județ, Consiliul Județean		

Titlul proiectului	Stimularea înființării întreprinderilor agricole, modernizarea lor		
Domeniu	Economie	Beneficiar	Agricultorii, Asociația Agricultorilor din Subcetate, Asociația Crescătorilor de Animale Subcetate
Prioritatea Strategică	P2	Măsura	2.1
Obiectivul proiectului	Obiectivul proiectului este practicarea activităților agricole în formă de întreprindere prin asocierea mai multor agricultori, și modernizarea gospodăriilor.		
Justificare	Pentru vizarea piețelor externe și pentru obținerea economiilor de scară este indispensabil asocierea agricultorilor și înființarea unei persoane juridice comune, care poate atrage fonduri mai mari. Împărțirea resurselor, utilizarea comună a mijloacelor permite practicarea mai eficientă a agriculturii. Condiția preliminară pentru pornirea proiectelor de întreprindere agricole este ca agricultorii să dispună de cunoștințe antreprenoriale și de management, și să aibă la dispoziție consiliere permanentă. Este indispensabil, ca agricultorii să cunoască tipurile de întreprinderi, avantajele și dezavantajele asocierilor, să fie pregătiți de greutăți, și să înțeleagă beneficiile.		
Activități	<ul style="list-style-type: none"> • Asocierea agricultorilor • Înregistrarea întreprinderii • Utilizarea comună a mijloacelor, achiziție comună • Elaborare de proiecte comune și managementul lor • Dezvoltare de produse, activități de marketing 		
Durata	Începând cu 2015.		
Resurse necesare	Abilități antreprenoriale și de asociere. Cunoștințe antreprenoriale, consultanță în afaceri și în proiecte.		
Rezultate/indicatori	<ul style="list-style-type: none"> • Numărul întreprinderilor agricole • Creșterea cifrei de afaceri a întreprinderilor agricole • Creșterea locurilor de muncă în domeniul agriculturii • Metode agricole moderne și parc de utilaje agricole 		
Buget estimativ	50.000 RON	Surse de finanțare	Resurse proprii, PNDR „Investiții în exploatații agricole”, LEADER
Potențiali parteneri	Asociații de agricultori, agricultorii și întreprinderile localităților din împrejurime		

Titlul proiectului	Soluționarea drepturilor de proprietate a terenurilor		
Domeniu	Economie	Beneficiar	Consiliul local
Prioritatea Strategică	P2	Măsura	2.1
Obiectivul proiectului	Obiectivul proiectului este soluționarea drepturilor de proprietate a terenurilor pe tot teritoriul comunei.		
Justificare	<p>Situațiile neclare în cazul drepturilor de proprietate și identificarea inexactă a terenurilor arabile creează foarte multe dezavantaje. Agricultorii nu pot să acceseze fonduri de dezvoltare (nici în formă de împrumut bancar, nici în formă de proiecte), și este mult mai greu procesul transmiterii proprietății prin ereditare. Soluționarea problemelor legate de documentele de teren este o sarcină financiară prea mare pentru familiile agricultori, iar din această cauză amână soluționarea problemei, care aduce complicații și poate să rezulte în costuri și mai mari. Este o soluție avantajoasă, dacă toți proprietarii unui teren rezolvă această problemă în același timp. Din acest motiv este foarte important, ca consiliul local și asociația agricultorilor să-și asume un rol de lider și eventual să suporte unele cheltuieli.</p>		
Activități	<ul style="list-style-type: none"> • Identificarea terenurilor cu documente de proprietate neclare • Căutarea proprietarilor, moștenitorilor, și efectuarea dezbaterii succesoriale în caz de nevoie • Dezvoltarea cunoștințelor proprietarilor despre procedură și despre costurile aferente procedurii • Angajarea unui notar public • Măsurători topografice, eliberarea documentelor necesare • Organizarea unui forum despre importanța soluționării problemelor de proprietate 		
Durata	Începând cu 2014		
Resurse necesare	Receptivitate din partea proprietarilor, topograf, cunoștințe de drept.		
Rezultate/indicatori	<ul style="list-style-type: none"> • Numărul terenurilor cu documente de proprietate neclare va scăde la minim • Agricultorii devin solvabili și îndreptățiți la accesare de fonduri europene. 		
Buget estimativ	10.000 RON	Surse de finanțare	Resurse proprii, resursele agricultorilor.
Potențiali parteneri	Organizații de agricultori, Consiliul Județean.		

Titlul proiectului	Informare și formare		
Domeniu	Economie	Beneficiar	Asociația Agricultorilor din Subcetate, Asociația Crescătorilor De Animale Subcetate, Liceul.
Prioritatea Strategică	P2	Măsura	2.2,2.3
Obiectivul proiectului	Dezvoltarea cunoștințelor agricultorilor și realizarea unui forum pentru împărtășirea experiențelor.		
Justificare	<p>Producția agricolă devine mai eficientă nu numai datorită mijloacelor moderne, dar și datorită cunoștințelor moderne ale agricultorilor. Competitivitatea economică a localității Subcetate constă în metodele de cultivare curate și fără substanțe chimice, cea ce necesită atenție mare și cunoștințe aprofundate. Pretenția de a crește producția, poate fi în contradicție cu acest avantaj competitiv. Dezvoltarea continuă a cunoștințelor agricultorilor, împărtășirea experiențelor și planurilor contribuie la încorporarea celor mai noi cunoștințe practice, agricole și de management în activitatea de zi cu zi.</p>		
Activități	<ul style="list-style-type: none"> • Organizare de seminarii practice despre fitotehnie și zootehnie • Organizare de seminarii în domeniul cunoștințelor antreprenoriale • Seminar care prezintă asociații și parteneriate care pot fi luate drept exemplu • Seminar cunoștințe despre agricultura ecologică (procesul de reclasificare, dispoziții privind practicarea agriculturii) • Organizare sistematică de forumuri pentru agricultori despre un anumit subiect (sau împreună cu seminarii) 		
Durata	Începând cu 2015.		
Resurse necesare	Receptivitate din partea agricultorilor, auditoriu și mijloace, invitarea organizațiilor de formare.		
Rezultate/indicatori	<ul style="list-style-type: none"> • Agricultură mai modernă și mai eficientă pe terenurile din Subcetate • Creșterea numărului întreprinderilor agricole • Apariția gospodăriilor ecologice 		
Buget estimativ	10.000 RON anual	Surse de finanțare	Resurse proprii, resursele agricultorilor.
Potențiali parteneri	AgroCaritas, Camera Agricolă		

Titlul proiectului	Consultanță în dezvoltare rurală		
Domeniu	Economie	Beneficiar	Consiliul local, Asociația Agricultorilor din Subcetate, Asociația Crescătorilor De Animale Subcetate.
Prioritatea Strategică	P2	Măsura	2.2,2.3
Obiectivul proiectului	Consultanță antreprenorială și profesională, și consiliere în atragere de fonduri oferită agricultorilor și întreprinzătorilor.		
Justificare	În exploatarea oportunităților oferite de proiectele europene este de primă importanță buna informare, rapiditatea și precizia de lucru. Majoritatea agricultorilor și întreprinzătorilor însă nu au nici posibilitate și nici timp să caute apeluri pentru proiecte, și să cunoască toate condițiile în mod aprofundat. Din acest motiv, pe lângă un referent agricol, este nevoie și de servicii de consultanță în dezvoltare rurală, care să poată să ofere consultanță profesională și antreprenorială, consultanță în dezvoltarea produselor, consultanță juridică și consultanță pentru proiecte în domeniul agriculturii.		
Activități	<ul style="list-style-type: none"> • Selectarea și contractarea unui consultant în dezvoltare rurală împreună cu organizațiile agricultorilor • Organizarea unui forum al agricultorilor pentru prezentarea consultantului • Finanțarea activității consultantului și verificarea activității • Organizarea de seminarii cu caracter informativ cu coordonarea specialistului în dezvoltare rurală 		
Durata	Începând cu 2015.		
Resurse necesare	Un specialist bine ales, bine pregătit și dedicat în domeniul dezvoltării rurale, și un birou bine echipat.		
Rezultate/indicatori	<ul style="list-style-type: none"> • Îmbunătățirea capacității de absorbție de fonduri • Creșterea numărului de proiecte • Creșterea numărului întreprinderilor agricole. 		
Buget estimativ	30.000 RON anual	Surse de finanțare	Resurse proprii, resursele agricultorilor, PNDR - LEADER.
Potențiali parteneri	Agro Caritas, Camera Agrară, Asociația de Dezvoltare Intercomunitară de Dezvoltare Rurală a Consiliului Județean Harghita		

Titlul proiectului	Buletin informativ agricol		
Domeniu	Economie	Beneficiar	Consiliul local, Liceul Miron Cristea
Prioritatea Strategică	P2	Măsura	2.2
Obiectivul proiectului	Împărtășirea exemplurilor bune, știrilor legate de proiecte și de agricultură		
Justificare	<p>Împărtășirea reciprocă a activităților, succeselor și rezultatelor întărește nu numai coeziunea comunitară, dar și posibilitatea cooperării economice. Cu ajutorul articolelor scurte, dar bine scrise, apărute în ziarul local, care prezintă exemple bune și posibilități moderne de agricultură, se poate lărgi orizontul agricultorilor într-un mod rapid și eficient, și totodată pot fi influențați să-și coordoneze munca și să identifice punctele de colaborare. Caietul ar cuprinde informații scurte și practice, legate de viața rurală, iar principalele capitole ar putea fi: sfaturi agricole și antreprenoriale legate de anotimp, povești de succes din comună, exemple bune din alte regiuni, prezentarea posibilităților de proiecte și a unor concepte, rețete și alte sfaturi legate de stilul de viață. Dacă este posibil, autorii ar trebui să fie aleși din oamenii locali. În ceea ce privește redactarea și imprimarea, ar trebui acordată o mai mare importanță calității conținutului decât aspectului exterior, iar astfel producția ar putea fi ieftină. Proiectul se bazează pe munca consilierului în dezvoltare rurală, și ar putea fi o activitate importantă a sa.</p>		
Activități	<ul style="list-style-type: none"> • Definirea tematicilor și principiilor de editare • Definirea cercului de autori al publicației • Punere în acord cu agricultorii, organizațiile de agricultori • Redactarea unui număr de probă, căutare de sponsori • Redactarea și tipărirea publicației lunar/trimestrial 		
Durata	Începând cu 2015.		
Resurse necesare	Specialist în dezvoltare rurală și birotică.		

Rezultate/indicatori	<ul style="list-style-type: none"> • Creșterea coeziunii între agricultori • Creșterea numărului de proiecte • Creșterea întreprinderilor agricole, pornirea agriculturii ecologice 		
Buget estimativ	12.000 RON anual	Surse de finanțare	Resurse proprii, resursele agricultorilor, LEADER.
Potențiali parteneri	Agro Caritas, Camera Agrară, Asociația de Dezvoltare Intercomunitară de Dezvoltare Rurală a Consiliului Județean Harghita		

Titlul proiectului	Marketingul localității și website-ul comunei		
Domeniu	Economie	Beneficiar	Consiliul local
Prioritatea Strategică	P2	Măsura	2.3, 2.4
Obiectivul proiectului	Elaborarea imaginii localității Subcetate și a elementelor imaginii		
Justificare	<p>Este important pentru fiecare localitate, ca imaginea comunicată spre exterior să fie una favorabilă. Pe de o parte, acest lucru o face atractivă în fața turiștilor, potențialilor localnici sau investitori, iar pe de o altă parte formează identitatea localnicilor și contribuie la confortul acestora. Deși localitatea Subcetate nu poate să se aștepte la prea mulți turiști deocamdată, poate să prezinte valori, cum ar fi apropierea de natură, tradiționalismul și ospitalitatea. Elaborarea imaginii unitare a localității este importantă, pentru că aceasta poate constitui baza planurilor de renovare a spațiilor publice, și este mult mai ușor acceptarea de către localnici a eventualelor restricții de construcții. Publicațiile despre localitate pot fi bazate și ele pe acest concept. Introducerea produselor locale pe piață poate avea succes, dacă în spatele ei este o imagine cunoscută. Pentru creșterea atractivității turistice este indispensabil un website informativ, cu aspect atractiv.</p>		
Activități	<ul style="list-style-type: none"> • Inventarierea publicațiilor, aparițiilor online ale localității • Elaborarea elementelor de imagine a localității, implicând formatorii de opinie din comună • Elaborarea manualului de identitate vizuală a comunei • Punere în acord cu localnicii, prezentare. • Elaborarea unui website multifuncțional al localității și a unui material de promovare a comunei 		
Durata	Începând cu 2015.		
Resurse necesare	Deschidere din partea conducerii, comunității locale, birou.		
Rezultate/indicatori	<ul style="list-style-type: none"> • Creșterea popularității localității • Creșterea numărului de turiști 		
Buget estimativ	20.000 RON	Surse de finanțare	Resurse proprii, PNDR 2014-2020, LEADER
Potențiali parteneri	Organizații turistice din regiune.		

Titlul proiectului	Stimularea dezvoltării produselor agroturistice		
Domeniu	Economie	Beneficiar	Întreprinzători
Prioritatea Strategică	P2	Măsura	2.4
Obiectivul proiectului	Conectarea comunei Subcetate la circulația turistică		
Justificare	<p>Localitatea dispune de mai multe oportunități turistice utile, care ar putea însemna un venit suplimentar pentru familiile de agricultori. Primirea de oaspeți se poate realiza cu investiție mică, prin reamenajarea, renovarea clădirilor disponibile și prin prestări de servicii, bazate pe activități agricole (călărie, plimbare cu căruța, cositul, etc.). Rolul consiliului local pe de o parte este să organizeze activitatea de marketing a localității și valorificarea serviciilor turistice, iar pe de altă parte să-i îndemne pe agricultorii locali prin prezentarea exemplelor bune la dezvoltarea unor produse turistice care îndeplinesc așteptările pieții. Serviciile agroturistice pot fi completate cu activități de outdoor, cum ar fi pescuitul și vânătoarea, iar turiștilor li se pot oferi produse locale.</p>		
Activități	<ul style="list-style-type: none"> • Punerea în acord cu gazdele potențiale, coordonarea planurilor și ideilor • Construirea unităților de ospătărie • Elaborarea pachetelor de servicii oferite • Organizarea marketingului și coordonării (să se poate informa despre posibilitățile existente în localitate la primărie sau undeva în centrul localității) • Elaborarea publicațiilor și construirea rezervărilor online 		
Durata	Începând cu 2015.		
Resurse necesare	Conectare la alte organizații turistice din regiune. Consiliul local trebuie să își asume un rol important de sprijin în marketing, coordonare și consultanță juridică.		
Rezultate/indicatori	<ul style="list-style-type: none"> • Creșterea numărului înnoptărilor • Creșterea numărului întreprinderilor turistice 		
Buget estimativ	20-30.000 RON	Surse de finanțare	PNDR 2014-2020, LEADER
Potențiali parteneri	Consiliul local, organizații turistice din zonă, agenții.		

Titlul proiectului	Valorificarea turistică a tradițiilor		
Domeniu	Economie	Beneficiar	, Asociația Centrul Cultural Ardealul, Asociația De Tineret "Ecolul Subcetate", Consiliul local
Prioritatea Strategică	P2	Măsura	2.4
Obiectivul proiectului	Construirea atractivității locale		
Justificare	<p>Pentru întreprinderile agroturistice locale, ar fi important existența unei atracții locale, care definește imaginea turistică a comunei, și care se leagă de Subcetate în mod clar. Mai înainte, localitatea a găzduit tabere de cântece și de dansuri populare, care reinventate și adaptate la nevoile pieței, ar putea fi programe populare pentru turiști. O astfel de posibilitate se ascunde și în caracterul cultural al comunei Subcetate: poate să prezinte valori culturale tradiționale românești lângă o regiune cu un spațiu cultural majoritar maghiar. Rolul ONG-urilor locale este să inventeze și să organizeze evenimentul, care poate să atragă în localitate mase de turiști în fiecare an, prezentând valorile culturale și serviciile oferite de întreprinderile turistice locale. Evenimentul poate să fie întâlnirea anuală a celor plecați din Subcetate.</p>		
Activități	<ul style="list-style-type: none"> • Punerea în acord cu organizațiile, actorii și formatorii de opinii din domeniul turismului • Dezvoltarea conceptului evenimentului (data, locația, tema), punerea în acord cu organizații turistice externe) • Obținerea de susținători și sponsori • Planificarea mediatizării evenimentului • Dezvoltarea relațiilor de parteneriat și organizarea evenimentului 		
Durata	Începând cu 2015.		
Resurse necesare	Echipă devotată de organizatori, voluntari.		
Rezultate/indicatori	<ul style="list-style-type: none"> • Creșterea numărului înnoptărilor • Creșterea numărului de turiști 		
Buget estimativ	20-30.000 RON anual	Surse de finanțare	PNDR 2014-2020, LEADER
Potențiali parteneri	Consiliul local, organizații turistice din regiune, agricultori.		

Titlul proiectului	Dezvoltarea și comercializarea produselor locale		
Domeniu	Economie	Beneficiar	Asociația Agricultorilor din Subcetate, Asociația Crescătorilor De Animale Subcetate, agricultori.
Prioritatea Strategică	P2	Măsura	2.2
Obiectivul proiectului	Dezvoltarea, și comercializarea locală a produselor locale din Subcetate		
Justificare	<p>Localitatea Subcetatea și împrejurimea dispun de foarte puține produse finite locale. Produsele provenite din agricultură, precum și cele provenite din industria lemnului părăsesc localitatea/regiunea fiind neprelucrate sau semifinite. Din această cauză, rămâne mult mai puțin venit în localitate decât ar putea fi posibil, și nu există locuri de muncă pentru tineri. Resursele locale nu îi îmbogățesc pe localnici. În același timp, cererea de alimente sigure și produse unice este din ce în ce mai mare, ceea ce poate fi satisfăcută numai prin scurtarea relațiilor dintre producători și cumpărători, păstrarea legăturilor personale și procesarea produselor personalizate. Pentru dezvoltarea produselor locale este nevoie de îndeplinirea mai multor condiții preliminare: este nevoie de cooperare, de coordonarea modalităților de producție și de adaptare la normele în vigoare.</p>		
Activități	<ul style="list-style-type: none"> • Stimularea dezvoltării produselor locale cu informare și cu oferirea de ajutor în atragerea de fonduri • Construirea punctelor comune de prelucrare și de împachetare (de exemplu fructe, lapte, etc.) • Dezvoltarea unui brand de produs local și organizarea marketingului comun • Amenajarea unui punct local de comercializare • Organizarea comercializării mobile în regiune 		
Durata	Începând cu 2015.		
Resurse necesare	Specialist în dezvoltare rurală, cooperare bună între agricultori.		
Rezultate/indicatori	<ul style="list-style-type: none"> • Creșterea numărului produselor locale și locurilor de muncă la nivel local 		
Buget estimativ	200.000 RON	Surse de finanțare	PNDR 2014-2020, LEADER
Potențiali parteneri	Agro Caritas, Camera Agrară, Asociația de Dezvoltare Intercomunitară de Dezvoltare Rurală a Consiliului Județean Harghita		

Titlul proiectului	Sistem de finanțare pentru ONG-uri locale		
Domeniu	Economie, Societate, Mediu, Cultură	Beneficiar	Consiliul Local Subcetate
Prioritatea Strategică	Prioritatea nr. 4	Măsura	Măsura 4.1
Obiectivul proiectului	Înființarea unui sistem de finanțare pentru ONG-uri locale la nivelul comunei		
Justificare	La nivelul comunei, anumite sarcini sociale și comunitare pot fi îndeplinite mai rapid și mai eficient de către ONG-uri locale. Activitățile asociațiilor locale ar putea fi sprijinite printr-un sistem local de finanțare conform prevederilor legale. Un proiect care ar viza crearea unui astfel de cadru ar putea contribui la stimularea societății civile.		
Activități	<ul style="list-style-type: none"> - Elaborarea și aprobarea unui buget local care cuprinde sumele acordate finanțării - Elaborare reguli/ghiduri de accesare a fondurilor - Elaborarea criteriilor de participare și de selecție - Definirea criteriilor de vizibilitate - Publicarea anunțului de participare - Evaluarea proiectelor - Controlul activităților întreprinse în proiecte, decontarea cheltuielilor 		
Durata	Anual, începând cu anul 2016 cu 1 sau 2 sesiuni		
Resurse necesare	Resurse financiare, resurse umane cu cunoștințe în finanțarea, elaborarea și implementarea proiectelor		
Rezultate/indicatori	<ul style="list-style-type: none"> - Nr proiecte depuse - Nr proiecte finanțate anual - Suma acordată - Valoarea contribuției propriie - Indicatori ai proiectelor câștigătoare (în domeniul economic, social, cultural, mediu, economie) 		
Buget estimativ	25.000-30.000 Lei în funcție de posibilități	Surse de finanțare	Surse proprii, venituri proprii
Potențiali parteneri	Instituții și ONG-uri locale		

Titlul proiectului	Editarea și tipărirea unei monografii		
Domeniu	Cultură, marketing, societate	Beneficiar	APL Subcetate
Prioritatea Strategică	Prioritatea nr. 4	Măsura	Măsura 4.2
Obiectivul proiectului	Editarea unei monografii (în format tipărit și electronic) a localității care oferă o imagine în ansamblu și din mai multe perspective asupra trecutului și prezentului comunei. Acest document ar contribui la întărirea identității locale și ar servi ca un instrument important în marketingul localității (mai ales dacă aceasta ar conține rezumate în mai multe limbi).		
Justificare	Deși există diferite publicații (vezi de ex.: File de Monografie, a cărei autor este doamna Dobrea Doinița-Ana) care prezintă capitole importante din trecutul sau din viața cotidiană a comunei, nu există un studiu științific amplu și detaliat în legătură cu privire la comună.		
Activități	<ul style="list-style-type: none"> - identificarea surselor necesare realizării - lansarea procesului de achiziție publică - contractarea unui specialist în domeniu - adunarea materialelor publicate în domeniu - colectarea și prelucrarea sistematizată a datelor (statistice, prin oral history, prin interviuri, etc.) cu privire la istoria locală - editarea și tipărirea unui studiu științific și obiectiv care prezintă nu numai trecutul ci și prezentul comunei - distribuirea publicației la nivel local, național 		
Durata	2015-2016		
Resurse necesare	Surse financiare		
Rezultate/indicatori	<ul style="list-style-type: none"> - o monografie editată și tipărită în mai multe exemplare - monografie elaborată în format electronic - 25 exemplare distribuite pentru diferite bibliotecă din județ 		
Buget estimativ	15.000 lei	Surse de finanțare	Administrația Fondului Cultural Național (AFCN) Consiliul Județean Harghita Surse proprii LEADER
Potențiali parteneri	Liceul local, profesori ai liceului		

Titlul proiectului	Înființare muzeul satului		
Domeniu	Cultură, marketing, societate	Beneficiar	APL Subcetate sau/în parteneriat cu ONG-uri culturale
Prioritatea Strategică	Prioritatea nr. 4	Măsura	Măsura 4.2
Obiectivul proiectului	Înființarea unui muzeu într-o casă tradițională care încă păstrează elementele arhitecturii vernaculare, și plasarea diferitelor exponente care prezintă portul și traiul specific zonei.		
Justificare	În momentul de față există obiecte etnografice de valoare care ar putea fi expuse în cadrul unui muzeu destinat special prezentării traiului, a gospodăriei și a portului popular ale comunității din Subcetate. Un astfel de muzeu, special amenajat într-o casă tradițională din comună ar contribui atât la întărirea identității culturale și locale cât și la punerea în valoare (prin sistemul turismului) a obiectelor culturale. Muzeul și exponentele ar putea oferi vizitatorilor/elevilor din comună o experiență educațională și emoțională.		
Activități	<ul style="list-style-type: none"> - Achiziționarea unei case/gospodării țărănești - Lucrări de conservare și de amenajare - Implicarea specialiștilor, etnografici, muzeologi - Colectarea și selecția obiectelor urmate a fi amplasate - Plasarea exponatelor - Crearea unui site pentru prezentarea virtuală a muzeului - Asigurarea managementului muzeului (dezvoltare, curățare, orar, marketing, etc.) 		
Durata	Perioada de realizare: 2015-2018 Perioada de funcționare: după 2018		
Resurse necesare	Surse financiare, surse umane, competențe de specialitate		
Rezultate/indicatori	<ul style="list-style-type: none"> - Un muzeu amenajat - Un spațiu cultural adecvat și demn creat pentru prezentarea obiectelor etnografice - Un website realizat dedicat prezentării muzeului - O atracție turistică nouă la nivelul comunei 		

Buget estimativ	30.000-50.000 lei pentru achiziția casei 15.000 pentru amenajare, exponate, etc.	Surse de finanțare	PNDR- măsura 7- Servicii de bază și reînnoirea satelor în zonele rurale Granturi Norvegiene Fonduri SEE Administrația Fondului Cultural Național (AFCN) Consiliul Județean Harghita Surse proprii LEADER
Potențiali parteneri	Angrenarea APL-ului într-un asemenea proiect ar putea însemna ca APL-ul achiziționează casa, în timp ce reprezentanții sferei civile se ocupă de management.		

Titlul proiectului	Relație de înfrățire cu alte comună(e) din străinătate		
Domeniu	Administrație	Beneficiar	UAT Subcetate
Prioritatea Strategică	Prioritatea nr. 4	Măsura	Măsura 4.1
Obiectivul proiectului	Dezvoltarea sistemului de relații a UAT Subcetate prin stabilirea relațiilor de înfrățire cu alte comune din străinătate.		
Justificare	Conform legii 215/2001 Consiliul local hotărăște, în condițiile legii înfrățirea comunei cu unități administrativ-teritoriale din alte țări. Înfrățirea reprezintă un angajament pe termen lung între cel puțin două unități administrativ-teritoriale cu beneficii multiple pentru fiecare parte: schimb de experiență în domeniul administrației și managementul localității, îmbunătățirea serviciilor furnizate, elaborarea în comun a proiectelor de finanțare, dezvoltarea relațiilor economice și sociale, etc., -beneficiarul final în urma acestor relații fiind până la urmă populația locală.		
Activități	<ul style="list-style-type: none"> - Înregistrarea în sisteme de parteneriat - Identificarea partenerului/ilor posibil/e - Vizite de documentare - Definirea scopurilor și obiectivelor parteneriatului - Semnarea acordului - Organizarea diferitelor activități în comun 		
Durata	2015-2016: stabilirea relațiilor 2016-2020: funcționarea parteneriatului		
Resurse necesare	Surse financiare, surse umane, cunoștințe limbi străine		
Rezultate/indicatori	<ul style="list-style-type: none"> - Nr. acorduri semnate - Nr. domenii și actori implicate în relația de înfrățire - Evenimente/schimburi de experiențe/vizite de studiu organizate în cadrul parteneriatului - Proiecte, programe elaborate în comun - Nr. transferuri de cunoștințe 		
Buget estimativ	5000Euro	Surse de finanțare	Europe for Citizens Programme
Potențiali parteneri	Proiectul presupune implicarea activă a diferitelor instituții locale, IMM-uri, agenți turistici, etc. în proiect.		

Titlul proiectului	Reabilitarea dispensarului uman din localitate		
Domeniu	Sănătate	Beneficiar	
Prioritatea Strategică	Prioritatea nr. 4	Măsura	Măsura 4.3
Obiectivul proiectului	Reabilitarea și dotarea dispensarului uman din comuna Subcetate		
Justificare	Starea fizică a clădirii dispensarului uman se află în stare deteriorată și necesită intervenții de renovare. În lipsa intervențiilor de reabilitare funcționarea dispensarului poate fi periclitată. Așadar, proiectul se justifică prin păstrarea autorizației de funcționare a dispensarului și asigurarea desfășurării activității medicale în condiții adecvate.		
Activități	<ul style="list-style-type: none"> - Elaborarea devizului general - Elaborarea unui proiect de finanțare - Lansarea procedurii de achiziție - Încheierea contractelor de construcții/furnizare cu agenți economici - Lucrări de intervenții - Trebuie asigurată o locație temporară pentru asigurarea în continuu a serviciilor sanitare - Dotarea dispensarului cu instrumentar medical, truse medicale, mobilier, etc. 		
Durata	2015-2016		
Resurse necesare	Resurse financiare, agenți economici în domeniu		
Rezultate/indicatori	<ul style="list-style-type: none"> - Condiții decente create funcționării - Creșterea calității serviciilor sanitare - Cabinet bine dotat, nr instrumente medicale cumpărate 		
Buget estimativ	Se necesită elaborarea unui deviz	Surse de finanțare	PNDR- măsura 7- Servicii de bază și reînnoirea satelor în zonele rurale Programe Guvernamentale Agenți Economici prin programe de responsabilitate socială (de ex.: Rompetrol) LEADER
Potențiali parteneri	Medicul de familie, localnici voluntari		

Titlul proiectului	Înființare club pensionari		
Domeniu	societate	Beneficiar	APL Subcetate
Prioritatea Strategică	Prioritatea nr. 4	Măsura	Măsura 4.3
Obiectivul proiectului	<ul style="list-style-type: none"> - Diversificarea posibilităților de petrecere a timpului liber pentru persoane în vârstă - Crearea unui spațiu adecvat pentru diferite activități și interacțiuni sociale - Dezvoltarea relațiilor sociale, stoparea procesului de marginalizare a persoanelor vârstnice - Implicarea persoanelor în vârstă în treburile comunei - Creșterea calității vieții pensionarilor 		
Justificare	<p>Statisticile indică un grad ridicat de îmbătrânire demografică și totuși nu există nici spațiu, nici posibilități de petrecere a timpului liber pentru persoanele având vârsta înaintată. În acest sens este imperios necesar crearea unui club (în căminul cultural reabilitat sau într-un alt edificiu) care ar oferi o alternativă de calitate de petrecere a timpului liber.</p>		
Activități	<ul style="list-style-type: none"> • Amenajarea unui spațiu • Dotarea spațiului respectiv • Implicarea partenerilor pentru organizarea unui club • Realizarea unui plan de activitate • Sprijinirea activităților desfășurate în cadrul clubului 		
Durata	Până în anul 2016		
Resurse necesare	Resurse financiare, persoane cu inițiativă, sprijin din partea APL Subcetate		
Rezultate/indicatori	<ul style="list-style-type: none"> - Un club nou înființat - Nr. activități/evenimente organizate de către club - Nr. pensionari implicați în activități 		
Buget estimativ	2000 Lei	Surse de finanțare	Surse din partea APL Subcetate LEADER Agenți Economici prin programe de responsabilitate
Potențiali parteneri	ONG-uri		

Titlul proiectului	Stabilirea unui sistem de asistență comunitară		
Domeniu	societate	Beneficiar	APL Subcetate/ ONG local
Prioritatea Strategică	Prioritatea nr. 4	Măsura	Măsura 4.3
Obiectivul proiectului	Înființarea și funcționarea unui sistem de asistență comunitară la nivel de comună care ar avea roluri multiple. Acest sistem ar avea o importanță din punct de vedere logistic (aprovizionare bunuri, medicamente, transportul persoanelor cu dizabilități motorice, comunicare între diferite părți componente ale localității, etc.) și social (împiedicarea marginalizării sociale a persoanelor în vârstă, a bolnavilor și persoanelor cu handicap, rezolvarea problemelor administrative).		
Justificare	Proiectul se justifică prin următoarele argumente: <ul style="list-style-type: none"> - Structura spațială a localității, distanțe mari și accesibilitate greoaie în anumite părți ale localității - Tendințe demografice nefavorabile, exigență în creștere față de serviciile sociale - Pericolul de marginalizarea a anumitelor grupuri sociale - Facilitarea unei comunicări eficiente între APL Subcetate și anumite grupuri sociale 		
Activități	<ul style="list-style-type: none"> - Cartografierea problemelor sociale, logistice și administrative care necesită rezolvare - Identificarea grupurilor sociale - Elaborarea unui plan de activitate prin implicarea beneficiarilor - Crearea unui post pentru asistentul comunitar sau conectarea la sistemul de asistență comunitară Caritas - Organizare concurs pentru ocuparea postului - Identificarea asistentului comunitar - Achiziționarea unui autoutilitara - Amenajarea unui punct/birou de lucru la nivel local 		
Durata	Începând din anul 2017		
Resurse necesare	Surse financiare, competențe de specialitate pentru identificarea nevoilor, un asistent competent și devotat,		
Rezultate/indicatori	<ul style="list-style-type: none"> - Nr. persoane/familii/grupuri sociale deservite prin sistem - Nr. și tipul de activități desfășurate - Fonduri alocate anual 		
Buget estimativ	Necesită un deviz	Surse de finanțare	Surse din partea APL Subcetate LEADER Consiliul Județean Harghita Agenți Economici prin programe de responsabilitate
Potențiali parteneri	Fundația Caritas, ONG-uri, Consiliul Județean Harghita		

Titlul proiectului	Evenimentul întâlnirea generațiilor		
Domeniu	societate	Beneficiar	Liceul local/ Asociația de tineret
Prioritatea Strategică	Prioritatea nr. 4	Măsura	Măsura 4.4
Obiectivul proiectului	<ul style="list-style-type: none"> - Dezvoltarea comunității locale prin organizarea unui eveniment care are ca scop întărirea relațiilor inter generaționale - Creșterea stimei de sine a vârstnicilor și a tinerilor - Promovarea identității locale și a sentimentului de apartenență 		
Justificare	<p>În zilele noastre decalajul inter generațional este în continuă creștere, în timp ce învățarea familială și inter generațională pierd teren față de învățarea formală, instituțională. Așadar organizarea unor evenimente care au ca scop atât dezvoltarea relațiilor interregionale cât și promovarea învățării experimentale ar fi foarte binevenite. În urma evenimentelor de acest gen ar crește și responsabilitatea socială – element esențial pentru coeziunea socială.</p>		
Activități	<ul style="list-style-type: none"> - Identificarea locației - Elaborarea programului evenimentului - Trimiterea invitațiilor, popularizarea evenimentului în rândul grupurilor țintă - Implicarea voluntarilor în organizarea evenimentului - Organizarea evenimentului care cuprinde diferite programe și activități (culturale și comunitare) interesante 		
Durata	Anual începând cu anul 2015		
Resurse necesare	O organizație/instituție cu inițiativă, resurse financiare, locație adecvată		
Rezultate/indicatori	<ul style="list-style-type: none"> - Un eveniment cu scopul dezvoltării comunitare organizat - Nr programe/activități - Nr participanți în rândul persoanelor în vârstă - Nr tineri participanți la eveniment - Coeziune socială și relații inter generaționale întărite 		
Buget estimativ	2000-3000 Lei	Surse de finanțare	Surse din partea APL Subcetate LEADER Agenți Economici prin programe de responsabilitate Consiliul Județean Harghita
Potențiali parteneri	APL Subcetate, Clubul Pensionarilor, ONG-uri, Caritas		

DG CONSULTING

www.dgroupconsulting.ro